

ಪ್ರಬಂಧಿ ವಾಹಿನಿ

ತೆಲುಗು ಮೂಲ
ಭಗವಾನ್ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಸಾಯಿ ಬಾಬಾ

ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಸಂಕಲನ
ನಾ. ಕಸ್ತೂರಿ

ಕನ್ನಡ ಅನುವಾದ
ಆರ್. ಎಲ್. ಅನಂತರಾಮಯ್ಯ

ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಸಾಯಿ ಪಬ್ಲಿಕೇಷನ್ಸ್ ಸೊಸೈಟಿ (ರೆ)
'ಸುಧಾಮ ಹೌಸ್', ಚಿಕ್ಕಪೇಟೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ೫೬೦೦೫೩
೨೦೧೮

Prasanti Vahini by Bhagavan Sri Sathya Sai Baba. Compiled by N. Kasturi. Translated into Kannada by R.L. Anantharamaiah. Published by Sri Sathya Sai Publications Society (R), 'Sudhama House', Chickpet, Bangalore 560 053, India. Demy octavo, Pages [viii+76](#).

© 2018

Sri Sathya Sai Publications Society, Bengaluru, India

೦೬/೨೦೧೮ (೨೦೦೦ ಪ್ರತಿಗಳು)

ಪುಟಗಳು : ೮೪

ಬೆಲೆ : ₹ 20

ಮುದ್ರಣ : ಪದ್ಮ ಶೇಖರ್ ಪ್ರಿಂಟರ್ಸ್, ಮೈಸೂರು; ☎ 98865 05878

ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಧರ್ಮಗಳೆಲ್ಲ ಇರಲಿ,
ಎಲ್ಲ ಧರ್ಮಗಳೂ ವರ್ಧಿಸಲಿ,
ಭಗವಂತನ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಎಲ್ಲ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲೂ
ವಿವಿಧ ರಾಗಗಳಲ್ಲೂ ಹಾಡಲಿ.
ಧರ್ಮ ಧರ್ಮಗಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳನ್ನು ಗೌರವಿಸಿ.
ಭಾವೈಕ್ಯತೆಯ ಬೆಳಕನ್ನು ನಂದಿಸದಿರುವ
ಧರ್ಮಗಳೆಲ್ಲ ಸತ್ವಯುತ ಎಂದು ಮನ್ನಿಸಿ.

ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಸಾಯಿ ಬಾಬಾ

ಓಂ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡಕ್ಕೆ ಮೂಲವಾದ ಆದಿಮ ಶಬ್ದ.
ಓಂಕಾರವು ಅನಾಹತ ಶಬ್ದ. ನಿಮ್ಮ ಹೃದಯದಲ್ಲೂ
ವಿಶ್ವದ ಹೃದಯದಲ್ಲೂ ಸದಾ ನಿನದಿಸುತ್ತಿರುವ ಅದನ್ನು
ಆಲಿಸಿರಿ.

ಅಹಂಕಾರವನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿ. ಅದು ಶಿಲುಬೆಯ ಮೇಲೆ
ಅಳಿದು ಹೋಗಲಿ. ನಮಗೆ ಅಮರತ್ವವನ್ನು ತರಲಿ.

ಕಾರಣ-ಪರಿಣಾಮ, ಕಾರ್ಯ-ಅದರ ಫಲ—ಇವುಗಳ
ಚಕ್ರವನ್ನು ಸದಾ ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಡಿ.

ಚಂದ್ರನಿಂದ ದೂರ ಸರಿಯದ ನಕ್ಷತ್ರದ ಹಾಗೆ ನೀವೂ
ಭಗವಂತನಿಂದ ಅತ್ತಿತ್ತ ಅಲುಗದೆ ಸ್ಥಿರವಾದ ಶ್ರದ್ಧೆಯನ್ನು
ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ.

ಬದುಕಿನ ಕಹಿಯೆಲ್ಲವನ್ನು ಈ ಪವಿತ್ರಾಗ್ನಿಯಲ್ಲಿ
ಸಮರ್ಪಿಸಿ ಭವ್ಯರಾಗಿ, ಮಹಾನ್ ಆಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿರಿ.

ಪರಿವಿಡಿ

ಸಂಪಾದಕರ ಮಾತು	vi
ಓದುಗನಿಗೆ	viii
೧ ಅಧ್ಯಾಯ ಒಂದು	೧
೨ ಅಧ್ಯಾಯ ಎರಡು	೬
೩ ಅಧ್ಯಾಯ ಮೂರು	೧೧
೪ ಅಧ್ಯಾಯ ನಾಲ್ಕು	೧೭
೫ ಅಧ್ಯಾಯ ಐದು	೨೪
೬ ಅಧ್ಯಾಯ ಆರು	೩೧
೭ ಅಧ್ಯಾಯ ಏಳು	೩೭
೮ ಅಧ್ಯಾಯ ಎಂಟು	೪೫
೯ ಅಧ್ಯಾಯ ಒಂಬತ್ತು	೫೧
೧೦ ಅಧ್ಯಾಯ ಹತ್ತು	೫೯
೧೧ ಅಧ್ಯಾಯ ಹನ್ನೊಂದು	೬೪
೧೨ ಅಧ್ಯಾಯ ಹನ್ನೆರಡು	೬೯

ಸಂಪಾದಕರ ಮಾತು

೧೯೬೨ರಲ್ಲಿ ನಾ. ಕಸ್ತೂರಿಯವರ 'ಸತ್ಯಂ ಶಿವಂ ಸುಂದರಂ' ಎಂಬ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಸಾಯಿ ಬಾಬಾರವರ ಅದುವರೆಗಿನ ಜೀವನ ವೃತ್ತಾಂತ ಪ್ರಕಟವಾಯಿತು. ಅದೇ ಸತ್ಯಸಾಯಿ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಅಧಿಕೃತವಾದ ಮೊದಲ ಪುಸ್ತಕ. ಅಂದಿನಿಂದ ಈವರೆಗೆ ಈ ಸಾಯಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ವಿಪುಲವಾಗಿ ವೈವಿಧ್ಯಮಯವಾಗಿ, ಬೆಳೆದಿದೆ, ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ.

ಸಾರ್ವಕಾಲಿಕವೂ ನಿಸ್ತನೂತನವೂ ಆದ ಸನಾತನ ಧರ್ಮವನ್ನು ಪುನಃ ಚೇತನ ಗೊಳಿಸಲೆಂದೇ ಅದೂ ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾದಾಗ ತಾನೇ ಅವತರಿಸಿ ಬರುವುದಾಗಿ ಅಭಯ ವಚನವನ್ನಿತ್ತಿರುವ ಭಗವಂತ ಹಾಗೆ ಅವತರಿಸುವಾಗ ಸರ್ವಸನ್ನದ್ಧನಾಗಿ ಸಪರಿವಾರ ಸಮೇತನಾಗಿ ಈ ಲೋಕಕ್ಕಿಳಿಯುತ್ತಾನೆಂಬುದು ಕ್ರಮಕ್ರಮವಾಗಿ ಭಕ್ತರಿಗೆ, ಜ್ಞಾನಿಗಳಿಗೆ, ಸಂತರಿಗೆ ಅನುಭವವಾಗುತ್ತದೆ. ಅವತಾರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಡೆಯಬೇಕಾದ ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಗಳ ಬೃಹತ್ ಯೋಜನೆ ಮೊದಲೇ ಸಿದ್ಧವಾಗಿ ದ್ವರೂ ಭಗವತ್ಸಂಕಲ್ಪದಂತೆ ಅದರ ಒಂದೊಂದೇ ಕಾರ್ಯ, ಒಂದೊಂದೇ ಮಜಲು ಕಾಲಾನುಕ್ರಮವಾಗಿ ತೆರೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಆ ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರ ಹೃದಯಗಳನ್ನೂ ಸೆಳೆದುಕೊಳ್ಳುವ, ಎಲ್ಲರ ಮನ ವನ್ನೂ ಮುಟ್ಟಬೇಕಾದ ದಿವ್ಯ ಸಂದೇಶ ಪ್ರಸಾರವೂ ಒಂದು.

ಹೀಗೆ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಸಾಯಿ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಜನ ಮಾನಸಕ್ಕೆ ತಲುಪಿಸಲು, ತನ್ಮೂಲಕ ವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಪರಿವರ್ತನೆಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ೧೯೫೮ರಲ್ಲಿ ಶಿವರಾತ್ರಿಯ ಶುಭ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ 'ಸನಾತನ ಸಾರಥಿ' ಎಂಬ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣ ಶೀರ್ಷಿಕೆ ಹೊತ್ತ ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆ ಆರಂಭವಾಯಿತು. ಪತ್ರಿಕೆಯ ಧ್ಯೇಯೋದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಸಂದೇಶವೊಂದರ ಮೂಲಕ ಸ್ವಾಮಿ ನಿರೂಪಿಸಿದರು. ಸತ್ಯ, ಧರ್ಮ, ಶಾಂತಿ, ಪ್ರೇಮ ಮತ್ತು ಅಹಿಂಸೆ ಎಂಬ ಪಂಚ ಮೂಲಭೂತ ಮಾನವೀಯ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು, ದುರ್ಲಭವಾದ, ಆದರೆ ಕೃಪೆ ಹಾಗೂ ಪುಣ್ಯಬಲದಿಂದ ಲಭಿಸಿರುವ, ಮಾನವ ಜೀವನವನ್ನು ಸಾರ್ಥಕಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗುವ ಹಾಗೆ ಆತ್ಮಜಾಗೃತಿ ಮಾಡುವುದೇ ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಉದ್ದೇಶ.

ಮಹಾಮಹಾಪಂಡಿತರ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ವಿವರಣೆಗಳಿಂದ ಕ್ಲಿಷ್ಟ ಇಲ್ಲವೆ ಗೊಂದಲ ಮಯವಾಗಿರುವ ತತ್ವಗಳನ್ನು, ಅನುಷ್ಠಾನ ಸುಲಭವಾಗಿರುವ ಜೀವನ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು, ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೂ ತಿಳಿಯುವ ಹಾಗೆ ಸರಳವಾಗಿ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಸಾಯಿ ಬಾಬಾ ಅವರು ಪ್ರೇಮ ವಾಹಿನಿ, ಉಪನಿಷತ್ ವಾಹಿನಿ, ಭಾಗವತ ವಾಹಿನಿ ಮುಂತಾದ ಹದಿನೈದು ವಾಹಿನಿಗಳಾಗಿ ಭಕ್ತರ ಹೃದಯಗಳಿಗೆ ಹರಿಸಿ ದಾಹವನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ವಾಹಿನಿಗಳೂ ಸನಾತನ ಸಾರಥಿಯಲ್ಲಿ ಧಾರಾವಾಹಿ

ಯಾಗಿ ಬಂದು ನಂತರ ಪುಟ್ಟ ಪುಟ್ಟ ಪುಸ್ತಕಗಳಾಗಿ ಎರಡು ಬಾರಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಣಗೊಂಡಿವೆ.

ಪ್ರಶಾಂತಿ ವಾಹಿನಿ ಅರಿವಿಗೆ ನಿಲುಕದೆ, ತರ್ಕಕ್ಕೆ ಬಗ್ಗದೆ ಹೋಗುವ ಪ್ರಶಾಂತಿಯ ಭಂಡಾರಕ್ಕೆ ಕೀಲಿ ಕೈ ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. ನಮಗೆ ಪ್ರಶಾಂತಿ ಲಭ್ಯವಾಗಬೇಕಾದರೆ ವಿವೇಕ, ವೈರಾಗ್ಯ, ವಿಚಕ್ಷಣೆ ಎಂಬ ಮೂರು ಗುಣಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸ್ವಾಮಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ಎಂಟು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಹಂತಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಉತ್ತಮ ವಾದ, ವ್ಯಾಪಕವಾದ, ಆಳವಾದ ಅರ್ಥವನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಸಾಯಿ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನೂ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ತರುವ ನೂತನ ಯೋಜನೆಯ ಮೊದಲ ಹೆಜ್ಜೆಯಾಗಿ, 'ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಸಾಯಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ರತ್ನ ಮಾಲಾ' ಎಂಬ ಕಿರು ಪುಸ್ತಕಗಳ ಮಾಲೆಯನ್ನು ೨೦೦೨ನೆಯ ಗುರುಪೂರ್ಣಿಮೆಯ ದಿನ 'ಪ್ರಶಾಂತಿ ನಿಲಯ (ಪುಟ್ಟಪರ್ತಿ)' ಮತ್ತು 'ವಾಕ್ಯ ವಿಭೂತಿ' ಎಂಬೆರಡು ಪುಸ್ತಿಕೆಗಳ ಪ್ರಕಟಣೆಯೊಂದಿಗೆ ಆರಂಭಿಸಲಾಯಿತು. ಪ್ರಶಾಂತಿ ನಿಲಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮಿ ತಮ್ಮ ದಿವ್ಯ ಹಸ್ತದಿಂದ ಇವುಗಳನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕೃಪೆಗಾಗಿ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಅವರಿಗೆ ಕೃತಜ್ಞರಾಗಿದ್ದೇವೆ.

ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರೂ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಿರಿಯ ಸಾಯಿ ಬಂಧುಗಳಾದ ಶ್ರೀ. ವೈ. ಎನ್. ಗಂಗಾಧರ ಶೆಟ್ಟಿ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಸಾಯಿ ಪಬ್ಲಿಕೇಷನ್ಸ್ ಸೊಸೈಟಿ(ರೆ), ಬೆಂಗಳೂರು ಮತ್ತು ಇದರ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀ. ನಾಗೇಶ್ ಜಿ. ಧಾಕಪ್ಪ ಇವರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮತ್ತು ಉತ್ತೇಜನ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸ್ಫೂರ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಈ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಧನ್ಯವಾದ ರೂಪದ ಸಂತೋಷ ಭಾವದಿಂದ ನೆನೆಯುತ್ತೇನೆ.

ಸುಂದರವಾಗಿ ಮುದ್ರಿಸಿರುವ ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರೆಸ್, ಮೈಸೂರು, ಸುಂದರವಾದ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ಮುಖಪುಟವನ್ನು ವಿನ್ಯಾಸ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿರುವ ಕ್ಯಾನ್ವಾಸ್, ಬೆಂಗಳೂರು ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಮುದ್ರಿಸಿದ ಓಂಕಾರ್ ಆಫ್ ಸೆಟ್ ಪ್ರೆಸ್, ಬೆಂಗಳೂರು ಈ ಮಿತ್ರರಿಗೆ ಪ್ರಕಾಶನದ ಅನಂತ ಧನ್ಯವಾದಗಳು.

ಜುಲೈ ೨೦೦೫
ಮೈಸೂರು

ಕೆ.ಬಿ. ಪ್ರಭುಪ್ರಸಾದ್
ಪ್ರಧಾನ ಸಂಪಾದಕ

ಓದುಗನಿಗೆ

ಮಾನವ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಇಂದು ನಾವು ತೀವ್ರವಾದ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಿನ ತುದಿಯಲ್ಲಿದ್ದೇವೆ. ಜಗತ್ತಿನ ಒಂದು ತುದಿಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದರವರೆಗೂ ಮಾನವ ಜನಾಂಗವನ್ನು ಭೀತಿಯು ಕಾಡುತ್ತಿದೆ. ಮನುಷ್ಯನ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಕಾತರ ಕಳವಳಗಳು ಪ್ರಧಾನವಾಗಿವೆ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಅವನಿಗೆ ನಿದ್ರೆ, ವಿಶ್ರಾಂತಿ, ಸಂತೋಷ, ನಗೆಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡಿವೆ. ಸದ್ಗುಣಗಳು ಅಪರೂಪವಾಗಿವೆ, ದುಷ್ಟತನವು ಗೌರವಾನ್ವಿತವಾದ ಉಡುಗೆ ಧರಿಸಿದೆ ಅ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ, ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ, ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಜನಾಂಗ ಸೌಹಾರ್ದದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಶಾಂತಿಗಾಗಿ ಮೊರೆ ಕೇಳಿಸುತ್ತಿದೆ. ಆದರೂ ನಾವು ಹತಾಶರಾಗಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ನಡುವೆ ಪರಮೋನ್ನತ ಶಾಂತಿಯ ನೆಲೆಯಾದ ಪ್ರಶಾಂತಿ ನಿಲಯವಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಭಗವಾನ್ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಸಾಯಿ ಬಾಬಾ ಅವರು ಪ್ರಶಾಂತಿಯ ಪುನರ್‌ಸ್ಥಾಪನೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಉದ್ಘಾಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಅದ್ಭುತ ಶಕ್ತಿಗಳು ಅವರನ್ನು ಭಗವಂತನೆಂದು ಸಾರುತ್ತಿವೆ. ಅವರ ಸರ್ವಜ್ಞತ್ವವು ವಿಜ್ಞಾನ ಪಂಡಿತರನ್ನೂ ನಿಬ್ಬರಗಾಗಿಸಿವೆ. ಅವರ ಸರ್ವವ್ಯಾಪ್ತಿತ್ವವು ಸಪ್ತ ಸಾಗರಗಳ ಆಚೆಯೂ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಯಾರು ತಮ್ಮ ಹೃದಯಗಳನ್ನು ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪದ ಕಣ್ಣೀರಿನಿಂದ ತೊಳೆದುಕೊಳ್ಳುವರೋ ಅವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಆತನ ಕೃಪೆಯು ಲಭ್ಯವಿದೆ. ಈಗ ಅವರಿಗೆ ಮೂವತ್ತಾರು ವರ್ಷ. ಈ ಮಾನವ ದೇಹವನ್ನು ಇನ್ನೂ ೬೦ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಧರಿಸಿರುವುದಾಗಿ ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಸಂಭಾಷಣೆಯಲ್ಲಿ, ಉಪನ್ಯಾಸಗಳ ಮೂಲಕ, ಬರವಣಿಗೆಗಳ ಮೂಲಕ ನಮಗೆ ಪ್ರಶಾಂತಿ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ಬೋಧಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕೊನೆಯ ಎರಡನ್ನೂ ಪ್ರಶಾಂತಿ ನಿಲಯದಿಂದ ಪ್ರಕಟವಾಗುವ ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡಬಹುದು. ಪ್ರಸ್ತುತ ಕೃತಿಯು ಪ್ರಶಾಂತಿ ಎಂಬ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಅವರು ಬರೆದ ಲೇಖನ ಸರಣಿಯ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಅನುವಾದ. ಪ್ರಿಯ ಓದುಗ, ಇದನ್ನು ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಓದು, ಅದರ ಬೋಧನೆಗಳನ್ನು ಆಚರಿಸು. ಏಕೆಂದರೆ ಅವು ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಭಗವದವತಾರ ಪುರುಷನಿಂದ ಬಂದಿರುವುದು. ಇದು ದಾರಿತಪ್ಪಿ ಹೋಗಿರುವ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಪ್ರಾಚೀನ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಮತ್ತೆ ಬೋಧಿಸಲು ಬಂದಿರುವ ಭಗವಂತನ ವಾಣಿಯಾಗಿದೆ.

ನಾ. ಕಸ್ತೂರಿ

೧ ಅಧ್ಯಾಯ ಒಂದು

ಓದುಗರೆ, ಈ ಪ್ರಶಾಂತಿ ವಾಹಿನಿಯು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಸುಟ್ಟು ಬೂದಿಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಅಶಾಂತಿ, ಅಜ್ಞಾನ, ಅನ್ಯಾಯ ಮತ್ತು ಅಧರ್ಮಗಳ ಬೆಂಕಿಯನ್ನು ಆರಿಸಿ, ನಿಮ್ಮ ಬಾಯಾರಿಕೆಯನ್ನು ತಣಿಸಲಿ, ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಶಾಂತಿ, ಆನಂದ, ಸಂತಸಗಳನ್ನು ವರ್ಷಿಸಲಿ.

ಪ್ರಶಾಂತಿ ಎಂಬ ಪದದ ಅರ್ಥವನ್ನು ತಿಳಿಯದ ಅನೇಕ ಜನರಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗೂ ಬೆನ್ನುಮೂಳೆಯಿದ್ದ ಹಾಗೆ, ಸಾಧಕನಿಗಂತೂ ಅವನ ಉಸಿರೇ ಆಗಿದೆ. ಬೇರೆ ಬೇರೆಯವರು ಆ ಪದದ ಅರ್ಥವನ್ನು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ತಮ್ಮನ್ನು ಕಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಆಸೆಯು ಈಡೇರಿದಾಗ ತಮಗೆ ಶಾಂತಿ ದೊರಕಿತೆಂದು ಅವರು ಭಾವಿಸುತ್ತಾರೆ; ಆದರೆ ಅದು ನಿಜವಾದ ಶಾಂತಿಯಲ್ಲ. ಅದು ಒಂದು ದುಃಖಕ್ಕೂ ಇನ್ನೊಂದಕ್ಕೂ ನಡುವಣ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾದ ತೆರಪು ಅಷ್ಟೆ. ಪ್ರಶಾಂತಿ ಎಂಬ ಪದದ 'ಪ್ರ' ಎನ್ನುವುದು, ವಿಸ್ತರಿಸುವುದು, ದೊಡ್ಡದಾಗುವುದು, ವಿಕಾಸ ಎಂಬ ಅರ್ಥವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರಶಾಂತಿ ಎನ್ನುವುದು ಆ ಬಗೆಯ ಶಾಂತಿ. ಅಂದರೆ, ಕಾಮ, ಕ್ರೋಧ, ಲೋಭ ಮತ್ತು ಮತ್ಸರಗಳು ಇಲ್ಲದಿರುವುದು.

ಪ್ರಶಾಂತಿ ಎಂದರೆ ಕಾಮ ಮತ್ತು ಕ್ರೋಧಗಳ ಕೆಳಗೆ ವರ್ಗೀಕರಿಸಬಹುದಾದ ಗುಣಗಳನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು. ಶಮ ಎಂದು ಕರೆಯುವ ಈ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಅತ್ಯಂತ ಅವಶ್ಯಕ. ಅದನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿಯೇ ಸಾಧಕನು ಸದಾ ನಿರತನಾಗಿರಬೇಕು. ಸಾಧಕನು ಯಾತಕ್ಕಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸುತ್ತಾನೆ?

ಪರಿಪೂರ್ಣತೆಗಾಗಿ ಅಲ್ಲವೆ? ಬೇರೆ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಅವನು ಶಾಂತಿಗಾಗಿ ಹಂಬಲಿಸುತ್ತಾನೆ. ಈ ಶಾಂತಿಯೇ ಮಾನವನ ಅಂತರ್ಗತ ಸ್ವರೂಪ. ವಿವೇಕ, ವೈರಾಗ್ಯ, ವಿಚಕ್ಷಣೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಯಾರು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವರೋ ಅವರ ನೆರವಿಗೆ ಬರುವ ಶಕ್ತಿ ಅದು. ಅದು ಆತ್ಮದ ಒಂದು ಹಂತವೇ ಆಗಿದೆ. ಆತ್ಮದಂತೆಯೇ ಅದಕ್ಕೆ ಆದಿಯೂ ಇಲ್ಲ, ಅಂತ್ಯವೂ ಇಲ್ಲ; ಯಾವ ಕಳಂಕವೂ ಅದನ್ನು ಕಡಿಸಲಾರದು; ಅದಕ್ಕೆ ಅದೊಂದೇ ಸಾಟಿ; ಅದರೊಂದಿಗೆ ಬೇರೆ ಯಾವುದೂ ಹೋಲಿಕೆಗೆ ನಿಲ್ಲುವುದಿಲ್ಲ.

ಶಾಂತಿಯು ಭಾವನೆಯಲ್ಲಿ, ಮಾತಿನ ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಬೇಕು; ಮನಸ್ಸು, ವಾಕ್, ಕಾಯ ಮತ್ತು ಕರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಬೇಕು. ಆಗಲೇ ಶಾಂತಿಯು ನಿಜವಾದ ಶಾಂತಿ ಅಥವಾ ಪ್ರಶಾಂತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂತಹ ಶಾಂತಿಯಿಲ್ಲದೆ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಇಹಪರಗಳ ಮತ್ತು ಪಾರಲೌಕಿಕವಾದ ಆನಂದವನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಆಸೆಯನ್ನೇ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವಂತಿಲ್ಲ. ಸಮಸ್ತ ಸಂತೋಷ ಆನಂದಗಳ ಪಾಲನ ಕ್ಷೇತ್ರವೂ ಶಾಂತಿಯೇ. ತ್ಯಾಗರಾಜರಿಗೆ ಇದು ಗೊತ್ತಿತ್ತು ಎಂದೇ ಅವರು 'ಶಾಂತಮು ಲೇಕ ಸೌಖ್ಯಮು ಲೇದು' (ಶಾಂತಿಯಿಲ್ಲದೆ ಸೌಖ್ಯವಿಲ್ಲ) ಎಂದು ಹಾಡಿದರು. ಮಾನವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಅವರು ದಾಂತಿಗಳಾಗಿರಲಿ ವೇದಾಂತಿಗಳಾಗಿರಲಿ, ವಿರಕ್ತರಾಗಿರಲಿ ವಿದ್ವಾಂಸರಾಗಿರಲಿ, ಧರ್ಮಿಷ್ಠರಾಗಿರಲಿ ದಾರ್ಶನಿಕರಾಗಿರಲಿ—ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಆದರೆ, ಮಾನವನು ಒಂದು ಕ್ಷಣವಾದರೂ ಸ್ಥಿರವಾಗಿರಲಾರ. ಕೇವಲ ಕೋಪವಿಲ್ಲದ ಸ್ಥಿತಿ ಶಾಂತಿಯಲ್ಲ. ಅಪೇಕ್ಷೆಪಟ್ಟ ವಸ್ತುವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದನ್ನು, ಅದರಿಂದ ಬರುವ ತೃಪ್ತಿಯನ್ನು ಶಾಂತಿ ಎಂದು ತಪ್ಪಾಗಿ ಭಾವಿಸಬಾರದು. ಹೃದಯವನ್ನು ತುಂಬಿಕೊಂಡ ಶಾಂತಿಯು ಯಾವುದೇ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಆಮೇಲೆ ಅಲುಗಾಡಬಾರದು; ಹಾಗೆ ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವುದೇ ಪ್ರಶಾಂತಿ ಎಂಬ ಹೆಸರಿಗೆ ಅರ್ಹವಾಗುವುದು. ಪ್ರಶಾಂತಿಗೆ ಏಳುಬೀಳುಗಳಿಲ್ಲ. ಅಹಿತಕರ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಭಾಗಶಃ ಇರುವುದಾಗಲಿ, ಹಿತಕರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣವಾಗಿರುವುದಾಗಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಇಂದು ಒಂದು ತೆರನಾಗಿದ್ದು ನಾಳೆ ಬೇರೊಂದು ತೆರನಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಸದಾ ಆನಂದವನ್ನು ಒಂದೇ ಸಮನಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹರಿಯಿಸುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಅದೇ ಪ್ರಶಾಂತಿ.

ಅದನ್ನು ಗಳಿಸುವುದು ಹೇಗೆ, ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು ಹೇಗೆ, ಅದರ ಲಕ್ಷಣಗಳಾವುವು ಎಂಬುದನ್ನು ಪ್ರಶಾಂತಿ ವಾಹಿನಿಯು ಹೇಳುತ್ತದೆ, ನೀವು

ಅರಿಯುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸಾಧಕನಿಗೂ ಈ ಪ್ರಶಾಂತಿಯನ್ನು ಗಳಿಸುವ ನ್ಯಾಯಸಮ್ಮತವಾದ ಹಕ್ಕಿದೆ; ಆದ್ದರಿಂದ ಯಾವ ವಿಧಾನದಿಂದ ಅದನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಬಹುದೋ ಅದನ್ನು ಅವನು ಕಲಿಯಬೇಕು. ಇಂದು ಜಗತ್ತು ಸ್ವಾರ್ಥಯುತ ರಾಜಕೀಯ, ಶೂನ್ಯವಾದ ಧರ್ಮ, ಹೃದಯಹೀನ ಸ್ಪರ್ಧೆಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಇದು ಅವಮಾನಕರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ. ಮನುಷ್ಯನು ತನ್ನ ಮೂಲಭೂತವಾದ ದಿವ್ಯಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮರೆತುಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ಇಂತಹ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಿನ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ತುರ್ತಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಶಾಂತಿ ಮತ್ತು ಪ್ರೇಮ.

ಈ ಭಯಾನಕ ರೋಗವನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವಂತಹ ಔಷಧಿಗಳಿವೆ. ಬೇರೆ ಯಾವುದೇ ಮದ್ದು ವ್ಯಾಧಿಗೆ ಉಪಶಮನ ನೀಡಲಾರದು. ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಪ್ರೇಮವೊಂದೇ ದಾರಿ. ಪ್ರೇಮವೆಂಬ ಇಂಧನವು ಶಾಂತಿಯೆಂಬ ದಿವ್ಯಜ್ಯೋತಿಯನ್ನು ಬೆಳಗಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಪ್ರೇಮವು ಸಮಸ್ತ ಮಾನವತೆಯ ಐಕ್ಯತೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಐಕ್ಯತೆಯೊಂದಿಗೆ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಜ್ಞಾನವೂ ಬೆರತು ಜಾಗತಿಕ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ತರುತ್ತದೆ.

ಯಶಸ್ವೀ ಬದುಕಿಗೆ ಆತ್ಮಸಂಯಮವು ಮೂಲಾಧಾರವಾಗಿದೆ. ಅದರ ಮೂಲಕ ಮಾತ್ರವೇ ಮನುಷ್ಯನು ನಿಜವಾದ ಶಾಶ್ವತವಾದ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಬಲ್ಲನು. ಶಾಂತಿಯಿಲ್ಲದೆ ಸಂತೋಷವಿರಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಶಾಂತಿಯು ಆತ್ಮದ ಮೂಲ ಸ್ವರೂಪವೇ ಆಗಿದೆ. ಅದು ನಿರ್ಮಲವಾದ ಹೃದಯದೊಂದಿಗೆ ಇರುತ್ತದೆ; ಎಂದಿಗೂ ಕಾಮನೆಗಳು ತುಂಬಿದ ಲೋಭಿ ಹೃದಯದ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಇರಲಾರದು. ಅದು ಯೋಗಿಗಳು, ಋಷಿಗಳು ಮತ್ತು ಸತ್ಪುರುಷರ ವಿಶಿಷ್ಟ ಕುರುಹಾಗಿದೆ. ಅದು ಬಾಹ್ಯಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಸ್ವಾರ್ಥಪರ ಹಾಗೂ ಇಂದ್ರಿಯ ಲೋಲುಪ ವ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದ ಬಹುದೂರ ಓಡಿ ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಅಂತಹ ಜನರ ಸಹವಾಸವನ್ನು ಅದು ದ್ವೇಷಿಸುತ್ತದೆ. ಅದು ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿರುವ ಅದ್ಭುತ, ಅಚಂಚಲ ಮತ್ತು ನಿತ್ಯವಾದ ಆತ್ಮದ ಲಕ್ಷಣ.

ಶಾಂತಿಯಲ್ಲಿ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಉದ್ಧಾರವೂ ಆನಂದದ ಸಹಜ ಸಂಗಾತಿಯಾದ ವಿವೇಕವೂ ತುಂಬಿರುತ್ತವೆ. ಇಂದ್ರಿಯಗಳನ್ನು ನಿಗ್ರಹಿಸುವುದರಿಂದ ಮಾತ್ರವೇ ನಿಜವಾದ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು. ಆಗ ಅದನ್ನು ಪ್ರಶಾಂತಿ ಎಂದು ಕರೆಯಬಹುದು. ಆ ಹಂತದ ಅನುಭವವು ಶಾಂತಿಯ ಹೊಳೆ ಹರಿದ ಹಾಗೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಅಲೆಗಳ ಹಾಗೆ ಮೇಲೇಳುವ ಮಾನಸಿಕ ವಿಕೋಲಗಳನ್ನು ಶಮನ

ಗೊಳಿಸಿ, ಇಚ್ಛೆ ಅನಿಚ್ಛೆ, ಪ್ರೀತಿ ದ್ವೇಷ, ದುಃಖ ಸಂತೋಷ, ಆಸೆ ನಿರಾಸೆಗಳ ಸುಳಿಗಳನ್ನು ಸಮಗೊಳಿಸಿ ಯಾವುದೇ ಗೊಂದಲವಿಲ್ಲದಂತೆ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಗಳಿಸಬಹುದು, ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಶಾಂತಿಯು ಆತ್ಮಸ್ವರೂಪವಾಗಿದೆ. ಆತ್ಮವು ಅವಿನಾಶಿ. ಅದು ದೇಹ ಮತ್ತು ಮನಸ್ಸುಗಳ ಹಾಗೆ ಸಾಯುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ವಿಶ್ವಾತ್ಮಕವಾಗಿದೆ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿದೆ, ಜ್ಞಾನವೇ ಅದರ ಸ್ವರೂಪ. ಆದ್ದರಿಂದ ಶಾಂತಿಯೂ ಈ ಗುಣಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಆತ್ಮಜ್ಞಾನವೂ ಭ್ರಮೆ, ಸಂದೇಹ ಮತ್ತು ದುಃಖಗಳನ್ನು ನಾಶಮಾಡುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆತ್ಮಜ್ಞಾನವು ಅತ್ಯಂತ ಸ್ಥಿರವಾದ ಶಾಂತಿಯನ್ನೂ ಅದರೊಂದಿಗೆ ಪವಿತ್ರತೆ ಮತ್ತು ಸಂತೋಷಗಳನ್ನೂ ಕೊಡುತ್ತದೆ.

ಆತ್ಮವು ಜ್ಞಾನದ ವಸ್ತುವಲ್ಲ; ಅದು ಜ್ಞಾನದ ಮೂಲ ಮತ್ತು ಜ್ಞಾನವು ಚಿಮ್ಮುವ ಚಿಲುಮೆಯಾಗಿದೆ. ಪಕ್ಷತೆಗೆ, ಮಾಗುವುದಕ್ಕೆ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕೆ, ಅಮೃತತ್ವಕ್ಕೆ, ಅನಂತ ಶಾಂತಿಗೆ, ಅನಂತ ಸಂತೋಷಕ್ಕೆ ಜ್ಞಾನವು ದಾರಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಡುತ್ತದೆ. ಇಂದ್ರಿಯಗಳ ಚಂಚಲತೆಗೆ ವಶವಾಗಿಬಿಟ್ಟಿರುವ ಮನುಷ್ಯನು ಆತ್ಮವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಲಾರನು. ಬದಲಾಗುತ್ತಲೇ ಇರುವ ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಬದಲಾಗದ ಏಕೈಕ ವಸ್ತು ಬ್ರಹ್ಮ. ಆತ್ಮವು ಹೊರಗಿನ ರೂಪಾಂತರಗಳಿಂದ, ಬದಲಾವಣೆಗಳಿಂದ, ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳಿಂದ ಎಷ್ಟು ಮಾತ್ರಕ್ಕೂ ಮಲಿನಗೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ದೇಹದ ಕಾಂತಿಯು ಆತ್ಮವಲ್ಲ, ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ, ಆತ್ಮವು ಒಂದು ಕಡೆ ಇಡಬಹುದಾದ ವಸ್ತುವಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಕುರಿತು ಅದು ಇದು ಎಂದು ಹೇಳಲು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಆತ್ಮವಷ್ಟೇ; ಏಕೈಕವಾದ ಬ್ರಹ್ಮ. ಬ್ರಹ್ಮವೇ ಸತ್ಯವಾಗಿದೆ, ಪ್ರೇಮವಾಗಿದೆ, ಬೆಳಕಾಗಿದೆ, ಶಾಂತಿಯಾಗಿದೆ, ಜ್ಞಾನವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಪರಮಾನಂದವಾಗಿದೆ. ಈ ಯಾವುದೇ ದಾರಿಯ ಮೂಲಕ ನೀವು ಬ್ರಹ್ಮವನ್ನು ಸಾಧಿಸಬಹುದು, ಅದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಸಂದೇಹಬೇಡ. ಅದು ಸತ್ಯ.

ಆತ್ಮವು ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯಗಳಲ್ಲ, ಬುದ್ಧಿಯಲ್ಲ, ಪ್ರಾಣಗಳಲ್ಲ ಅಥವಾ ಜೀವ ಚೈತನ್ಯವಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಅದು ಇದು ಎಂದು ವರ್ಣಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ, ಅದಲ್ಲ ಇದಲ್ಲ ಎಂದು ಮಾತ್ರವೇ ವರ್ಣಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾರಾದರೂ ಆತ್ಮವು ಹೀಗಿದೆ ಹಾಗಿದೆ, ಅದು ಅಥವಾ ಇದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅವನಿಗೆ ಆತ್ಮದ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಎಳ್ಳಷ್ಟೂ ತಿಳಿದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾವು ನಿರ್ಣಯಿಸಬಹುದು. ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದ ವಸ್ತುವಿನ ಬಗೆಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಬಹುದು; ಅದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಹೆಸರನ್ನು ಬೇಕಾದರೂ ಕೊಡಬಹುದು. ಸಂಕ್ಷೇಪವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಆತ್ಮವನ್ನು ಮಾತುಗಳ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಯಪಡಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ; ಯಾರೇ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರೂ ಅದನ್ನು ವರ್ಣಿಸುವುದು ಅಸಾಧ್ಯ.

ಆನಂದವು ಮನುಷ್ಯನ ಅಂತರ್ಗತ ಸ್ವರೂಪ. ಆದರೆ ವಿಷಾದದ ಸಂಗತಿಯೆಂದರೆ, ಅದು ದೊರಕುವ ಸ್ಥಳವೊಂದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯೂ ಅದನ್ನು ಅವನು ಹುಡುಕುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಆನಂದವನ್ನುವುದು ನಿರ್ಜೀವವಾದ ನಿಷ್ಕ್ರಿಯವಾದ ಒಂದು ವಸ್ತುವಲ್ಲ. ಅದು ಉದ್ದೇಶಯುತ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಇನ್ನೊಂದು ಹೆಸರು. ಶಾಂತಿಯ ಪರಮಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಅಧೀನನಾಗಿ ಆನಂದದ ಆಳ್ವಿಕೆಯು ನಡೆಯುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಅದು ಸಮಸ್ತ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೂ ಮಿತಿಗಳನ್ನೂ ನಿಯಮಗಳನ್ನೂ ವಿಧಿಸುತ್ತದೆ. ಅದು ಎಷ್ಟು ದೃಢವಾಗಿದೆಯೆಂದರೆ, ಸದಾ ಅಲೆದಾಡುವ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಬಹಿರ್ಮುಖವಾಗಿರುವ ಇಂದ್ರಿಯಗಳಿಂದಾಗಲಿ ಅದು ಬಾಧಿತವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ, ಜ್ಞಾನದ ಸಹಜ ಸ್ಥಿತಿಯ ಮೂಲಕ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ತಂದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಅಷ್ಟೆ. ಅದು ಅತ್ಯಂತ ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ನಿಧಿ. ಸಾವೆಂಬುದಿಲ್ಲದ, ಅವಿನಾಶಿಯಾದ, ಪರಿವರ್ತನೆಗೊಳ್ಳದ ಅದನ್ನು ಗ್ರಹಿಸುವವನು ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಸವಿಯುತ್ತಾನೆ. ಅವನಿಗೂ ಮರಣವಿಲ್ಲ.

ಶಾಂತಿಯು ತೀರವಿಲ್ಲದ ಸಾಗರ; ಅದು ಇಡೀ ಜಗತ್ತನ್ನು ಬೆಳಗುವ ಬೆಳಕು. ಅದನ್ನು ಪಡೆಯುವುದೆಂದರೆ ಸರ್ವಸ್ವವನ್ನೂ ಪಡೆದ ಹಾಗೆಯೇ. ಅದು ಇಹ ಪರಗಳೆರಡರ ಜ್ಞಾನವನ್ನೂ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಅದು ವೇದಾಂತವು. ಯಾವುದನ್ನು ಬೋಧಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತದೋ ಯಾವುದು ಮಾನವ ಜೀವನದ ಪರಿಪೂರ್ಣತೆಯೇ ಆಗಿ ದೆಯೋ ಆ ಬ್ರಹ್ಮದ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರಕ್ಕೆ ದಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ.

ಶಾಂತಿಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ಹೋಗಿರುವ ಹೃದಯದಿಂದ ಮಾತ್ರ ಶುದ್ಧ ಪ್ರೇಮವು ಹೊರಹೊಮ್ಮುವುದು ಸಾಧ್ಯ. ಏಕೆಂದರೆ, ಅದೇ ಸರ್ವತ್ರ ವ್ಯಾಪಿಸಿ ಪರಿಶುದ್ಧ ಗೊಳಿಸಬಲ್ಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ. ಶಾಂತಿಯು ತರ್ಕ ವಿಧಾನದಿಂದ ಸಾಧಿಸಿಕೊಂಡ ಒಂದು ನಂಬಿಕೆಯಲ್ಲ, ಅದು ಎಲ್ಲ ಸಾಧಕ ಚೇತನಗಳ ಸಾಧನೆಯಾಗಿದೆ. ಮಾನವನ ಮನಸ್ಸು, ಅವನು ಹುಟ್ಟಿದಾಗ ಖಾಲಿಯಾದ ಬಿಳಿಯ ಹಾಳೆಯಂತಿರುತ್ತದೆ. ಆಲೋಚನೆ, ಭಾವನೆ ಮತ್ತು ಕ್ರಿಯೆಗಳು ಪ್ರಾರಂಭವಾದೊಡನೆ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಮಲಿನಗೊಳಿಸುವುದು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ದೇಹವು ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ; ಅದು ಮನಸ್ಸನ್ನೂ ಅದನ್ನು ಕಲಕುವ ಆಸೆಗಳನ್ನೂ ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ. ಧರ್ಮ ಮತ್ತು ಸತ್ಯಗಳಿಗೆ ರೀತಿ ನೀತಿಗಳು, ರೂಢಿಗಳು, ಫ್ಯಾಷನ್ನುಗಳು, ಆಚಾರಗಳು ಮೊದಲಾದವುಗಳ ಮಬ್ಬು ಕವಿಯುತ್ತದೆ. ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಜನಸಮೃದ್ಧದ ನಡುವೆಗೆ ಎಸೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅವನ ಏಕಾಂಗಿತನದ ಮೇಲೆ ದಾಳಿ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಸೋಲಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಆದ್ದರಿಂದ ಮೊದಲು ಮನಸ್ಸನ್ನು ಶಮನಗೊಳಿಸಿ, ಸಮಾಧಾನಪಡಿಸಬೇಕು. ಆಗ ಮಾತ್ರವೇ ದೇಹವು ಆರೋಗ್ಯಪೂರ್ಣವೂ ಬುದ್ಧಿಯು ನಿಶಿತವೂ ಆಗುತ್ತದೆ. ಮನಸ್ಸು ಒಂದು ಸಲಕ್ಕೆ ಒಂದೇ ಒಂದು ವಸ್ತುವಿನ ಮೇಲೆ ಹಾಯುತ್ತದೆ, ಹಲವು ವಸ್ತುಗಳ ಮೇಲಲ್ಲ. ಆದರೂ ಅದು ಆಲೋಚನೆಗಳು, ಕಾಮನೆಗಳು, ಗೀಳುಗಳು, ಕಲ್ಪನೆಗಳು ಮೊದಲಾದವುಗಳ ಮೂಟೆ; ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಮನಸ್ಸಿನೊಳಗೆ ಇಡೀ ಸೃಷ್ಟಿಯ ಇತಿಹಾಸವೇ ಅಡಗಿದೆ. ಅದೇ ಮನುಷ್ಯನ ಮಾಯಾಗ್ರಸ್ತ ಸ್ಥಿತಿ. ಮನಸ್ಸು ಒಂದು ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರವಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯದು ಕೆಟ್ಟದ್ದು, ಸರಿ ತಪ್ಪುಗಳು ಪ್ರಭುತ್ವ ಪಡೆಯಲು ಹೋರಾಡುತ್ತವೆ. ಕಬ್ಬಿಣವನ್ನು ಚಪ್ಪಟೆಯಾಗುವಂತೆ ಕಬ್ಬಿಣದಿಂದಲೇ ಬಡಿಯಬೇಕು. ಹಾಗೆಯೇ ಕೀಳಾದ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಉತ್ತಮವಾದ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದಲೇ ಸರಿಯಾದ ಆಕಾರಕ್ಕೆ ತರಬೇಕು. ವ್ಯಕ್ತಿಯು ತನ್ನ ಉದ್ಧಾರದ ಸಲುವಾಗಿ ತನ್ನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಮೇಲುಮಟ್ಟದ್ದನ್ನಾಗಿ ಬಲಿಷ್ಠವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು.

ಅದು ಈ ಪ್ರಶಾಂತಿ ವಾಹಿನಿಯ ಉದ್ದೇಶ. ಈ ವಾಹಿನಿಯ ಜಲವನ್ನು, ಇಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿರುವ ಸಾಧನೆಯ ಜಲವನ್ನು ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬಾ ಕುಡಿಯಿರಿ. ಅದರಲ್ಲೇ ಮುಳುಗಿ ನಿರ್ಮಲವಾಗಿ. ಅದರ ತಂಪು ನಿಮ್ಮ ದುಃಖಗಳನ್ನೂ ನಿಮ್ಮ ನೋವುಗಳನ್ನೂ ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ, ಪಾಪದ ಬೆಂಕಿಯನ್ನು ಆರಿಸಲಿ.

೨ ಅಧ್ಯಾಯ ಎರಡು

ಈಗ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ವ್ಯಾಧಿಯು ಹರಡತೊಡಗಿದೆ. ಅದು ಶಾಂತಿಯನ್ನು ದುರ್ಬಲಗೊಳಿಸುತ್ತಿದೆ, ಕ್ಷೀಣಗೊಳಿಸುತ್ತಿದೆ. ನೀತಿ, ಧರ್ಮ, ಇಂದ್ರಿಯ ನಿಗ್ರಹಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಗಿಣಿಯ ಹಾಗೆ ಉಪದೇಶವನ್ನು ಗಳಹುವ ಜನರು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಒಂದೇ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ತುಣುಕನ್ನೂ ಅವರು ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ತೋರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಹಿರಿಯರೆನಿಸಿಕೊಂಡವರಿಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಬರುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಕಾರ್ಯತಃ ತೋರಿಸಲು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಕ್ರಿಯಾಪರರಾಗುವುದು ಹೇಗೆಂದು ಕಲಿಸಬಲ್ಲವರು ಅದರ ಬಗೆಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ? ಅನುಭವರಹಿತವಾದ ಮಾತುಗಳು—ಇಂದು ಜಗತ್ತನ್ನು ಆವರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ರೋಗ ಅದೇಯೇ.

ಮೊದಲು ಇದಕ್ಕೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮಾಡಿ ಪರಿಹರಿಸಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಆ ಮೂಲಕ ಮಾನವ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಶಾಂತಿಯು ಲಭ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾತನಾಡುವುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸುಲಭ.

ಯಾರು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಆಮೇಲೆ ಅನುಭವದಿಂದ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾನೆಯೋ ಅವನೇ ನಿಜವಾದ ಸಾಧಕ. ಯಾರು ಕಾರ್ಯತಃ ಮಾಡದೆ ಕೇವಲ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾನೋ ಅವನು ಅಪಾಯವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಅಂತಹ ಅಪಾಯಕಾರಿ ಸಾಧಕರು ಮತ್ತು ಸಾಧುಗಳು ಈಗ ಬಹು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ನಿಜವಾದ ಸಾಧನ ಪಥವನ್ನು ಗೊಂದಲಕ್ಕೀಡುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತಹ ಕಪಟ ಸಾಧಕರ ಅನುಯಾಯಿಗಳಾಗಿರುವ ಮುಗ್ಧರಾದ ಹಾಗೂ ಸರಳ ಮನಸ್ಸಿನ ಭಕ್ತರೂ ಕೂಡ ಅವರಿಂದ ಮೋಸಹೋಗುತ್ತಾರೆ, ವಂಚಿತರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಓದುಗರೂ ಸಾಧಕರೂ ಮೊದಲು ನಡವಳಿಕೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಲಿ, ಆಮೇಲೆ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿ. ಕೊಡುವ ಉಪದೇಶಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ನಡವಳಿಕೆಯನ್ನು ತೋರಿಸದಿದ್ದರೆ ಅಂಥವರಿಗೆ ಒಂದು ಗ್ರಾಮೋಪೋನ್ ರೆಕಾರ್ಡಿಂಗ್ ಕೊಡುವ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರವೇ ಕೊಡಿ; ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಲಿ, ರೆಕಾರ್ಡ್‌ನ್ನು ರೆಕಾರ್ಡಿಂಗ್‌ನಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೇ ಹೊರತು ದೇವರ ಹಾಗಲಿ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜೀವಿಯೂ ದೇವರು ಎಂಬ ಸತ್ಯದ ಹಂತವನ್ನು ನೀವು ಮುಟ್ಟುವವರೆಗೂ ಹೀಗೆ ಜಾಗರೂಕರಾಗಿರಬೇಕು. ಎಲ್ಲವೂ ದೇವರು ಎಂದು ಕೇವಲ ಪದಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಹೇಳುವುದು, ಹಾಗೆ ಹೇಳುತ್ತಲೇ ವಾಸ್ತವ ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವರನ್ನು ಅಪವಿತ್ರ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಇದು ಮಹಾಪಾಪ. ಅನೇಕರು ಸಿಹಿಯಾದ ಮಾತುಗಳನ್ನೂ ನಿರರ್ಗಳ ಮಾತುಗಾರಿಕೆಯನ್ನೂ ಮುಖ್ಯವಾದುದೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತಾರೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅದು ನಿಜವೂ ಹೌದು. ಆದರೆ ಆಡಿದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮತ್ತೆ ಸ್ಮರಣೆಗೆ ತಂದುಕೊಂಡಾಗ ಅವು ಮಧುರವೇ ಆಗಿರಬೇಕು; ಕಾಲ ಕಳೆದಂತೆ ಅವು ಕಹಿಯಾಗಿ ಬಿಡಬಾರದು. ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರವೇ ಆ ಮಾತುಗಳು ಅಮೃತವಾಗುತ್ತವೆ. ಈಗಲಾದರೆ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಮಾತಿನ ಸಿಹಿ ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ, ಬಹುಬೇಗ ಅದು ಕಹಿಯಾಗಿಬಿಡುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಮಾತನಾಡುವವನಿಗೂ ಆಡುವ ವಿಷಯಕ್ಕೂ ನಡವಳಿಕೆಗೂ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯಿಲ್ಲವಾಗಿರುವುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾತುಗಳು ಅಮೃತವಾಗುವ ಬದಲು ಆವೃತವಾಗುತ್ತಿವೆ. ಒಳ್ಳೆಯ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ವಿನ್ಯಾಸದ ಉಡುಪನ್ನು ತೊಡಿಸಿ, ವಾಸ್ತವ ಅನುಭವದ ಆಧಾರದ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಮುಂದಿಟ್ಟಾಗ ಕೇಳುವವರ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮವು ಬದಲಾಗಿದ್ದು, ಶಾಶ್ವತವೂ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಈಗ ಸಾಧಕರು ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಇದು—ಅವರು ಮೊದಲು ವಿವೇಕವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅಂದರೆ ನಿತ್ಯವಾದದ್ದನ್ನು ಅನಿತ್ಯವಾದದ್ದರಿಂದ ಪ್ರತ್ಯೇಕಗೊಳಿಸುವ, ಯಾವುದು ಬೆಲೆಯುಳ್ಳದೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಅಮೂಲ್ಯವಾದದ್ದು ಸತ್ಯವಾದದ್ದು ಎಂದು ಆರಿಸಿಕೊಂಡದ್ದನ್ನು

ಅನುಭವಕ್ಕೆ ತಂದುಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡುವುದು. ಮೂರನೆಯ ದಾಗಿ, ಆ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು, ನಡುವೆ ಏನೇ ಅಡ್ಡಿ ಬರಲಿ, ಕೈ ಬಿಡದಿರುವುದು. ನಿಜವಾಗಿ ತಪಸ್ಸು ಎಂದು ಕರೆಯುವುದು ಈ ಮೂರನ್ನೇ. ನಿಜವಾದ ಶಾಂತಿಯೂ ಆನಂದವೂ ಜನಿಸುವುದೂ ಈ ತಪಸ್ಸಿನಿಂದಲೇ.

ಅಣುವಿನಿಂದ ಬೃಹತ್ತಿನವರೆಗೆ, ಇರುವೆಯಿಂದ ಬ್ರಹ್ಮನವರೆಗೆ ಎಲ್ಲವೂ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ನಿಮಿಷವೂ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಈ ನಿಯಮಕ್ಕೆ ಹೊರತಾದ ಯಾವುದೇ ವಸ್ತು ಅಥವಾ ಜೀವ ಇಲ್ಲ. ಸೃಷ್ಟಿಯು ನಿತ್ಯ ಪರಿವರ್ತನಶೀಲವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಪರಿವರ್ತನೆ ಎರಡು ತೆರನಾಗಿದೆ: ಒಂದು ಬಾಹ್ಯ, ಇನ್ನೊಂದು ಆಂತರಿಕ. ಬಾಹ್ಯಪರಿವರ್ತನೆಯನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಗುರುತಿಸಬಹುದು; ಆಂತರಿಕವಾದದ್ದು ಅಷ್ಟು ಸುಲಭವಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅದನ್ನು ಅರಿಯುವುದು ಕಷ್ಟ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಮೊದಲು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿರುವ ಹೊರಗಿನ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು, ಕ್ರಮೇಣ ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಒಳಗನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ತನಗೆ ತಾನು ತರಬೇತಿ ಕೊಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇವೆರಡರಲ್ಲಿ ನೀವು ಯಾವುದನ್ನೇ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಮನಸ್ಸಿಟ್ಟು, ನಿಮ್ಮ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ತೃಪ್ತಿಯಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿ; ಇತರರಿಂದ ಗೌರವ ಪಡೆಯಲೆಂದೋ ಅವರನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿಸಲೆಂದೋ ಬಹು ದೊಡ್ಡ ಭಕ್ತನೆಂದು ಅವರಿಂದ ಹೊಗಳಿಕೆ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲೆಂದೋ ಮಾಡಬೇಡಿ. ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದು ಆತ್ಮದ್ರೋಹವಾಗುತ್ತದೆ. ಭಗವಂತನು ಒಳಗನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಾನೆ, ಹೊರಗನ್ನಲ್ಲ. ಹಾಗೆಂದು ನೀವು ಹೊರಗನ್ನು ಅಲಕ್ಷಿಸುವಂತಿಲ್ಲ. ಬಾಹ್ಯ ನಡವಳಿಕೆಯಲ್ಲೂ ಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿಯೂ ನೀವು ಒಳಗಿನ ಭಾವನೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಅನುಭವಿಸಲು ನಿಮಗೊಂದು ಅವಕಾಶವು ದೊರಕುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಆ ಶಾಂತಿಯ ರುಚಿಯನ್ನು ಆಲೋಚನೆ, ಮಾತು, ಅಂಗಭಂಗಿ ಮತ್ತು ಕ್ರಿಯೆ ಎಲ್ಲದರಲ್ಲೂ ಸವಿಯಬೇಕು. ಈ ನಾಲ್ಕರಲ್ಲಿಯೂ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದಾಗಲೇ ಅದು ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗುವುದು. ಬೇರೆ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಆಗ ಮನಸ್ಸು ಅಳಿಸಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ, ನಿಜವಾದ ಶಾಂತಿ ಅಥವಾ ಯೋಗ ಎಂದು ಕರೆಯುವ ಹಂತವನ್ನು ತಲುಪಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ.

ಇಂದು ಜಗತ್ತು ಅರ್ಥವಾಗದ ತತ್ವ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳು, ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ತರದ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಿಂದ ತುಂಬಿ ಹೋಗಿದೆ. ಇವುಗಳ ವಿಚಾರ ಮಾತಾಡುವುದು ವ್ಯರ್ಥ. ಮನುಷ್ಯನ ದೈನಂದಿನ ನಡವಳಿಕೆಯ ವರ್ತನೆಯಲ್ಲಿ ನಿಜವಾದ ಬದಲಾವಣೆ

ಯಾಗಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಇವು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ ಅನುಭವಕ್ಕೂ ಬರುವಂಥವು, ಸುಲಭವಾಗಿ ಆಚರಿಸಬಹುದಾದವು, ಅವುಗಳ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಗ್ರಹಿಸಬಹುದು. ಇವು ಬದಲಾದಾಗ ಮಾತ್ರವೇ ಇನ್ನೂ ಆಳವಾದ, ರಹಸ್ಯವಾದ, ಹೆಚ್ಚು ಅಗತ್ಯವಾದ ಆತ್ಮವನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದೊಂದು ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಕೆಲಸದಲ್ಲೂ ಮಾತಿನಲ್ಲೂ ಆಲೋಚನೆಯಲ್ಲೂ ಯಾವುದು ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಎಂದು ತೋಗಿ ನೋಡಿ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅದೇ ನಿಜವಾದ ಸಾಧಕನ ಗುರುತು.

ಶಾಂತಿಯನ್ನಾಗಲೀ ಅದನ್ನು ಕೊಡುವ ಭಕ್ತಿಯನ್ನಾಗಲೀ ಬೇರೊಬ್ಬರ ಮೂಲಕ ಪಡೆಯುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅದು ತನ್ನಲ್ಲೇ ಮೂಡಿ ವಿಶಾಸಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ಭಗವಂತನ ಕೃಪೆಯೂ ಇರಬೇಕು. ಅದೇ ಮೂಲಭೂತವಾದದ್ದು. ಉಪನಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದಂತೆ, “ಯಾಮೇವ ವೃಣುತೇ ತೇನ ಲಭ್ಯಃ (ಭಗವಂತನು ಯಾರನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೋ ಅವನು ಪಡೆಯುತ್ತಾನೆ).” ಹಾಗಾದರೆ ಸಾಧನೆಯ ಆವಶ್ಯಕತೆಯೇನು ಎಂದು ಸಾಧಕನು ಸಂದೇಹಪಡಬಹುದು. ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಭಗವಂತನನ್ನು ನೆನೆಯುವವನು ಯಾವುದೇ ಬಗೆಯ ಪ್ರಾರಬ್ಧ ಅಥವಾ ಸಂಚಿತ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಗೆಲ್ಲಬಲ್ಲನು. ಸುಲಭವಾಗಿ ದೊರಕಲಾರದ ಆನಂದವನ್ನು ಅವನು ಭಗವಂತನ ಕೃಪೆಯಿಂದ ಸವಿಯಬಲ್ಲನು. ಸಾಧನೆಯ ಉಪಯುಕ್ತತೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಸಂದೇಹಪಡಬೇಡಿ. ಅದೆಂದಿಗೂ ನಿಷ್ಫಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಬಲವಾಗಿ ಹಿಡಿಯಿರಿ. ಅಚಂಚಲವಾದ ಭಕ್ತಿಯು ಭಗವಂತನ ಕೃಪೆಯನ್ನು ಗಳಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಗಜೇಂದ್ರನೇ ಇದಕ್ಕೆ ನಿದರ್ಶನ.

ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ಒಂದು ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಹುಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ಆದರೆ ಎಲ್ಲರೂ ಶಾಂತಿಯೆಂಬ ಸ್ವಯಂಪೂರ್ಣ ಆಹಾರ ಮತ್ತು ಪಾನೀಯಗಳನ್ನು ಸೇವಿಸಿಯೇ ಇರಬಹುದು; ಏಕೆಂದರೆ ಅದಿಲ್ಲದೆ ಆನಂದವಿಲ್ಲ. ಶಾಂತಿಯು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕೆಲಸಕ್ಕೂ ಮೆರುಗು ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಅದು ಮನುಷ್ಯನ ಒಳಗಿನ ಅತಿ ಕಠಿಣ ಭಾಗವನ್ನು ಮೃದುಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಅದು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಭಗವಂತನ ಪಾದಕಮಲಗಳ ಬಳಿಗೊಯ್ದು ಅವನ ದರ್ಶನವನ್ನು ನಿಮಗೆ ಮಾಡಿಸುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಪಕ್ಕಪಾತವೆಂಬುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಸಮಾನತೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಶಕ್ತಿ. ಅದು ಜೀವನವೆಂಬ ಮೋಹಕ ಪುಷ್ಪದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರೇಮವೆಂಬ ಮಧು. ಅದು ಯೋಗಿಗೂ ಸಾಧಕನಿಗೂ ಮೊದಲ ಅಗತ್ಯ. ಅದನ್ನು ಗಳಿಸಿಕೊಂಡಾದ ಮೇಲೆ, ಇಂದಲ್ಲ ನಾಳೆಯಾದರೂ ಅವರು ಸತ್ಯವನ್ನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಎಲ್ಲಾ ತಡೆಗಳನ್ನು ಅವರು ಸಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಶಾಂತಿಯೇ ಕೊಡುತ್ತದೆ.

ಶಾಂತಿಯ ಮೂಲಕ ಮಾತ್ರವೇ ಭಕ್ತಿಯು ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಜ್ಞಾನವು ಬೇರುಬಿಡುವುದು ಸಾಧ್ಯ. ಪೂರ್ಣಜೀವನವನ್ನು ಅಥವಾ ಮೃತ್ಯುವನ್ನರಿಂದ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸಲು ಶಾಂತಿಯಿಂದ ಉದಿಸಿದ ಜ್ಞಾನವೊಂದೇ ದಾರಿ. ಏಕೆಂದರೆ, “ನಾನು ಯಾರು?” ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರದ ಪಥವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮನುಷ್ಯನು ತಾಳ್ಮೆಯಿಂದಲೂ ಸಮಾಧಾನದಿಂದಲೂ ಭಗವಂತನ ಕೃಪೆಯ ಮೇಲೆ, ಅವನ ಜ್ಞಾನದ ಮೇಲೆ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕಾಯಬೇಕು. ಅಂತಹ ಸಾಧಕನು ಸದಾ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕನಾಗಿರುತ್ತಾನೆ, ನಿರ್ಭೀತನಾಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಭಗವಂತನು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆಯಿಂದ ಶಾಂತಿಭರಿತನಾಗುತ್ತಾನೆ.

ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಗಳಿಸಬೇಕಾದರೆ ಅದರ ಮೂಲ ಶತ್ರುವಾದ ಕ್ರೋಧವನ್ನು ಅಡಗಿಸಬೇಕು. ಕ್ರೋಧವು ಕಾಡುವ ಮನಸ್ಸಿನ ಬೆಳೆ; ಅದು ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಗುಲಾಮನನ್ನಾಗಿ ಸಿಕ್ಕೊಂಡು ಅವನ ಬುದ್ಧಿಗೆ ಮಂಕು ಕವಿಸುತ್ತದೆ. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿಯು ತುಂಬಿದ್ದಾಗ, ನಿಮ್ಮ ಭಕ್ತಿಯು ಆಳವಾಗಿ ಬೇರುಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾಗ ಅರಿವು ಸುಲಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಶಾಂತ ಭಕ್ತಿ ಎಂದು ಕರೆಯುವ ಬಗೆಯ ಭಕ್ತಿಯೇ ನಿತ್ಯವೂ ಶಾಶ್ವತವೂ ಆದ ಆನಂದವನ್ನು ಗಳಿಸಲು ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದ ದಾರಿ. ಆದಿಯಾಗಲಿ ಅಂತ್ಯವಾಗಲಿ ಇಲ್ಲದ ಶಾಂತಿಯ ದೂತರಾಗಿ, ಮಾನವ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಶಾಂತಿಯ ಬೆಳಕನ್ನು ಹಿಡಿಯಿರಿ. ಸದಾ ತೃಪ್ತರಾಗಿ, ಸಂತೋಷಭರಿತರಾಗಿ ಆದರ್ಶ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸಿರಿ.

ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದ ಸಾಧಕರು ಮತ್ತು ಭಕ್ತರು ಶಾಂತಿಯ ಮೂಲಕ ಮಾತ್ರವೇ ತಮ್ಮ ಗುರಿಯನ್ನು ತಲುಪಿದರು. ರಾಮದಾಸ, ತುಕಾರಾಮ, ಕಬೀರ, ತ್ಯಾಗರಾಜ, ನಂದನಾರ್ ಮೊದಲಾದವರಿಗೆ ಶಾಂತಿಯು ಹಲವು ಹತ್ತು ಬಗೆಯ ಅಪಮಾನ, ಹಿಂಸೆಗಳನ್ನು ಸಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿತು. ಸಾಧಕರು ಈ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನನುಸರಿಸಿ ತಮ್ಮ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಈಗ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಕೋಪ ಹತಾಶೆಗಳಾಗಲಿ, ಸಂದೇಹವಾಗಲಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು, ಸಾಧಿಸಿದ ಗೆಲುವುಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಚಿಂತಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಸಾಧಕನಿಗೆ ಬಹಳ ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿ. ಸಾಧಕನಿಗೆ ಭಗವಂತನ ಶಕ್ತಿಯನ್ನೂ ಮಹಿಮೆಗಳನ್ನೂ ಕುರಿತು ಧ್ಯಾನಿಸುವುದಕ್ಕಿಂತ ಈ ಮಹಾಪುರುಷರ ಹೋರಾಟಗಳನ್ನೂ ಯಶಸ್ಸುಗಳನ್ನೂ ಮನನ ಮಾಡುವುದು ಹೆಚ್ಚು ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಇತರರು ಅನುಸರಿಸಿದ ಸಾಧನ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ತಾವೇ ನೇರವಾಗಿ ಆಚರಿಸಿ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ತಂದುಕೊಳ್ಳಲು ಅದು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಅವರು ತಮ್ಮ ದೌರ್ಬಲ್ಯಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ನಿವಾರಿಸಿಕೊಂಡರು, ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಸಹಿಸಿಕೊಂಡರು, ನದಿಯನ್ನು ದಾಟಿ ಆಚೆಯ ದಡಕ್ಕೆ

ಹೋಗಿ ಸೇರಲು ಯಾವ ದಾರಿಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದರು ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ಮರಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು.

ಅವರನ್ನು ಕ್ರೋಧ, ಸಂಕಟ, ಗರ್ವ, ಸಂದೇಹ ಮತ್ತು ಹತಾಶೆಗಳ ಸುಳಿಗಳಿಂದ ಕಾಪಾಡಿದ ಅತ್ಯಂತ ಮುಖ್ಯ ಉಪಕರಣವೆಂದರೆ ಶಾಂತಿಯೇ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಾಧಕರೆ ಕೇಳಿ. ಭಗವತ್ಕೃಪೆಯಿಂದ ಶಾಂತಿ ಎಂಬ ಉಪಕರಣವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿರಿ. ನಿಮ್ಮ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಆ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿ.

ಯಾವುದೇ ಕಷ್ಟ ಬರಲಿ, ಕ್ಲೇಶವು ಎಷ್ಟೇ ದೊಡ್ಡದಿರಲಿ, ಸ್ಮರಣೆಯ ಮೂಲಕ ಪಟ್ಟುಹಿಡಿದು ಶ್ರಮಿಸಿ, ಗೆಲ್ಲಿರಿ. ಭೀಷ್ಮರನ್ನು ನೆನೆಯಿರಿ. ಬಾಣಗಳ ಹಾಸಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ಮಲಗಿದ್ದರೂ ಆ ನೋವನ್ನು ತಾಳ್ಮೆಯಿಂದ ಸಹಿಸಿಕೊಂಡು ಪವಿತ್ರವಾದ ಗಳಿಗೆಯು ಬರುವವರೆಗೂ ಕಾದಿದ್ದರು. ಸಂಕಟವನ್ನು ತಡೆಯಲಾರದೆ ತನ್ನ ಯಾತನೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಅವರು ಭಗವಂತನನ್ನು ಕೇಳಲಿಲ್ಲ. “ನೋವು ಎಷ್ಟೇ ಇರಲಿ, ಎಷ್ಟೇ ದೀರ್ಘ ಕಾಲ ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾಗಿರಲಿ ನಾನು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಸಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಸರಿಯಾದ ಮುಹೂರ್ತವು ಬರುವವರೆಗೂ ಮೌನವಾಗಿರುತ್ತೇನೆ. ಆ ಮುಹೂರ್ತವು ಉದಿಸಿದೊಡನೆಯೇ ನನ್ನನ್ನು ಕರೆ ದೊಯ್ಯು.” ಎಂದು ಅವರು ಕೇಳಿಕೊಂಡರು. ಶಾಂತಭಕ್ತರಲ್ಲಿ ಭೀಷ್ಮರು ಅಗ್ರ ಗಣ್ಯರು. ಅವರು ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ಅಲ್ಲಾಡದೆ ಮಲಗಿದ್ದರು.

೩. ಅಧ್ಯಾಯ ಮೂರು

ಶಾಂತಿಯು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಅವಶ್ಯಕ. ಅದನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದು ಮಿಕ್ಕಿಲ್ಲವನ್ನೂ ಹೊಂದಿರುವ ಹಾಗೆ; ಅದಿಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಎಲ್ಲ ಸಂತೋಷವೂ ಹೋಗಿಬಿಡುತ್ತದೆ. ಶಾಂತಿಯು ಮನುಷ್ಯನ ಸ್ವಭಾವವೇ ಆಗಿದ್ದರೂ ಕ್ರೋಧ ಮತ್ತು ಲೋಭಗಳು ಅದನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಅಡಗಿಸಿಬಿಡುತ್ತವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಿಕೊಂಡಾಗ ಶಾಂತಿಯು ಕಾಂತಿಯಿಂದ ಬೆಳಗುತ್ತದೆ. ಮನುಷ್ಯನು ಸದಾ ಸಮಾಧಾನಕರ ಆಲೋಚನೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರಬೇಕು. ಆಗ ಮಾತ್ರವೇ ಮನಸ್ಸು ಶಾಂತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅದು ಮನೋನಿಗ್ರಹ ಅಷ್ಟೆ. ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಅದು ಕಷ್ಟವಾಗಿರಬಹುದು, ಆದರೆ ಒಮ್ಮೆ ಗೆದ್ದರೆ, ಸಕಲ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನೂ ದುಃಖಗಳನ್ನೂ ಗೆಲ್ಲಲು ಸಮರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಮುಂದೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸಾಧಕನಿಗೂ ಕ್ಷೋಭೆಗೊಳ್ಳದ ಮನಸ್ಸು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ. ಅವನಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿಯಾದ ಗುಣಗಳಲ್ಲಿ ಅದೊಂದು.

ಅಂತಹ ಮನಸ್ಸು ನಿಜವಾದ ಶಕ್ತಿಯನ್ನೂ ಸಂತೋಷವನ್ನೂ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ. ಏಳು ಸಾರಿ ಸೋತರೂ ಬಿಡಬೇಡಿ. ಎಂಟನೆಯ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ನೀವು ಗೆಲ್ಲಬಹುದು, ನಿರಾಶರಾಗಲು ನೀವು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳದೆ ಪಟ್ಟುಹಿಡಿದರೆ ಒಂದು ಜೀಡವನ್ನು ನೋಡಿ ಸ್ಪೂರ್ತಿ ಪಡೆದು ಎಂಟನೆಯ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ಸು ಸಾಧಿಸಿದ ಬ್ರೂಸ್‌ನ ಕಥೆಯನ್ನು ನೆನಪು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅವನಿಗೆ ವಿಜಯವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿಕೊಟ್ಟದ್ದು ಯಾವುದು? ಅದೇ ಶಾಂತಿ, ಕ್ಷೋಭೆಗೊಳ್ಳದ ಮನಸ್ಸು. ಅವನು ಹತಾಶೆಗಾಗಲಿ, ಹೇಡಿತನಕ್ಕಾಗಲಿ, ಅಸಹಾಯಕತೆಗಾಗಲಿ ಬಲಿಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ಉದ್ದಕ್ಕೂ ಅವನು ಸಮಾಧಾನದಿಂದಿದ್ದನು. ಗೆಲುವನ್ನು ಪಡೆದನು. ಗಂಡಾಂತರವೇ ಒದಗಿಬಂದರೂ ಸಾಧಕನು ಎದೆಗುಂದಬಾರದು.

ಮನಸ್ಸು ಸದಾ ಶುದ್ಧವೂ ನಿರ್ಮಲವೂ ಸಮಾಹಿತವೂ ಆಗಿರಬೇಕು; ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಕೂಡಿರಬೇಕು. ಕಳೆದುಹೋದದ್ದನ್ನು ಕುರಿತು ಗೋಳಾಟವಿಲ್ಲ, ಕೈಯಲ್ಲಿರುವ ಕಾರ್ಯದ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಮುಗ್ಧರಿಸುವಿಕೆಯಿಲ್ಲ—ಇದು ಸಾಧಕನ ಲಕ್ಷಣ. ಸಾಧನೆಯ ನಡುವೆ ಯಾವುದೇ ತಡೆಯನ್ನು ಸಂತೋಷವಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಲು ಸಿದ್ಧರಾಗಿರಿ. ಅಂಥವರು ಮಾತ್ರವೇ ಲಕ್ಷ್ಯವನ್ನು ಸಾಧಿಸಬಲ್ಲರು.

ಲಾಭವಾದಾಗ ಹಿಗ್ಗು, ಸಂತಸ, ಉಲ್ಲಾಸ; ನಷ್ಟವಾದಾಗ ಕುಗ್ಗು, ದುಃಖ, ದುಮ್ಮಾನ ಇವು ಮರ್ತ್ಯರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಮಾನವಾಗಿರುವ ಸಹಜ ಲಕ್ಷಣಗಳು. ಹಾಗಾದರೆ ಸಾಧಕನ ಹಿರಿಮೆಯೇನು? “ಜಾಗರೂಕನಾಗಿರು, ಅನಿವಾರ್ಯವಾದುದನ್ನು ಸಂತೋಷವಾಗಿ ಅನುಭವಿಸು,” ಎಂಬ ತತ್ವವನ್ನು ಅವನು ಎಂದಿಗೂ ಮರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಕಷ್ಟಗಳು ನಷ್ಟಗಳು ಮುಗಿಬಿದ್ದಾಗ ಎದೆಗುಂದಿ ಏನೋ ಒಂದು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಕೈಹಾಕಬೇಡಿ. ಸಮಾಧಾನವಾಗಿ ಅವು ಹೇಗೆ ಬಂದವು ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡಿ. ಅವುಗಳನ್ನು ಗೆಲ್ಲುವ ಅಥವಾ ನಿವಾರಿಸುವ ಸರಳವಾದ ವಿಧಾನವನ್ನು ಕುರಿತು ಶಾಂತ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ.

ಪೆಟ್ಟು ತಲೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಬೀಳಲಿರುವಾಗ ತಲೆಯ ಮೇಲಿರುವ ರುಮಾಲಿಗೆ ಅದು ಬೀಳುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಿ, ಅದು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯ ಗುರುತು. ಬುದ್ಧಿಯ ಈ ನಿಶಿತತೆಗೆ ಶಾಂತಿಯು ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಅವಸರವಾಗಲಿ ಕಳವಳವಾಗಲಿ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಗೊಂದಲಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಶಾಂತಿಯು ಮನುಷ್ಯನಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿಯಾದ ಎಲ್ಲಾ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಅರಳಿಸುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ದೂರದೃಷ್ಟಿಯೂ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಅದರ ಮೂಲಕ ಅಡ್ಡಿಗಳನ್ನೂ ಅಪಾಯಗಳನ್ನೂ ಮುಂದಾಗಿ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿ ನಿವಾರಿಸಬಹುದು. ಸಾಧಕರು ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ಅಂಶಗಳನ್ನು

ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಅವನದೇ ಕೆಲವು ವಿಶಿಷ್ಟ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿವೆ. ಅಂದರೆ, ಅವನ ವೈಫಲ್ಯಗಳು, ದೋಷಗಳು, ಕೊರತೆಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ. ಇಚ್ಛಾಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಶುದ್ಧಗೊಳಿಸಿ ಬಲಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದರೆ ಈ ವೈಫಲ್ಯಗಳು ಮತ್ತೆ ಮರುಕಳಿಸಬಾರದು. ಆ ವೈಫಲ್ಯಗಳು ಹೇಗೆ ಬಂದವು, ಯಾವಾಗ ಉಂಟಾದವು, ಎಂದೆಲ್ಲ ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಾ ಅವುಗಳನ್ನು ಕುರಿತೇ ಯೋಚಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ಅವಕಾಶವು ಇರುತ್ತದೆ. ದೋಷಗಳು ಎಂದು ಒಮ್ಮೆ ಗುರುತಿಸಿದ್ದಾದ ಮೇಲೆ ಅವುಗಳ ಹುಟ್ಟನ್ನಾಗಲಿ, ಪ್ರಾಚೀನತೆಯನ್ನಾಗಲಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ತಲೆಕೆಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದೇಕೆ? ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲು ಸದ್ವಿಚಾರಗಳ ಮೇಲೆ ನೆಲೆಸಲು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಕಲಿಸಿರಿ. ಎಷ್ಟು ಮಾತ್ರಕ್ಕೂ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲದ ವಿಷಯಗಳ ಮೇಲೆ ಸಮಯವನ್ನು ವ್ಯಯ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ? ಇನ್ನು ಅವುಗಳ ಬಗೆಗೆ ಆಲೋಚಿಸಬೇಡಿ. ಈ ಮನೋಭಾವವು ಉಪಯುಕ್ತವಾದುದೆಂಬುದನ್ನು ಸಾಧಕನು ಅರಿಯುತ್ತಾನೆ.

ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಸಾಧನ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಸಾಧಕನು ವಿಫಲನಾದರೆ, ತನ್ನ ವೈಫಲ್ಯದ ಕಾರಣವೇನೆಂಬುದನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬೇಕು. ಈ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಅಗತ್ಯ. ಆಮೇಲೆ ಎರಡನೆಯ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಆ ವೈಫಲ್ಯವು ಮರುಕಳಿಸದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು. ಅದಕ್ಕಿದುರಾಗಿ ತನ್ನನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವನು ಶಕ್ತಿಮೀರಿ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕು. ಈ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಅವನು ಅಳಿಲಿನ ಹಾಗೆ ಚುರುಕಾಗಿರಬೇಕು. ಚುರುಕುತನ ಮತ್ತು ಜಾಗರೂಕತೆಗಳಿಗೆ ಹರಿತವಾದ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯೂ ಸೇರಬೇಕು. ಇದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಆಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಅದು ಶಾಂತಿಯ ಮೂಲಕ ಮಾತ್ರವೇ.

ಮನಸ್ಸಿನ ತುಮುಲಗಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಲು ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ಗೆಲ್ಲಲು ಸ್ಥಿರವಾದ ಮತ್ತು ಅಡ್ಡದಾರಿ ಹಿಡಿಯದ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಪ್ರಯತ್ನವೇಕು. ಸಮಾಧಾನಿಯಾಗಿ ಅವಿಚಲಿತವಾಗಿ ಇರಬೇಕು. ಧೈರ್ಯ, ಸರಿಯಾದ ಸಲಹೆ, ಮತ್ತು ಸ್ಥಿರತೆಗಳಿಂದ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಇಚ್ಛಾಶಕ್ತಿಯು ಬಲಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ, ದೃಢವಾಗುತ್ತದೆ. ಮುಖದಲ್ಲಿ ಕಾಂತಿ, ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಹೊಳಪು, ದೃಢನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ಸಾರುವ ದೃಷ್ಟಿ, ಗಂಭೀರವಾದ ಧ್ವನಿ, ಉದಾರ ಹೃದಯ, ಧರ್ಮ ಭಾವನೆ, ಅಚಂಚಲವಾದ ಒಳ್ಳೆಯತನ— ಇವು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಮತ್ತು ಪ್ರಗತಿ ಹೊಂದುತ್ತಿರುವ ಇಚ್ಛಾಶಕ್ತಿಯ ಗುರುತುಗಳು. ತುಮುಲವಿಲ್ಲದ ಮನಸ್ಸು, ಸಂತೋಷ ತುಂಬಿದ ನಿರ್ಮಲ ದೃಷ್ಟಿಗಳು ಶಾಂತಿಯು ಬೇರುಬಿಟ್ಟಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಲಕ್ಷಣಗಳು.

ಭಕ್ತನು ಅಂತಹ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ವರವಾಗಿ ಕರುಣಿಸೆಂದು ಭಗವಂತನನ್ನು ಬೇಡಬಹುದು, ಅದರ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಸದ್ಗುಣಗಳನ್ನು ಕೋರಬಹುದು. ಸಾಧಕನಿಗೆ ತನ್ನ ಯಾವುದೇ ಗುರಿಯನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಲು ಇರುವ ಬಂಡವಾಳ ಒಂದೇ ಒಂದು, ಅದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ.

ಇದನ್ನು ಕುರಿತು ಕೆಲವರಿಗೆ ಸಂದೇಹವಿರಬಹುದು. ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವೇನು? ನಾವು ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಲ್ಲಿ ಕೇಳುವುದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಭಗವಂತನು ಪೂರೈಸುತ್ತಾನೆಯೇ? ನಮಗೆ ಏನು ಅಗತ್ಯವೆಂದು ಅವನಿಗೆ ನ್ನಿಸುತ್ತದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಅಥವಾ ನಮಗೆ ಏನು ಅರ್ಹತೆಯಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾನೆ, ಅಲ್ಲವೆ? ನಾವು ಕೇಳುವುದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಅವನು ನಮಗೆ ಕೊಟ್ಟುಬಿಡುತ್ತಾನೋ? ಹಾಗಿಲ್ಲದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವಾದರೂ ಏನು? ಈ ಸಂದೇಹಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯ.

ಭಕ್ತನು ತನ್ನ ದೇಹ, ಮನಸ್ಸು, ಅಸ್ತಿತ್ವ ಸಮಸ್ತವನ್ನೂ ಭಗವಂತನಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸಿದ್ದರೆ ಅವನು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಅವನಿಗೆ ಬೇಕಾದುದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವನು ಸದಾ ಭಕ್ತನೊಂದಿಗೇ ಇರುತ್ತಾನೆ. ಅಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಹಾಗೆ ನೀವು ಅವನಿಗೆ ಸರ್ವಸ್ವವನ್ನೂ ಸಮರ್ಪಿಸಿ ಶರಣಾಗತರಾಗಿದ್ದೀರೋ? ಇಲ್ಲ. ನಷ್ಟವಾದಾಗ, ಅಪಾಯವೊದಗಿದಾಗ, ತನ್ನ ಯೋಜನೆಯು ವಿಫಲವಾದಾಗ ಭಕ್ತನು ಭಗವಂತನನ್ನು ಬಯ್ಯುತ್ತಾನೆ. ಕೆಲವರು ಅವುಗಳಿಂದ ಪಾರುಮಾಡೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಎರಡೂ ನಿಲುವುಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಇತರರನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸದೆ, ಸದಾಕಾಲವೂ ಭಗವಂತನಲ್ಲೇ ಪೂರ್ಣವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಇರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಅವನು ತನ್ನ ಕೃಪೆಯನ್ನು ಏಕೆ ನಿರಾಕರಿಸಬೇಕು? ನಿಮಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ಏಕೆ ಹಿಂಜರಿಯಬೇಕು? ಜನರು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ, ಅತ್ತಿತ್ತ ಅಲುಗಾಡದ ದೃಢವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ದೇವರನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನೀವು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಮಾಡುವ ನಿಯೋಗಿಯೂ ಉಪಕರಣವೂ ಆಗಿದ್ದರೂ ಶ್ರದ್ಧಾಭಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಅವನನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತಲೇ ಇರಿ. ನಂಬಿಕೆಯು ಶಾಂತಿಯ ಫಲವೇ ಹೊರತು ಅವಸರದ, ದುಡುಕಿನ ಫಲವಲ್ಲ. ಭಗವಂತನನುಗ್ರಹವನ್ನೂ ಅದರಿಂದ ಒದಗಿಬರುವ ಸತ್ಯದ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವನ್ನೂ ಪಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಶಾಂತಿಯು ಮೂಲಭೂತವಾದ ಅಗತ್ಯ.

ದ್ರೌಪದಿಯು ಹೇಗೆ ಧರ್ಮದಿಂದಲೂ ಶಾಂತಿಯಿಂದಲೂ ಭಗವಂತನ ಕೃಪೆಗೆ ಪಾತ್ರಳಾದಳು ಎಂಬುದನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸಾಧಕನೂ ಅರಿತೇ ಇದ್ದಾನೆ. ಅವಳ

ಗಂಡಂದಿರು ಮಹಾ ಪರಾಕ್ರಮಿಗಳು, ಜಗದ್ವಿಖ್ಯಾತ ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳು; ಆದರೂ ಮಿಕ್ಕೈಲ್ಲರೂ ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನಕ್ಕೂ ಬಾರದವರು ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ ದ್ರೌಪದಿಯು ಕೃಷ್ಣ ಭಗವಂತನಲ್ಲಿ ಶರಣಾಗತಳಾದಳು. ಆದರೆ ಅಂಥದೇ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಹ್ಲಾದನು ಭಗವಂತನಲ್ಲಿ ಆಶ್ರಯವನ್ನು ಕೋರಲಿಲ್ಲ. ಅವನು ಹುಟ್ಟಿದಾಗಲೇ ತನ್ನ ಸರ್ವಸ್ವವನ್ನೂ ಪ್ರಭುವಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದನು; ಭಗವಂತನು ಯಾವಾಗಲೂ ತನ್ನ ಪಕ್ಕದಲ್ಲೇ ಇದ್ದಾನೆ, ತಾನು ಯಾವಾಗಲೂ ಭಗವಂತನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಅವನಿಗೆ ಗೊತ್ತಿತ್ತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವನು ತನ್ನ ರಕ್ಷೆಗಾಗಿ ಭಗವಂತನಿಗೆ ಮೊರೆಯಿಡಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಭಗವಂತನಲ್ಲದೆ ಬೇರೇನೂ ಪ್ರಹ್ಲಾದನಿಗೆ ತಿಳಿದೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಭಗವತ್ಕಾರ್ಯಕ್ಕೂ ಇನ್ನೊಂದಕ್ಕೂ ನಡುವೆ ಅವನು ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಲಾರದಾಗಿದ್ದನು. ಆದ್ದರಿಂದ ತನಗೆ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದೇ ತಿಳಿಯದೆ ಅವನು ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಕೂಗಿಡುವುದಾದರೂ ಹೇಗೆ? ಆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಭಗವಂತನೆಂಬ ಮತ್ತು ಏರಿದ, ಅರ್ಪಿತಾತ್ಮರಿಗೆ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯ ಆವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ.

ಆದರೆ, ಆ ಹಂತವನ್ನು ತಲುಪುವವರೆಗೆ ಶಾಂತ ಮನೋಭಾವದಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಸಲ್ಲಿಸುವುದು ಸಾಧಕರಿಗೆ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ. ಈ ಬಗೆಯ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯು ಸಮರಸತೆಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ. ಭಗವಂತನನ್ನು ಕೀರ್ತನೆ, ಜಪ, ಧ್ಯಾನ ಅಥವಾ ಭಜನೆ ಈ ಯಾವ ವಿಧಾನದಿಂದಲಾದರೂ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಬಹುದು. ಈ ಒಂದೊಂದರಲ್ಲೂ ಅತ್ಯಂತ ಮುಖ್ಯವಾದ ಅಂಶ ಭಗವಂತನ ನಾಮ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣನು ಜಪಯಜ್ಞವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದು. ಜಪ ಮಾಡುವಾಗ ಅದನ್ನು ಬಾಯಿಬಿಟ್ಟು ಜೋರಾಗಿ ಹಾಡಿ ಭಜನೆಯಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸುವುದು ಉತ್ತಮ. ಅದು ನೆರೆದಿರುವವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸ್ಫೂರ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಮಧುರವಾದ ಧ್ವನಿಯಿಂದ ಭಜನೆಯನ್ನು ಹಾಡಿದರೆ, ಅವರು ಭಗವಂತನ ಕಡೆಗೆ ಆಕರ್ಷಿತರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಕ್ರಮೇಣ ಭಗವತ್ ಪ್ರೀತಿಯಾಗಿ ಅದು ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ, ಕಾಲಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಅವನ ಕೃಪೆಯು ಒದಗಿಬರುತ್ತದೆ. ಆ ಅನುಗ್ರಹಕ್ಕಾಗಿ ತಾಳ್ಮೆಯಿಂದ ಕಾದಿರಬೇಕು.

ಭಗವಂತನ ಕೃಪೆಯು ದೊರಕಬೇಕಾದರೂ ವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿಯಿರಬೇಕು, ಅವನು ತಾಳ್ಮೆಯಿಂದ ಕಾದಿರಬೇಕು. ಶಾಂತಿಯ ಫಲ ದೊರಕುವುದು ಶಾಂತಿಯಿಂದಲೇ. ನೀವು ಈಗಾಗಲೇ ತೊಡಗಿರುವ ಆಚರಣೆಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಹಗಲು ರಾತ್ರಿ ಈ ಪಾಠವನ್ನೂ ಶಾಂತಿ ಮಂತ್ರವನ್ನೂ ಕೂಡಿಸಿರಿ.

ಅಸತೋ ಮಾ ಸದ್ಗಮಯ |
 ತಮಸೋ ಮಾ ಜ್ಯೋತಿರ್ಗಮಯ |
 ಮೃತ್ಯೋರ್ಮಾ ಅಮೃತಂ ಗಮಯ |

ಇದು ಶಾಂತಿ ಮಂತ್ರ. ಈ ಮಂತ್ರದ ಅರ್ಥವನ್ನು ಅನೇಕರು ಅನೇಕ ಬಗೆಯಾಗಿ ನಿರೂಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವರು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಸಂಕ್ಷೇಪವಾಗಿ, “ಭಗವಂತನೆ, ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ವಸ್ತುಗಳ ಮೂಲಕ ಸಂತೋಷವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿರುವ ನಾನು ಅಸತ್ಯವಾದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಮರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡು, ಶಾಶ್ವತವಾದ ಆನಂದಕ್ಕೆ ದಾರಿ ತೋರಿಸು.” ಇದು ಮೊದಲನೆಯ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ. “ಭಗವಂತನೆ, ಪ್ರಾಪಂಚಿಕವಾದ ವಸ್ತುಗಳು ನನ್ನನ್ನು ಸೆಳೆಯುತ್ತಿವೆ. ಸರ್ವವನ್ನೂ ವ್ಯಾಪಿಸಿರುವ ಆತ್ಮವನ್ನು ಮರೆಮಾಡಿರುವ ಕತ್ತಲನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸು.” ಇದು ಎರಡನೆಯ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ. “ನಿನ್ನ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ನನಗೆ ಅಮೃತತ್ವ ಅಥವಾ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಸ್ತುವಿನಲ್ಲೂ ಅಂತರ್ಗತವಾಗಿರುವ ಆತ್ಮದ ಬೆಳಕನ್ನು ಅರಿಯುವುದರಿಂದ ಬರುವ ಪರಮಾನಂದವನ್ನು ಕರುಣಿಸು.” ಇದು ಮೂರನೆಯ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ. ಇದೇ ಈ ಮಂತ್ರದ ನಿಜವಾದ ಅರ್ಥ. ನಿಜವಾದ ಭಕ್ತನು ಸದಾ ಕಾಲವೂ ಭಗವಂತನನ್ನೇ ಸ್ಮರಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾನೆ. ಅವನಿಗೆ ತನ್ನ ಯೋಗಕ್ಷೇಮವನ್ನಾಗಲಿ ದುಃಖಗಳನ್ನಾಗಲಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೂ ಆಲೋಚಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಸಮಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಭಗವಂತನನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು, ಇದೊಂದೇ ಅವನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ತುಂಬಿರುವ ವಿಚಾರ. ಈ ಮನೋಧರ್ಮವನ್ನು ಉದಾಹರಣೆಗಳಿಲ್ಲದೆ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಕಷ್ಟ. ಪುಟ್ಟ ಮಗುವು ಅಮ್ಮನನ್ನು ಕಾಣದೆ ಗಾಬರಿಯಿಂದ, “ಅಮ್ಮ ಅಮ್ಮ” ಎಂದು ಕೂಗುತ್ತಾ ಹುಡುಕುತ್ತಾ ಓಡಾಡುತ್ತದೆ. ತಾಯಿಯು ಅದನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ತೊಡೆಯ ಮೇಲೆ ಮಲಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ. ಮಗುವು ಅಳುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕಿಂತ ಯಾವ ಹೆದರಿಕೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ತನ್ನ ಹಿಂದಿನ ಸ್ಥಿತಿಗೂ ಈಗಿನ ನೆಮ್ಮದಿಯ ಸ್ಥಿತಿಗೂ ಇರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಆ ಮಗುವು ಲೆಕ್ಕಹಾಕಿಕೊಂಡುಹಿಡಿಯಬಲ್ಲದೇನು? ಇಲ್ಲ, ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವೂ ಇಲ್ಲ.

ಹಾಗೆಯೇ ಭಗವಂತನ ಸೇವೆಗೈಯ್ಯ ಬಯಸುವವನು, ಆ ಭವ್ಯವಾದ ಅವಕಾಶವು ದೊರೆತಾಗ ಅದರಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ಆ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಕಳವಳ ಅಥವಾ ಕಷ್ಟ ಅವನನ್ನು ಅಲುಗಾಡಿಸಲಾರದು. ಸಿದ್ಧಿ ದೊರಕುವ ಕ್ಷಣದವರೆಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಕಾತರ, ಎಲ್ಲಾ ಕಳವಳ. ಆಮೇಲೆ ಸಮಸ್ತ ಗಮನವನ್ನು ಆ ದಿವ್ಯಾನುಭವದ ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಕಳೆದುಹೋದ ಹೋರಾಟವಾಗಲಿ, ಕ್ಲೇಶಗಳಾಗಲಿ ಮರೆತುಹೋಗುತ್ತವೆ.

ಆದ್ದರಿಂದ ಸಾಧಕರು ಮತ್ತು ಭಕ್ತರು ಈ ಮೊದಲು ಅನುಭವಿಸಿರಬಹುದಾದ ಸಾವಿರ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಅಲಕ್ಷಿಸಿ ಭಗವಚ್ಚಿಂತನೆಯಲ್ಲೇ ನಿರತರಾಗಿರಬೇಕು. ಅದರಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ಆನಂದವನ್ನು ಪಡೆಯಿರಿ. ಭಕ್ತಿಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ಫಲವೂ ಉಂಟು. ಅದು ಕಾರಣ, ಅದೇ ಪರಿಣಾಮವೂ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಎರಡಿಲ್ಲ. ಭಕ್ತಿಯು ತನಗೆ ತಾನೇ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವಾಗಿದೆ. ಜ್ಞಾನ ಮಾರ್ಗದ ಮೂಲಕವೂ ಅಜ್ಞಾನದ ತೆರೆಯನ್ನು ಸರಿಸಿದಾಗ ಅದೇ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವಾಗುತ್ತದೆ. ಭಕ್ತಿಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಭಗವಂತನ ಹೊರತು ಬೇರೆ ಯಾವುದೇ ಮೂಲದಿಂದಲೂ ಒಂದು ಕಣದಷ್ಟಾದರೂ ಆನಂದವನ್ನು ಪಡೆಯಲಾರನು. ಈ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಎದುರಾಗುವ ಎಲ್ಲಾ ಅಡ್ಡಿಗಳನ್ನು ಚಿತ್ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಗೆಲ್ಲಬಹುದು. ಅಹಂಕಾರ ಮಮಕಾರಗಳು, ಭೋಗಿಸುವವನು ನಾನು, ಈ ವಸ್ತುಗಳು ನನ್ನವು ಎಂಬ ಭಾವನೆಗಳು ಚಿತ್ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ದುರ್ಬಲಗೊಳಿಸುತ್ತವೆ. ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಈ ಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾನೆಯೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಅವನಿಗೆ ನಿಜವಾದ ತೃಪ್ತಿ ದೊರಕುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂತೋಷ ಕೊಡುವ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಅವನು ಅಲೆದಾಡುತ್ತಾನೆ.

೪ ಅಧ್ಯಾಯ ನಾಲ್ಕು

ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಭಕ್ತನೂ ತನ್ನ ಸಾಧನೆಯ ಫಲವಾಗಿ ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಪರಮಾನಂದದ ಅನುಭವವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದನ್ನು ಆಶಿಸುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಆ ಆನಂದವು ಹೊಸದಾಗಿ ಸಂಪಾದಿಸಬೇಕಾದುದೇನಲ್ಲ. ಸಾಧನೆಯಿಂದ ಗೆದ್ದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ನೂತನ ಅನುಭವವೇನಲ್ಲ. ಅದು ಯಾವಾಗಲೂ ಅವನೊಂದಿಗಿದೆ. ಅವನಲ್ಲಿಯೇ ಇದೆ; ಅದನ್ನು ಅಹಂಕಾರದ ತಡೆಗಳಿಂದಾಗಿ ಈಗ ಅವನು ಸವಿಯಲು ಸಮರ್ಥನಾಗಿಲ್ಲ ಅಷ್ಟೆ. ಅಹಂಕಾರವು ಒಂದು ತೆರೆಯಂತೆ ವರ್ತಿಸಿ ಅದನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮರೆಮಾಡಿದೆ. ಮೊದಲು ಆ ತೆರೆಯನ್ನು ಸೀಳಿಹಾಕಬೇಕು. ಸಾಧನೆಯೊಂದೇ ಸಾಧಕನು ಮಾಡಬೇಕಾದದ್ದು. ಆಗ ಸದಾ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಆನಂದವನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಬಹುದು. ಅದು ಹೊಸದಾಗಿ ಏನೂ ಹುಟ್ಟುವುದಿಲ್ಲ; ಸರ್ವದಾ ಅದು ಅಲ್ಲಿದೆ; ಬರುವುದು ಹೋಗುವುದು ಏನಿದ್ದರೂ ನಾನು, ನನ್ನದುಗಳ ತೆರೆ. ಅದು ಆನಂದವನ್ನು ಮರೆಮಾಡಿಬಿಟ್ಟಿದೆ.

ಅಹಂಕಾರ ಮಮಕಾರಗಳ ತೆರೆಯನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವಾಗ ಸಾಧಕನು ಅತಿ ಅವಸರಪಡಬಾರದು, ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದಂತೆ ಆನಂದವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿ

ಯಲಾರದೆ ಹೋದರೆ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಕಳವಳಿಸಬಾರದು. ಅಂತಹ ಸಮಯಗಳಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿಯು ಎಂದೂ ವಿಫಲವಾಗದ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಮೊದಲೇ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಕೈಹಾಕುವ ಯಾವುದೇ ಕೆಲಸವು, ಅದಷ್ಟೇ ಕಠಿಣವಾಗಿದ್ದರೂ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಗಳಿಸಲು, ಅದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆಯಲು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನಿಗೂ ಹಕ್ಕಿದೆ. ಎಲ್ಲರೂ ಶಾಂತಿಯ ಮಕ್ಕಳು, ಸಂತಾನವು ಎಷ್ಟೇ ಅಪಾರ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಆಕೆಯೇ ಅವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ತಾಯಿ. ಹಿರಿಯರೋ ಕಿರಿಯರೋ ದೊಡ್ಡವರೋ ಸಣ್ಣವರೋ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಆಕೆಯು ಸಮಾನವಾಗಿ ತಾಯಿಯೇ. ಕರೆಯುವಾಗ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಆಕೆಯನ್ನು ಅಮ್ಮ ಎಂದೇ ಸಂಬೋಧಿಸಬೇಕು. ಶಾಂತಿಯು ಲಾಲಿಸಿ ಪೋಷಿಸಿ ಬೆಳೆಸಿದ ಮಕ್ಕಳು ಎಲ್ಲಾ ಬಗೆಯ ನೋವನ್ನೂ ದುಃಖಗಳನ್ನೂ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಬಗೆ ಬಗೆಯ ಸುಖ ಸಂತೋಷಗಳನ್ನು ಸವಿಯುತ್ತಾ ಕೊನೆಗೆ ತಾಯಿಯ ತೊಡೆಯ ಮೇಲೆ ಪರಿಪೂರ್ಣ ಸುಭದ್ರತೆಯ ವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ತಲೆಯಿಟ್ಟು ಮಲಗುತ್ತಾರೆ.

ಅಂತಹ ಪೂರ್ಣ ಭದ್ರತೆಯನ್ನು ಗಳಿಸಬೇಕಾದರೆ, ವ್ಯಕ್ತಿಯು ತನ್ನನ್ನು ಭಗವಂತನಿಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಪೂರ್ಣಭಕ್ತಿಯ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು. ಬೇರೆ ಯಾವುದೇ ವಿಧಾನದಿಂದ ಅದನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಜ್ಞಾನಮಾರ್ಗವು ಮಿಲಿಯಕ್ಕೊಬ್ಬನಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಬಹುದು, ಅದು ಎಲ್ಲರ ಎಟುಕಿಗೂ ನಿಲುಕುವಂಥದಲ್ಲ. ದೇಹವನ್ನು, ಇಂದ್ರಿಯಗಳ ಗ್ರಹಿಕೆಗೆ ಇಷ್ಟು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಸಿಲುಕಿಸುತ್ತಿರುವ ವಸ್ತು ಜಗತ್ತನ್ನು 'ನೇತಿ, ನೇತಿ' (ಇದಲ್ಲ, ಇದಲ್ಲ) ಎನ್ನುತ್ತಾ ನಿರಾಕರಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವೇನು? ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾದ ಹೊರತು ನೇತಿ ತರ್ಕವನ್ನು ಅನ್ವಯಿಸುವುದು ಹೇಗೆ? ಪ್ರಸ್ತುತ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನಮಾರ್ಗವು ನಿಜವಾಗಿ ತುಂಬಾ ಕಷ್ಟಕರ. ಹಾಗೆಯೇ ಕರ್ಮಮಾರ್ಗವೂ ಅಷ್ಟು ಅನುಕೂಲಕರವಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲೂ ಕಷ್ಟಗಳು ತುಂಬಿವೆ. ಕರ್ಮವನ್ನು ಸರಿಯಾದ ಮನೋಧರ್ಮದಿಂದ ಆಚರಿಸಬೇಕಾದರೆ ಪ್ರೇಮ ಮತ್ತು ಭಕ್ತಿ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ. ಹಾಗೆಯೇ ಯೋಗ ಮಾರ್ಗವೂ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಅಡ್ಡಿಆತಂಕಗಳಿಂದ ತುಂಬಿಕೊಂಡಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಭಕ್ತಿಮಾರ್ಗವು ಅತ್ಯಂತ ಸುಲಭವಾದದ್ದು, ಯಶಗಳಿಸಲು ಅನುಕೂಲಕರವಾದದ್ದು, ಅತಿ ಹೆಚ್ಚುಮಟ್ಟಿಗೆ ಆನಂದದಾಯಕವಾದದ್ದು.

ಈ ಭಕ್ತಿಮಾರ್ಗವನ್ನು ಯಾರೊಬ್ಬರೂ ಇದು ಹೀಗೆ, ಹೀಗೆ ಎಂದು ಗುರುತಿಸಿ ಸೂತ್ರೀಕರಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ರೂಪಗಳಿವೆ, ಅನೇಕ ದಾರಿಗಳಿವೆ, ಅನುಭವದ ಅನೇಕ ಬಗೆಗಳಿವೆ. ಅದನ್ನು ಕರಾರುವಾಕಾಗಿ ಮತ್ತು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ವರ್ಣಿಸಲು ಯಾರಿಗೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಭಕ್ತನೂ ಆನಂದವನ್ನು ತನ್ನ

ವೈಯಕ್ತಿಕ ಅನುಭವದ ಮೂಲಕ ಮಾತ್ರವೇ ಪಡೆಯುತ್ತಾನೆ. ಇತರ ಭಕ್ತರ ಅನುಭವದ ಮೂಲಕ ಹೆಚ್ಚಂದರೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವನ್ನೂ ನಿರ್ದೇಶನವನ್ನೂ ಪಡೆಯಬಹುದು ಅಷ್ಟೆ. ಈ ಅನುಭವವು ವ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಬದಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದು ಹೋಲಿಕೆಗೆ ನಿಲ್ಲುವುದಿಲ್ಲ, ವರ್ಣನೆಗೂ ನಿಲುಕುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾರಾದರೂ ನಿದರ್ಶನಗಳು ಮತ್ತು ಸೀಮಿತಗಳ ಮೂಲಕ ಅದನ್ನು ವರ್ಣಿಸಲು ಸಮರ್ಥನಾದರೂ ಅವನ ಅನುಭವವು ಸತ್ಯವಾದುದಲ್ಲ ಎಂದು ಖಂಡಿತ ಹೇಳಬಹುದು. ಸೀಮಿತವಾದ ಜೀವವು ಸೀಮಿತವಲ್ಲದ ಭಗವತ್ತೇಮದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಅಖಂಡೈಕರಸ ಎಂದು ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳು ವರ್ಣಿಸುವ ಆ ಅನುಭವವನ್ನು ಪದಗಳು ಹೇಗೆ ತಾನೆ ವರ್ಣಿಸಿಯಾವು? ಮಿತಿಯಿಲ್ಲದ ಭಕ್ತಿಯ ಆ ಹಂತವನ್ನು ಮಾನವ ಪರಿಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇಂದ್ರಿಯಗಳು ಗ್ರಹಿಸಬಲ್ಲ ಹೊರಗಿನ ಕುರುಹುಗಳಿಂದ ಭಕ್ತನು ಅತೀವ ಆನಂದದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾನೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಆ ಸಂತೋಷದ ಆಳವನ್ನು ಅಳೆಯಬಲ್ಲವರು ಯಾರು? ಅದಕ್ಕೆ ಇಂದ್ರಿಯಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಂಬಂಧವೇ ಇಲ್ಲ. ಭಕ್ತಿಯು ನಿಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಅನುಭವದಿಂದ ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದದ್ದು. ಮಹಾತ್ಮರು ತಮ್ಮ ನಿದರ್ಶನಗಳಿಂದ ನಿಮಗಾಗಿ ಈ ಪಥದ ಮೇಲೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಬೆಳಕು ಚೆಲ್ಲಬಹುದು ಅಷ್ಟೆ. ಅವರ ನೆರವಿನಿಂದ ಆ ಮಾರ್ಗದ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಅಷ್ಟಿಷ್ಟು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಆದರೆ ನೆನಪಿರಲಿ, ಅತೀತವಾದುದನ್ನು ಬಣ್ಣಿಸಲು ಹೊರಟಾಗ ಮಾತುಗಳು ಸೋಲುತ್ತವೆ. ಅವೇನಿದ್ದರೂ ಈ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಸೇರಿದಂತೆ ಉಪಯುಕ್ತ. ಹೋಲಿಕೆಗಳೇ ಅಸಾಧ್ಯವಾದ ಅನುಭವಗಮ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಆ ಉಪಕರಣಗಳಿಗೆ ಏನೇನೂ ಬೆಲೆಯಿಲ್ಲ.

ಆದರೂ ಈ ಕೆಲವು ನಿದರ್ಶನಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ. ಮಹಿಳೆಯರಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಭಕ್ತಿಯಾದ ಮೈತ್ರೇಯೀ ಭಕ್ತನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಅಲುಗದೆ ಸ್ಥಿರವಾಗಿರುವ ಒಂದು ಸರೋವರಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದಳು. ಅಂದರೆ, ತುಮುಲಗಳೆಲ್ಲವೂ ಅಳಿದು ಮನಸ್ಸು ಜಡವಾಗುತ್ತದೆ, ನಿಷ್ಕ್ರಿಯವೂ ಪರಿಣಾಮರಹಿತವೂ ಆಗುತ್ತದೆ, ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಸವೆದು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಅದೇ ಭಕ್ತಿಯ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಕಪಿಲ ಮಹರ್ಷಿಯು ಅದನ್ನು ಹರಿಯುವ ನದಿಗೆ ಹೋಲಿಸುತ್ತಾರೆ. ಗಂಗೆ ಮತ್ತು ಗೋದಾವರಿಯಂತಹ ನದಿಗಳು ವಿಶ್ರಾಂತಿಯಾಗಲಿ, ಬೇರೆ ಆಲೋಚನೆಯಾಗಲಿ ಇಲ್ಲದೆ ಸಾಗರಕ್ಕೆ ಹರಿಯುತ್ತವೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಭಕ್ತನು ಜನಿಸಿದ ಕ್ಷಣದಿಂದಲೂ ಭಗವದನುಗ್ರಹವೆಂಬ ಸಾಗರವನ್ನು ಸೇರಲು ಹಂಬಲಿಸುತ್ತಾನೆ. ಭಕ್ತಿಯು ಅಂತಹ ಅವಿಚ್ಛಿನ್ನ ಸಂಬಂಧ. ಕೈಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರಲಿ, ಯಾವುದೇ

ದಾರಿಯನ್ನು ತುಳಿಯುತ್ತಿರಲಿ, ಮನಸ್ಸು ಗುರಿಯ ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರ ನೆಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ; ಭಗವಂತನನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕೆಂಬುದೇ ಆ ಗುರಿ.

ದೇವೀ ಭಾಗವತದಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿಯು ತೈಲಧಾರೆಂತೆ, ತೈಲವು ಒಂದು ಪಾತ್ರೆಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದಕ್ಕೆ ಸುರಿಯುವಂತೆ, ತೈಲಧಾರವತ್ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಇದೂ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಮೆ ನದಿಯ ಹೋಲಿಕೆಗೇ ಸಮೀಪವಾಗಿದೆ. ಶಂಕರರು ಭಕ್ತಿಯ ಲಕ್ಷಣವನ್ನು ಬೇರೆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಶಿವಾನಂದಲಹರಿಯಲ್ಲಿ. ಆಯಸ್ಕಾಂತದ ಕಡೆಗೆ ಆಕರ್ಷಿತವಾಗುವ ಕಬ್ಬಿಣದ ತುಂಡಿನಂತೆ ಜೀವಿಯು ಭಗವಂತನತ್ತ ಆಕರ್ಷಿತನಾಗುತ್ತಾನೆ ಮತ್ತು ಭದ್ರವಾಗಿ ಭಗವಂತನಿಗೆ ಅಂಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಮನಸ್ಸಿನ ಎಲ್ಲಾ ಪರಿವರ್ತನೆಗಳೂ ಭಗವಂತನ ಪಾದಗಳಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಪ್ರೇಮಯುತವಾಗಿ ಮಾಡಿದ ಭಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಧ್ಯಾನ ಎರಡೂ ಮೂಲತಃ ಒಂದೇ ಎಂಬುದಾಗಿ ರಾಮಾನುಜರು ವಿವರಿಸಿದರು. ಅವು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಗಳಿಗೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದರೂ ಎಲ್ಲ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಗಳೂ ಸರಿಯಾದುವೇ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವು ವಾಸ್ತವ ಅನುಭವದ ಮೇಲೆ ಆಧಾರಗೊಂಡಿವೆ, ಅದನ್ನಂತೂ ನಿರಾಕರಿಸುವಂತಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಿದ್ದಷ್ಟಕ್ಕೆ ಮುಗಿಯಲಿಲ್ಲ, ಭಕ್ತಿಯು ಸಾವಿರಾರು ಬಗೆಯಾಗಿದೆ; ಅದು ಭಗವಂತನ ಕರುಣೆಯ ಸಾಗರವನ್ನು ತಲುಪಲು ಸಾವಿರಾರು ಸೀಳುಗಳಾಗಿ ಹರಿಯುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಕವಲುಗಳ ಗುರಿ ಒಂದೇ—ಜೀವ ಮತ್ತು ಬ್ರಹ್ಮ ಐಕ್ಯ; ಅನುಭವಗಮ್ಯವಾದ ಒಂದು ವಿಲೀನ.

ಈ ಕಲಿಯುಗದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೇ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರೂ ಅಂತಹ ವಿಲೀನವು ತಮ್ಮ ಅಳವಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುವಂಥದಲ್ಲ ಎಂದು ಅನೇಕ ಜನರು ನಿರಾಶರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಅದು ದೌರ್ಬಲ್ಯ ಅಷ್ಟೆ. ಯೋಗಪಥವು ಯಾವುದೇ ಇರಲಿ, ತನ್ನಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ, ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸ ಇದ್ದರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಗುರಿಯನ್ನು ತಲುಪಬಹುದು. ಕೆಲವರು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹಿಸುತ್ತಲೇ ಹೊರಗೆ ಎರಡರಲ್ಲೂ ಪೂರ್ಣ ವಿಶ್ವಾಸವಿರುವಂತೆ ನಟಿಸುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ತನ್ನ ನಂಬಿಕೆ ಎಷ್ಟಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಫಲದಿಂದ ತಾನೇ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ವಿಲೀನದ ಅನುಭವವಾಗದಿದ್ದರೆ, ಈ ಎರಡೂ ಇಲ್ಲದುದೇ ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ. ಅವು ಎರಡೂ ಉಸಿರಾಟದಂತೆ ಸಹಜವಾಗಿರಬೇಕು. ಆಗಲೇ ಅವರು ಸಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ಗೆಲುವು ಪಡೆದು, ಐಕ್ಯವನ್ನು ಸಾಧಿಸುತ್ತಾರೆ. ನಂಬಿಕೆಯಿಲ್ಲದವರಿಗೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಉಪದೇಶದಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ಲಾಭವೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂದಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಕಾರಣ, ಜನರು ತಮ್ಮೆಲ್ಲೂ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲೂ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿರುವುದು. ನಂಬಿಕೆಯಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವವರೂ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳು ಹೇಳಿದಂತೆ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಲ್ಲದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ

ಒಳ್ಳೆಯತನ, ಸಾತ್ವಿಕ ಗುಣಗಳು ಜಗತ್ತಿನಿಂದ ಕಣ್ಮರೆಯಾಗಿವೆ. ದುರ್ಗುಣ ಹಾಗೂ ಅವನತಿಗಳ ಮೇಲುಗೈ ಆಗಿವೆ. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕಾದರೆ, ಜಗತ್ತು ಶಾಂತಿಯನ್ನು, ಸುಭದ್ರತೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಆಸ್ತಿ ಕನೂ ದೈವಭೀತಿಯುಳ್ಳ ಸಜ್ಜನನೂ ತನ್ನಲ್ಲೂ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲೂ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ತನ್ನ ಬದುಕಿನಲ್ಲೂ ಆಚರಿಸಬೇಕು. ಸ್ಥಳ, ಕಾಲ ಮತ್ತು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಕೆಲವು ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಬಹುದು. ಆದರೆ ಮೂಲಭೂತವಾದ ದೃಷ್ಟಿ, ಮುಖ್ಯವಾದ ಅರ್ಥಗಳು ಬದಲಾಗಬಾರದು. ಆದರ್ಶಗಳನ್ನು ಮುಟ್ಟುವ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ತುಸು ಬದಲಾಯಿಸಬಹುದೇ ಹೊರತು ಆದರ್ಶಗಳನ್ನೇ ಅಲ್ಲ.

ಜ್ವರದಿಂದ ಹಾಸಿಗೆ ಹಿಡಿದು ಮಲಗಿರುವ ಮಗುವು ಮಾತ್ರೆಯನ್ನು ನುಂಗಲು ಒಪ್ಪದಿರಬಹುದು, ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲು ಬಾಳೆಯಹಣ್ಣು ಬೇಕೆಂದು ಹಟ ಹಿಡಿಯಬಹುದು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತೆ? ಮಾತ್ರೆಯನ್ನು ಎಸೆದು ಬಿಡಬೇಡಿ. ಅದನ್ನು ಬಾಳೆಹಣ್ಣಿನೊಳಗೆ ಹುದುಗಿಸಿ ತಿನ್ನಲು ಮಗುವಿಗೆ ಕೊಡಿ. ಅದರ ಆಸೆಯೂ ಪೂರೈಸಿತು; ಜ್ವರವೂ ಇಳಿಯುತ್ತದೆ. ಮೂಲ ವಸ್ತುವನ್ನು ತೊರೆಯಲಿಲ್ಲ, ಅದು ಬದಲಾಗದೆ ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿದಿದೆ ಅದನ್ನು ಕೊಡುವ ವಿಧಾನ ಮಾತ್ರ ಬದಲಾಯಿತು.

ಹಾಗೆಯೇ ಇಂದು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಕಾಣುತ್ತಿರುವ ವಿಚಿತ್ರ ಅಭ್ಯಾಸಗಳು, ಹುಚ್ಚು ನಡವಳಿಕೆಗಳ ನಡುವೆ, ಬಹುತೇಕ ಜನರಿಗೆ ಪರಿಚಯವಿಲ್ಲದ ಒಂದು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ನೀಡುವುದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸುಲಭವಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಮೂಲ ಅಂಶಗಳೇನೂ ಬದಲಾದಂತೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವುಗಳನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಆಚರಿಸಲು, ಅನುಭವಿಸಲು, ಸವಿಯಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆಯೂ ಬಲಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ, ಈ ನಂಬಿಕೆಯ ತಳಹದಿಯ ಮೇಲೆ ಶಾಂತಿಯು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಆಸ್ತಿಕನೂ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ಮುಖ್ಯ ಆದೇಶಗಳನ್ನು ಆಚರಿಸಬೇಕು. ತನ್ನ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಮಹಾಪುರುಷರ ಬದುಕಿನ ಮಾಧುರ್ಯವನ್ನು ತೋರಿಸಬೇಕು. ಇತರರು ಎಲ್ಲರೂ ಸತ್ಯವನ್ನು ಅರಿತು, ಆದರ್ಶಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಧನೆಯ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿಯುವಂತಾಗುತ್ತದೆ.

ತಾವು ಮಹಾತ್ಮರೆಂದು ಸಾರಿಕೊಳ್ಳುವ ಅನೇಕ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರು, ವೇದಶಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನೂ ಆತ್ಮವನ್ನೂ ಕುರಿತು ಉಜ್ವಲವಾಗಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ; ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ

ರುವ ಉಪಮೆ ರೂಪಕಗಳನ್ನು ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಉದ್ಧರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ನಡವಳಿಕೆ ಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಮಂಕಾಗಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ದೇಹಕ್ಕೆಲ್ಲ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಚೈತನ್ಯವನ್ನು ತುಂಬಿ ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನೇ ಮುಚ್ಚಿಬಿಟ್ಟರೆ ಪ್ರಯೋಜನವೇನು? ಒಂದೇ ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆಯನ್ನೂ ಮುಂದಿಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆಯೇ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸವೆಂಬ ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿಹೋದರೆ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಬೇರೆ ಏನನ್ನು ತಾನೆ ನಡೆಸಬಲ್ಲನು?

ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂದಿನಿಂದ, ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಾಧಕರಾಗಿರುವ ಓದುಗರು ಶಾಸ್ತ್ರದ ಮೂಲಾರ್ಥವನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕು. ಅದು ಪವಿತ್ರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ. ಅದರಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳದೆ ಹೋದರೆ ಸತ್ಯವು ಅವರಿಂದ ಬಹು ದೂರವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಅರಿಯಬೇಕಾದರೆ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಶಾಂತಿ ಬೇಕು, ಸಹನೆ ಬೇಕು. ಶಾಂತಿಯು ತುಂಬಾ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ವಿದ್ವಾಂಸರು ಅದನ್ನು ತಿಳಿಯದವರಿಗೆ ಸರಳವಾಗಿ ಅರ್ಥವಾಗುವ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೇ ಆದರೆ, ಅತ್ಯಪ್ಪಿ, ಅಶಾಂತಿಗಳು ಮಾಯವಾಗಿ ಭಗವಂತನಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆಯು ಅಧಿಕವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನವರ ನಡುವೆ ಸಾಮರಸ್ಯವು ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ಪಾಲನೆಯಿಂದ ಜಗತ್ತಿನ ಕಲ್ಯಾಣದ ಪೋಷಣೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಪಾಲಿಸಲು ಸತ್ಯಂ ವದ (ಸತ್ಯವನ್ನೇ ಆಡು), ಜಗತ್ತನ್ನು ಪೋಷಿಸಲು ಪ್ರಿಯಂ ವದ (ಹಿತವಾಗಿ ಮಾತನಾಡು). ಈ ಎರಡನ್ನೂ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಆಚರಿಸಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಬೇರೆ ಸಾಧನೆಯ ಅಗತ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಆದೇಶಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು ಇಂತಹ ಪವಿತ್ರ ಶಾಂತಿಯುತ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವೇ.

ಆ ಶಾಂತ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಬೇಕಾದರೆ, ಸ್ಥಿರವಾದ ಪ್ರಯತ್ನ ಮತ್ತು ಸಾಮರಸ್ಯಗಳು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ. ಹಾಗೆಯೇ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ಪೋಷಣೆಗೂ ಜಗತ್ತಿನ ಕಲ್ಯಾಣ ಸಾಧನೆಗೂ ಅದು ಅಗತ್ಯ. ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಗಳಿಸಿದಾಗ, ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಸಮರಸವೇ. ಸಾಮರಸ್ಯವೇ ಶಾಂತಿಯ ಮೂಲ ಸ್ವರೂಪ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಆ ಶಾಂತಿಯನ್ನೂ ಆ ಸಾಮರಸ್ಯವನ್ನೂ ಪಡೆಯಬೇಕು. ಶಾಸ್ತ್ರವಿರೋಧಿ ನಡವಳಿಕೆಯನ್ನೂ ಮನೋಧರ್ಮವನ್ನೂ ಶೀಲಸ್ವಭಾವಗಳನ್ನೂ ನಿವಾರಿಸಿಕೊಂಡು ಆಸ್ತಿತ್ವ ಅಥವಾ ನಂಬಿಕೆಯ ಯುಗವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಈ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ವಿವಿಧ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರತವಾಗಿರುವ ಆಶ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಅಸ್ಥಿಕ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಧಕರ ಒಂದು ಸೇನೆಯನ್ನೇ ತರಬೇತಿ ಕೊಟ್ಟು ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಆಶ್ರಮಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವವರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇದು.

ಅಂಥವರು ಮೊದಲು ತಮ್ಮಲ್ಲೇ ತಾವು ವಿಶ್ವಾಸ ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡಿರಬೇಕು. ಆಗ ಸಾಧಕರ ಸೇನೆಯನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಲು ಅವರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಎಲ್ಲವೂ ಗೊಂದಲಮಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತಿರುವ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸದ ಕೊರತೆ, ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆಯ ಕೊರತೆ, ಅವುಗಳ ಪರಿಣಾಮವಾದ ಅಶಾಂತಿ, ವೈಮನಸ್ಯ ಇವುಗಳಿಗೆ ಹಿರಿಯರು, ದೊಡ್ಡವರು ಎಂದು ಕರೆದುಕೊಳ್ಳುವವರ ನಡವಳಿಕೆಯೇ ಕಾರಣ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಮತ್ತೆ ಸ್ಥಾಪಿಸಲು, ಉಳಿಸಲು ಸೊಂಟಕಟ್ಟಿ ನಿಲ್ಲಬೇಕು.

ಭಕ್ತಿಯೇ ಈ ಶಾಂತಿಯ ಮೂಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಅದನ್ನು ತನ್ನ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ನೆಟ್ಟು, ಬಹು ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದಲೂ ನಿರಂತರ ಕಾಳಜಿಯಿಂದಲೂ ಪೋಷಿಸಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯತನ ಮತ್ತು ಸಾಮರಸ್ಯಗಳ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು. ಇಂದಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿ ಮಾರ್ಗವೇ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದದ್ದು.

ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಭಾಗವತದಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿಯು ತುಂಬಿ ತುಳುಕುತ್ತಿದೆ. ಭಕ್ತಿಯಿಲ್ಲದೆ ಭಗವಂತನನ್ನು ಅರಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಶಕ್ತಿಯು ಎಷ್ಟೇ ದೊಡ್ಡದಾಗಿದ್ದರೂ ಅಪಾರವಾಗಿದ್ದರೂ ಜಗತ್ತನ್ನು ಪಾಲಿಸಿ ಪೋಷಿಸಬೇಕೆಂದಿದ್ದರೆ ಅದು ಮಾನವ ರೂಪವನ್ನು ಧರಿಸಲೇಬೇಕು. ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಲು, ಕಲಿಯಲು, ಗೌರವಿಸಲು, ಸೇವೆ ಮಾಡಲು ಅದೊಂದೇ ಸೂಕ್ತವಾದ ರೂಪ. ಭಕ್ತಿಯಿಲ್ಲದವರು ಅದನ್ನು ಕೇವಲ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮಾನವ ರೂಪವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು ಪರತತ್ವವನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಲಾರರು. ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅದೇ ಕಾರಣ.

ಅವಜಾನಂತಿ ಮಾಂ ಮೂಢಾಃ ಮಾನುಷೀಂ ತನುಮಾಶ್ರಿತಂ |

ಪರಂಭಾವಮಜಾನಂತೋ ಮಮ ಭೂತಮಹೇಶ್ವರಂ ||

ಇಂತಹ ಅಮೂಲ್ಯ ಘೋಷಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿರವಾದ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಜನರು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಬಹು ದೊಡ್ಡ ದುರಂತ. ಸರಿಯಾಗಿ ವಿಚಾರಮಾಡಿ ನೋಡಿದರೆ ದೇಶಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲ ಭಾರತ ದೇಶವು ಅತ್ಯಂತ ಪವಿತ್ರವಾದದ್ದು. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಉದಿಸಿದ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣ ಯಜ್ಞ, ಯಾಗಗಳೂ ಇಲ್ಲಿ ಜನರು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿರುವ ಜೀವನ ವಿಧಾನವೂ ಬೇರೆ ಯಾವ ದೇಶದಲ್ಲೂ ಯಾವ ಜನಾಂಗದ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲೂ ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂತಹ ಗಾಢವಾದ ಆತ್ಮಪರಿಪೋಷಣೆ, ಅಷ್ಟು ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಈ ದೇಶದ ಜನರ ಅನುಭವಗಳಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದವು. ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಅಗ್ರಸ್ಥಾನ. ನಾಲ್ಕು ವೇದಗಳು, ಆರು ದರ್ಶನ

ಗಳು, ಹದಿನೆಂಟು ಪುರಾಣಗಳು, ಆಚಾರ್ಯರು ರಚಿಸಿದ ಭಾಷ್ಯಗಳು, ಇವುಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಮಹಾಪುರುಷರು ಪ್ರವರ್ತಿಸಿದ ಸಾಧನ ಮಾರ್ಗಗಳು. ಜೀವನವೆಂದ ರೇನು? ಭಗವಂತನ ಅರ್ಥವೇನು? ಮರಣ ಹೊಂದಿದಾಗ ಜೀವಿಗೆ ಆಗುವ ರೂಪಾಂತರಗಳಾವುವು? ಇತ್ಯಾದಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಅವರು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ದೇಶದ ಹಾಗೆ ಋಷಿಗಳಿಗೂ ಮಹಾತ್ಮರಿಗೂ ಹಿತಕರವಾದ ಸ್ಥಳ ಬೇರೊಂದಿಲ್ಲ. ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಆನಂದವನ್ನು ಇಡಿಯಾಗಿ ಸವಿದ ಮಹಾತ್ಮರು ಈ ನಾಡಿನಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಬೌದ್ಧ ಧರ್ಮವು ಸಾರಿದ ಅಹಿಂಸಾ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಜಗತ್ತಿನಾದ್ಯಂತ ಹರಡುವುದರಲ್ಲಿ ಈ ದೇಶವು ಮುಖ್ಯ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸಿತು. ಬುದ್ಧನಿಗೆ ಜನ್ಮ ನೀಡಿದ್ದು ಭಾರತ ದೇಶವೇ. ಸನಾತನ ಧರ್ಮದ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಅನುಭವವನ್ನೂ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ಸಾರವನ್ನೂ ಇತರ ದೇಶಗಳು ಬಹು ಜತನದಿಂದ ರಕ್ಷಿಸಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವಾಗ, ಅದರ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳದೆ, ಸಾರವನ್ನೆಲ್ಲ ಹಿಂಡಿ ಹಾಕಿ ಅದನ್ನು ಶುಷ್ಕವಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಇಲ್ಲಿನ ಜನರ ದುರದೃಷ್ಟವನ್ನು ಏನೆಂದು ಹೇಳೋಣ?

ಆದ್ದರಿಂದ, ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಬಯಸುವವರೆಲ್ಲ ಮೇಲೇಳಿ! ವಾಸ್ತವ ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿ. ನಿಮ್ಮ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ! ಅದನ್ನು ಬೆಳೆಸಿರಿ. ಶಾಂತಿಯನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಸುಭದ್ರ ಆಸ್ತಿಯನ್ನಾಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ! ಆನಂದದಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಬದುಕನ್ನು ಪರ್ಯಾಪ್ತವಾಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ. ಆತ್ಮಾರಾಮನ ದರ್ಶನ ಪಡೆಯಿರಿ! ಮೇಲೇಳಿ, ತಡ ಮಾಡಬೇಡಿ!

೫ ಅಧ್ಯಾಯ ಐದು

ತನ್ನಿಚ್ಛೆ ಬಂದಂತೆ ಅಲೆದಾಡಲು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಡಿ. ಸ್ವಲ್ಪವೂ ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯ ವಿಲ್ಲದೆ ಅದನ್ನು ನಿಗ್ರಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಅಷ್ಟೇಕೆ, ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ಅದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಾಶಮಾಡುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅಂದರೆ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ವಸ್ತುಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕವಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳದ ಹಾಗೆ ಅದನ್ನು ದೂರವಿಡಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಮಾತ್ರವೇ ಮನುಷ್ಯನು ತನ್ನ ನಿಜವಾದ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು. ಆ ಸತ್ಯದ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಸ್ಥಿತಿಯೇ ಮುಕ್ತಿ ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಆಗ ಎಲ್ಲ ಬಗೆಯ ಕಷ್ಟ ಕ್ಲೇಶಗಳು, ಸಂದೇಹಗಳು, ಬಿಕ್ಕಟ್ಟುಗಳು ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಆಗ ಮನುಷ್ಯನು ದುಃಖ, ಭ್ರಮೆ, ಕಾತರ, ಕಳವಳಗಳನ್ನು ಗೆದ್ದು ಶಾಂತಿಯ ಪವಿತ್ರ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನೆಲೆಗೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ.

ಮೊದಲಿಗೆ ಸಕಲ ಅಶುದ್ಧ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳನ್ನು ತೊರೆದು ಶುದ್ಧವಾದುದನ್ನು ಬೆಳೆಸಿ ಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿರಿ. ಆಮೇಲೆ ಹಂತಹಂತವಾಗಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟು ಮನಸ್ಸು ವಸ್ತುರಹಿತವಾಗುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿರಿ, ಹಾಗೆ ಮನಸ್ಸು ನಿರ್ವಿಷಯವಾದಾಗ ಬರುವ ಶಾಂತಿಯು ಕಾಂತಿಯುಕ್ತವಾಗಿ, ಆನಂದಭರಿತವಾಗಿ, ಜ್ಞಾನದೊಂದಿಗೆ ಬೆರೆತಿರುತ್ತದೆ. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಅದೇ ಭಗವದನುಭವ.

ಈ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಬಯಸುವ ಸಾಧಕನು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ಕಷ್ಟಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಗೆದ್ದುಕೊಂಡು ಶುದ್ಧಧಾರ್ಮಿಕ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕು. ಶಾಂತಿಯು ಒಂದು ಭಾರೀ ಬಂಡೆ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ. ಅದು ಕೆಡುಕಿನ ಸೆಳೆತವೆಂಬ ನಿರಂತರ ಪ್ರವಾಹವನ್ನು ಕೂಡ ಎದುರಿಸಿ ದೃಢವಾಗಿ ನಿಲ್ಲಬಲ್ಲದು. ಈ ಪ್ರಶಾಂತಿಯನ್ನು ಹೊರಗೆಲ್ಲೂ ಹುಡುಕಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಅಂತಃಕರಣದಲ್ಲೇ ಅದು ಮೂಡುತ್ತದೆ. ಮೋಕ್ಷದ ಉತ್ಕಟ ಬಯಕೆಗೆ ಅದೇ ತಳಹದಿ; ಆಳವಾಗಿ ನಿಂತ ಧ್ಯಾನದ ಬೇರು ಅದೇ. ಶಾಂತಿಯೇ ನಿರ್ವಿಕಲ್ಪ ಸಮಾಧಿಗೆ ಪೂರ್ವಾಗತ್ಯ ಅದೇ. ಶಾಂತಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿತವಾಗಿ ಪರಸತ್ಯವನ್ನು ಅರಿಯಬಹುದು ಮತ್ತು ಅನುಭವಿಸಬಹುದು. ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳನ್ನು ಮಾನಸಿಕ ತರಂಗಗಳನ್ನು ಸ್ವಬ್ಧಗೊಳಿಸಬಹುದು. ಆತ್ಮಾನಂದ ಅಥವಾ ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರದ ಆನಂದವು ಅಹಂಕಾರ ಹಾಗೂ ದೇಹಾತ್ಮವಾದಗಳ ನಾಶಕ್ಕೆ ಪರಿಮಾಣಾನುಸಾರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಇತರರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ನಿಮ್ಮ ನಡವಳಿಕೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ. ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲು, ನಿಮ್ಮದೇ ಸಾತ್ವಿಕ ಮನಸ್ಸಿನ, ನಿಮ್ಮದೇ ಜಾಗೃತ ಪ್ರಜ್ಞೆಯ, ನಿಮ್ಮದೇ ಅಂತರಾತ್ಮದ ಮಧುರವೂ ಹಿತಕರವೂ ಆದ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಧೈರ್ಯವಾಗಿಯೂ ಸಂತೋಷವಾಗಿಯೂ ಸ್ಥಿರವಾಗಿಯೂ ಅನುಸರಿಸಿ; ಸತ್ಯ ವಂತರೊಂದಿಗೆ ಸಹವಾಸವನ್ನು ಮಾಡಿರಿ. ನಿಮ್ಮ ಬದುಕಿನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕ್ಷಣವನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿಯೂ ಉತ್ತಮವಾಗಿಯೂ ಕಳೆಯಿರಿ. ನಿಮಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ಇತರರಿಗೆ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿ, ಕಾಯಿಲೆಯವರಿಗೆ ಶುಶ್ರೂಷೆ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿ. ಆದರೆ, ಮಾಡುವ ಸೇವೆಯ ಆಗುಹೋಗುಗಳ ವಿಚಾರವಾಗಿಯೂ ಫಲದ ವಿಷಯವಾಗಿಯೂ ಯಾರಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರೆಂಬ ಬಗೆಗೂ ತಲೆಕೆಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ. ಒಳಿತು ಕೆಡುಕುಗಳೆರಡನ್ನು ಅಲಕ್ಷಿಸಿದ್ದೇ ಆದರೆ, ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆ ಪ್ರಿಯವಾದ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಜಪಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ ಆ ಸೇವೆಯು ಪವಿತ್ರವಾಗುತ್ತದೆ, ಶುದ್ಧವಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವುದೇ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯ ಕ್ಷಣಿಕ ಒತ್ತಡದಿಂದಾಗಿ ಒಂದು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಕೈಹಾಕಬೇಡಿ. ಆ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯು ಗೌರವಾನ್ವಿತವೆಂದು ಮೇಲುನೋಟಕ್ಕೆ ತೋರಬಹುದು. ಆದರೆ ಅದು ನಿಮ್ಮನ್ನು ನೆಲೆ ತಪ್ಪಿಸಿ

ಸೆಳೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ಬಿಡಬಾರದು. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಜಾಗರೂಕರಾಗಿರಬೇಕು; ದೃಢರೂ ಬಲಿಷ್ಠರೂ ಆಗಿರಬೇಕು.

ಉಲ್ಲಾಸದ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವು ಶಾಂತಿಯು ಬೆಳೆಯಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಸಾಧಕನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅವನ ಸ್ವರೂಪವು ಆಡಂಬರ, ಅದ್ದೂರಿ ಪ್ರದರ್ಶನವಿಲ್ಲದೆ ಸರಳವಾಗಿರಬೇಕು. ಅವನು ಉತ್ತಮ ಗುಣಶೀಲದ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ತನ್ನ ಸಂಕಲ್ಪವನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಅವನು ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ, ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯಿಂದ ನಡೆದುಕೊಂಡರೆ ಮಾನವನು ಶಾಂತಿಸ್ವರೂಪನು ಎಂಬ ಹೇಳಿಕೆಯ ಸತ್ಯವನ್ನು ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಬಹುದು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ಕಾಲವನ್ನು ಬೆಲೆಯಿಲ್ಲದ ವ್ಯರ್ಥ ಹರಟೆಯಿಂದ ಪೋಲು ಮಾಡಬಾರದು. ಸಂಭಾಷಣೆಯಾಗಲೂ ಹಿತವಾಗಿರಬೇಕು, ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿರಬೇಕು, ವಿನೀತವೂ ಸರಳವೂ ಆಗಿರಬೇಕು. ಆಗ ಶಾಂತಿಯು ಸ್ಥಿರವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಸರ್ವಸ್ಥವನ್ನೂ ಭಗವಂತನಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸಿಬಿಟ್ಟರೆ ಆಗ ಚಿಂತೆಗಾಗಲಿ, ದುಃಖಕ್ಕಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ಸಂತೋಷಕ್ಕೇ ಆಗಲಿ ಎಡೆಯಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಮೋಹವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಾಗ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಕಲಕಲು ಅವಕಾಶವೇ ಇಲ್ಲ. ನಾನು, ನನ್ನ, ನನ್ನದು, ನನ್ನದೇ, ನಿನ್ನ, ನಿನ್ನದೇ ... ಈ ವಿಚಾರಗಳು ಮನಸ್ಸನ್ನು ಆವರಿಸಿಕೊಂಡಾಗ ಶಾಂತಿಗೆ ಹಿನ್ನಡೆ. ಸಮಸ್ತವನ್ನು ಅವನಿಗೆ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಅರ್ಪಿಸುವ ಮನೋಧರ್ಮವು ಬರಬೇಕಾದರೆ ಪ್ರೇಮವು ಅಗತ್ಯ. ಪ್ರೇಮದೊಂದಿಗೆ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸವೂ ಬೇಕು. ಭಕ್ತಿಯೆಂದರೆ ಅದೇಯೆ. ಸ್ಥಿರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಅದನ್ನು ಬೆಳೆಸಿರಿ, ಅದರಿಂದ ಸಂತೋಷವನ್ನು ಪಡೆಯಿರಿ. ಜೊತೆಗೆ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಸಮರಸವೂ ತುಂಬಿರಬೇಕು. ಸಮಾನತೆಯ ದೃಷ್ಟಿ, ಮೂಲಭೂತವಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆ ಇರಬೇಕು. ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಜೀವನವೆನ್ನುವುದು ಅರ್ಥಶೂನ್ಯ ಹರಟೆಯ ವಿಷಯವಲ್ಲ. ಅದು ಆತ್ಮಜೀವನ; ಶುದ್ಧ ಆನಂದದ ಅನುಭವ; ಪರಿಪೂರ್ಣ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟ ಇನ್ನೊಂದು ಹೆಸರು.

ಶಾಂತ ಜೀವನಕ್ಕೆ, ನೀವು ಕೊಟ್ಟ ಭರವಸೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕು. ಎಂದಿಗೂ ಅವುಗಳನ್ನು ಮರೆಯಬಾರದು. ವಿನಯವಂತನೂ ಸಭ್ಯ ನಡವಳಿಕೆಯುಳ್ಳವನೂ ಆಗಿರಬೇಕು, ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತದಿಂದಿರಬೇಕು, ಭಕ್ತಿಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ರಬೇಕು, ಹಿಮಾಲಯದಂತೆ ಅಚಲವಾಗಿರಬೇಕು. ನಿಮ್ಮ ಹೃದಯದ ಉದ್ಯಾನದಿಂದ ಲೋಭ, ಕ್ರೋಧ, ಮತ್ಸರ, ಸ್ವಾರ್ಥಗಳ ಮುಳ್ಳು ಪೊದೆಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತೆಸೆಯ

ಬೇಕು. ನಾನು, ನನ್ನದು ಎಂಬ ಕಳೆಯನ್ನು, ಅವು ಇನ್ನೂ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವಾಗಲೇ ಬೇರುಸಮೇತ ಕಿತ್ತುಹಾಕಬೇಕು. ಇದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಗಳಿಸಲು ತಕ್ಕ ಸಾಧನೆ.

ಮೊದಲು ನೀವು ವಿಶ್ವಾತ್ಮಕ, ಅಮರ ಆತ್ಮ ಎಂದು ನಂಬಬೇಕು. ಅದು ಮುಂದಿನ ಎಲ್ಲಾ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಸುಲಭಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ನೀವು ದೇಹ, ಇಂದ್ರಿಯಗಳು ಅಥವಾ ಕೇವಲ ಜೀವಿ ಎಂಬ ಭ್ರಮೆಯನ್ನೇ ಪೋಷಿಸಿಕೊಂಡರೆ ನೀವು ಮಾಡುವ ಯಾವುದೇ ಸಾಧನೆಯು ಕೊಳೆತ ಹಣ್ಣನ್ನು ಕಾಪಾಡಿದ ಹಾಗೆ. ಅದು ಬಲಿಯುವುದೂ ಇಲ್ಲ, ಪಕ್ವವಾಗುವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಜನ್ಮಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿ ಬಂದರೂ ಶಾಂತಿಯ ಸಿಹಿಯಾದ ಹಣ್ಣನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಅದರಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮನ್ನು ಶಾಂತಿಸ್ವರೂಪರೆಂದು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಆ ನಂಬಿಕೆಯಿಂದ ಮೊದಲಿಡಬೇಕು. ನೀವು ದೇಹ ಮತ್ತು ಇಂದ್ರಿಯಗಳು ಎಂಬ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಮೊದಲು ತೊರೆಯಿರಿ. ಇದರಿಂದ ವಾಸನೆಗಳು ಹಿಂದೆ ಸರಿಯುತ್ತವೆ. ವಾಸನೆಗಳು ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟಿದಾಗ ನೀವು ಪ್ರಭುತ್ವ ಸಂಪಾದಿಸಿ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಗಳಿಸುವಿರಿ.

ಭಗವಂತನನ್ನು ಕುರಿತು ಸತ್ಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಹಾಗೂ ನಿಜವಾದ ಧರ್ಮವನ್ನು ಕುರಿತು ನಿಜವಾದ ಪ್ರೇಮವೇ ಶಾಂತಿ ಎಂದು ಕೂಡ ಹೇಳಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಭಗವತ್ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವನ್ನು ಅದು ಮಾಡಿಸುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಭಗವಂತನನ್ನೇ ನಿಮ್ಮ ಏಕೈಕ ಗುರಿಯನ್ನಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಿ. ಈ ಜನ್ಮದಲ್ಲೇ ಅವನನ್ನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರಪಡಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವ ಆಸೆಗೆ ಬಲವಾಗಿ ಅಂಟಿಕೊಳ್ಳಿ. ಕಾಮ ಅಥವಾ ಲೋಭಗಳಿಂದ ಬಾಧಿತರಾಗಬೇಡಿ. ನಲಿವು ನೋವು, ಹೊಗಳಿಕೆ ತೆಗಳಿಕೆ—ಇಂತಹ ಎಲ್ಲ ದ್ವಂದ್ವಗಳು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಬಾಧಿಸದಿರಲಿ. ಇಂತಹ ಸಹಿಷ್ಣುತೆಯೇ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಒಯ್ಯುವುದು.

ಮಾನವ ಜನ್ಮದ ಉದ್ದೇಶವೇ ಪೂಜೆಯ ಮೂಲಕ ಭಗವಂತನನ್ನು ತಲುಪುವುದು ಎಂದು ನಿರ್ದರಿಸಿ. ಸಮಸ್ತ ಅನುಭವವೂ ಸಮಸ್ತ ಜ್ಞಾನವೂ ಸಕಲ ಕ್ರಿಯೆಗಳೂ ಆ ಗುರಿಯ ಪೂರೈಕೆಗಾಗಿಯೇ. ತಿನ್ನುವುದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೇಳುವುದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಆ ಗುರಿಯ ಕಡೆಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸಬೇಕು. ಭಗವಂತನ ನಾಮವು ಒಂದು ಸಕ್ಕರೆ ಯು ಬೆಟ್ಟದ ಹಾಗೆ. ಆ ಪರ್ವತದ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ, ಆದರಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಯಾವ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದರೂ ರುಚಿ ನೋಡಿ, ಆನಂದವನ್ನು ಸವಿಯಿರಿ. ಆ ಆನಂದದಲ್ಲಿಯೇ ಸದಾ ಸಂಭ್ರಮಿಸುವವನು ಶ್ರೇಷ್ಠ ಭಕ್ತನು. ಇತರರು ಆ ಬೆಟ್ಟದ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಜೀವಿಸುತ್ತಿರುವವರು. ಕೆಲವು ಕಾಲ ಭಗವಂತನ ನಿರಂತರ

ನಾಮಸ್ಮರಣೆಯ ಆನಂದವನ್ನು ಸವಿಯುತ್ತಲೂ ಮಿಕ್ಕ ಸಮಯ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಭೋಗಿಸುತ್ತಲೂ ಇರುವವರು. ಇವರು ಮಧ್ಯಮ ದರ್ಜೆಯ ಭಕ್ತರು. ಮಿಕ್ಕವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ತಮ್ಮ ಸಮಯದ ಕಾಲುಭಾಗವನ್ನು ಭಗವಂತನಿಗೂ ಮುಕ್ಕಾಲು ಭಾಗವನ್ನು ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೂ ಒಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡವರು. ಇವರು ಅಧಮ ದರ್ಜೆಯ ಭಕ್ತರು. ಇನ್ನು ಕೆಲವರಿದ್ದಾರೆ. ಆಪತ್ತು ಬಂದಡಸಿದಾಗ ಪರ್ವತದ ತಪ್ಪಲಲ್ಲಿ (ಭಗವಂತನ ನಾಮ) ಆಶ್ರಯ ಪಡೆದು, ವಿಪತ್ತು ದೂರವಾದೊಡನೆ ಅದ ರಿಂದ ಬಹುದೂರ ಹೋಗಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ವರ್ಗದ ಭಕ್ತರು ಸಾಧನ ಮಾರ್ಗಕ್ಕೆ ದೃಢವಾಗಿ ನೆಲೆಯೂರಿರುತ್ತಾರೆ. ಜೀವನದುದ್ದಕ್ಕೂ ದಿವ್ಯಾನಂದವನ್ನು ಅವರು ಸವಿಯುತ್ತಾರೆ. ಈ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ತಪ್ಪದೆ ನಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಶಾಂತಿಯೇ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಗೆಳೆಯ; ಅದರ ಸಹಾಯದಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಬದುಕನ್ನು ಪವಿತ್ರಗೊಳಿಸಿಕೊಂಡು ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಈಡೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಆದರೆ ಒಂದು ಅಂಶವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಗಮನಿಸುವುದಿದೆ. ದೇಹವು ಜ್ವರದಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿರುವಾಗ ಅಥವಾ ಮನಸ್ಸು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಆಕರ್ಷಿತವಾಗಿರುವಾಗ ನೀವು ತಿನ್ನುವ ಆಹಾರದ ರುಚಿ ಹತ್ತುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆಯೇ ಭಗವನ್ನಾಮವನ್ನು ಉಚ್ಚರಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ ಹೃದಯಕ್ಕೆ ತಮೋಗುಣದ ಕರೆ ಮತ್ತಿದ್ದರೆ ಅಥವಾ ಮನಸ್ಸು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಸೆಳೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದರೆ ನಾಮದ ಸಿಹಿಯು ನಿಮ್ಮ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಸಕ್ಕರೆಯು ನಾಲಗೆಯ ಮೇಲಿರುವವರೆಗೆ ಸಿಹಿಯ ರುಚಿ ನಿಮಗೆ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿ, ಶಾಂತಿ ಮತ್ತು ಪ್ರೇಮ ತುಂಬಿದ್ದರೆ ನಿಮಗೆ ಆನಂದದ ಅನುಭವವಾಗುತ್ತಿರುತ್ತದೆ.

ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲು ಕಾಮ, ಕ್ರೋಧ, ಮತ್ಸರಗಳ ಕಹಿಗುಣಗಳು ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಮೊಳೆಯೊಡೆದರೆ, ಭೀತಿ, ಕಾತರ, ಆಲಸ್ಯಗಳೇ ಅದರ ಫಲಗಳು. ಕೊಕ್ಕರೆಯು ಮೀನನ್ನು ಹಿಡಿಯ ಬೇಕಾದರೆ ಸದ್ದಿಲ್ಲದೆ ನಡೆಯುತ್ತಲೋ ಚಲನೆಯಿಲ್ಲದೆ ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ನಿಂತೋ ಇರುವುದನ್ನು ನೀವು ಗಮನಿಸಿರಬೇಕು. ನೀರಿಗೆ ಧುಮುಕಿ ವೇಗವಾಗಿ ಮುಳುಗಿದರೆ ಅಥವಾ ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಓಡಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅದು ಮೀನನ್ನು ಹಿಡಿಯಬಲ್ಲದೇನು? ಹಾಗೆಯೇ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಕಾಮ, ಕ್ರೋಧ, ಲೋಭ, ಅಹಂಕಾರ, ಮಾತ್ಸರ್ಯಗಳು ಕೋಲಾಹಲ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಸತ್ಯ, ಧರ್ಮ, ಶಾಂತಿ ಮತ್ತು ಪ್ರೇಮಗಳೆಂಬ ಮೀನುಗಳಂತಿರುವ ಭಗವಂತನನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ.

ಭಗವಂತನ ನಾಮಸ್ಮರಣೆಯೆಂಬ ಒಂದೇ ಒಂದು ಸಾಧನೆಯನ್ನು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಆಚರಿಸುತ್ತಾ ಅದರ ಫಲವಾಗಿ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದರೆ ಎಲ್ಲ ಆನಂದಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಮಿಗಿಲಾದ ಆನಂದವನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು. ಇದರಿಂದ ಕೀಳು ಸ್ವಭಾವದ ದುಷ್ಟ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳನ್ನು ಗೆಲ್ಲಬಹುದು. ಪರಮಾತ್ಮನೇ ಮನುಷ್ಯನು ಸಾಧಿಸಬೇಕಾದ ಲಕ್ಷ್ಯ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಿ; ಸಮಸ್ತ ಗಮನವನ್ನು ಆ ಲಕ್ಷ್ಯದತ್ತ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಿರಿ. ಅದರಿಂದ ದೂರವಾಗಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೋ ಅಲೆದಾಡುವ ಮನಸ್ಸನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಿರಿ. ಎಲ್ಲ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ಬೋಧನೆಯ ಸಾರವೂ ಇದೇ. ಇದೊಂದು ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಆಚರಿಸಿರಿ. ಸಕಲ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಿಗೆ ವಿಹಿತವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡಂತಾಗುತ್ತದೆ.

ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ: ಕೌರವರು ಹಿಂದಿನ ಜನ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಗಳಿಸಿದ್ದ ಪುಣ್ಯಫಲವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಲೇ ದುಷ್ಟಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ನಿರತರಾದರು. ಪಾಂಡವರಾದರೋ ಪೂರ್ವಜನ್ಮಗಳ ಪಾಪದ ಫಲವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಲೂ ಸತ್ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ನಿರತರಾದರು. ಜ್ಞಾನಿಗಳಿಗೂ ಅಜ್ಞಾನಿಗಳಿಗೂ ನಡುವೆ ಇರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇದೇಯೆ. ಕಷ್ಟಗಳು ಪ್ರಾಪ್ತವಾದಾಗ ಅವು ನಿಮ್ಮ ಹಿಂದಿನ ಪಾಪಗಳ ಫಲ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಿ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ದೇವರನ್ನು ನಿಂದಿಸಬೇಡಿ, ಅವನ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಅಸಮಾಧಾನ ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ; ಕಷ್ಟಗಳಿಗೆ ತುಂಬಾ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಡಿ. ಬದಲು ಇತರರ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸತ್ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ. ಭಗವನ್ನಾಮವನ್ನು ಊರೆಗೋಲಾಗಿ ಅವಲಂಬಿಸಿರುವುದನ್ನು ಬಿಡಬೇಡಿ; ಇದು ಜ್ಞಾನಿಗಳ ಲಕ್ಷಣ. ಪಾಂಡವರಂತೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಹೀಗೆಯೇ. ಈ ಮನೋಧರ್ಮವನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಲು ಶಾಂತಿಯು ತುಂಬಾ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಪುಣ್ಯದಿಂದಾಗಿ ದೊರಕಿರುವ ಸಂತೋಷದಲ್ಲಿ ಮೀಯುತ್ತಾ ಕೆಟ್ಟ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ಆಮಿಷಕ್ಕೆ ಬಲಿಯಾಗಬೇಡಿ. ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಪುಣ್ಯಪ್ರದವಾದ ಸತ್ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ನೀವು ಶ್ರಮಿಸಬೇಕು. ಅದರಿಂದ ನೀವು ಭಗವಂತನ ಸನ್ನಿಧಿಯನ್ನು ತಲುಪಬಹುದು. ಇಂತಹ ಪರಿಶ್ರಮವು ಅತ್ಯುನ್ನತ ಗುಣಶೀಲದ ಲಕ್ಷಣ. ಈ ಶೀಲವನ್ನು ಹೊಂದಿ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಂಡು ಮೋಕ್ಷ ಸಾಧನೆ ಮಾಡುವುದೇ ಯಶಸ್ವೀ ಜೀವನದ ರಹಸ್ಯ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಕರ್ತವ್ಯವೇ ಇದು.

ಮೋಕ್ಷ ಎಂದರೆ ಏನು? ಅದು ಚಿತ್ತಶುದ್ಧಿ ಎಂಬ ಸಾಧನೆಯ ಮೂಲಕ ಗಳಿಸಿದ ಸಮಾಧಿ (ಅಥವಾ ಶಾಂತಿ); ಮಾನವನ ಒಳಗಿನ ಶುದ್ಧೀಕರಣವೇ ಆ ಸಾಧನೆ. ನೋಡುವುದು, ಕೇಳುವುದು, ಓದುವುದು, ಕಲಿಯುವುದು, ಮಾಡುವುದು, ಮಾಡಿ ಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು—ಈ ಎಲ್ಲ ವಿಧಾನಗಳಿಂದ ತನ್ನ ಮೇಲೆ ಬೀಳುವ ಮುದ್ರೆಗಳನ್ನು

ಹೋಗಲಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ತಡೆಯಲಾಗದ ದೈಹಿಕಯಾತನೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುವ ಮನುಷ್ಯ ಒಂದು ಮನರಂಜನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ತಳೆಯುವ ನೇನು? ಹಾಗೆಯೇ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಸಾಧಕನು ಅಥವಾ ಭಕ್ತನು ಜಗತ್ತಿನ ರಂಗಸ್ಥಲದ ಮೇಲೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ವಸ್ತುಭೋಗ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲೂ ಅಲ್ಪಹವ್ಯಾಸಗಳಲ್ಲೂ ಯಾವ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನೂ ಹೊಂದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಮೊದಲು ಆ ಕೀಳುಮಟ್ಟದ ಆಸೆಗಳನ್ನು ಹತ್ತಿಕ್ಕಬೇಕು. ಸಕಲ ದುಃಖಗಳ ಮೂಲದಲ್ಲಿರುವುದು ಆ ಆಸೆಗಳೇಯೆ. ಭಾವಾವೇಶವು ಮೋಹದ ಫಲ; ಅದು ರಜೋಗುಣದ ಸೌಧದಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ವೈರಾಗ್ಯವು ಸಾತ್ವಿಕ ಗುಣದ ಮನೆಯಲ್ಲಿರುವಂಥದು. ಭಾವಾವೇಶವು ಆಸುರೀ ಲಕ್ಷಣವುಳ್ಳದ್ದು. ಭಾವಾವೇಶ, ಅಜ್ಞಾನ, ಅಹಂಕಾರ—ಇವೆಲ್ಲವೂ ಮೋಹದಿಂದ ಜನಿಸುವುವು. ಭಾವಾವೇಶವು ಕೊನೆಗೆ ಮೃತ್ಯುವನ್ನು ತರುವುದು, ವೈರಾಗ್ಯವಾದರೆ ಬಿಡುಗಡೆಯನ್ನು ಅಥವಾ ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಕೊಡುವುದು. ಇದೇ ನಿಜವಾದ ಜ್ಞಾನ.

ದೃಢ ವೈರಾಗ್ಯ ತಾಳುವುದೇ ಬಹು ದೊಡ್ಡ ತಪಸ್ಸು, ತುಂಬ ತ್ರಾಸಕರವಾದ ವ್ರತ. ಉದ್ದಕ್ಕೂ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಸದಾ ಜಾಗರೂಕನಾಗಿರುತ್ತಾ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಶ್ರಮಿಸುತ್ತಲೇ ಇರಬೇಕು. ನಡೆಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿರುವ ಮಗುವಿನಂತೆ, ಒಂದೆರಡು ತಪ್ಪು ಹೆಜ್ಜೆಗಳನ್ನಿಟ್ಟು ಮುಗ್ಗರಿಸಿ ಬೀಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಮುಗುಳ್ಳಗೆಯಿಂದ ಮೇಲೆದ್ದು ಮತ್ತೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ರೀತಿ ಪಟ್ಟುಹಿಡಿದು ಸಾಧಿಸಲು ಶಾಂತಿಯು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ. ಸೋಲುಗಳು ನಿಮ್ಮ ದಾರಿಯನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಬಿಡುವ ಹೆಬ್ಬಂಡೆಗಳಲ್ಲ; ನೆನಪಿಡಿ, ಅವು ಗೆಲುವಿಗೆ ಅಡಿಗಲ್ಲುಗಳು.

ನಿಮ್ಮೊಳಗಿರುವ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಬದ್ಧರಾಗಿ; ಅದರಲ್ಲಿ ವಿಶ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ಆಶ್ರಯವನ್ನು ಪಡೆಯಿರಿ. ತೆರವು ಕೊಡದೆ ಅದನ್ನು ಕುರಿತು ಧ್ಯಾನ ಮಾಡಿ. ಆಗ ಎಲ್ಲ ಕಟ್ಟುಗಳೂ ತಾವಾಗಿ ಸಡಿಲವಾಗುತ್ತವೆ. ನೀವು ಭಗವಂತ ಅಥವಾ ಆತ್ಮದೊಂದಿಗೆ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವ ಬಂಧನವು ಇತರ ಬಂಧನಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಕಳಚುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

ನಿಮ್ಮೋಹಿಗೆ ಎಲ್ಲರ ಬಗೆಗೂ ನಿಜವಾದ ಪ್ರೇಮವಿರುತ್ತದೆ. ಅವನ ಪ್ರೇಮವು ಶುದ್ಧವಾಗಿರುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಅದು ದಿವ್ಯವೂ ಆಗಿದೆ. ಅದು ಶಾಂತಿಸ್ವರೂಪವೇ ಆಗಿದೆ. ಸಕಲ ರಾಗ, ಮೋಹಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡವನು, ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಬಗೆಯ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ನಿರತನಾದವನು ಸಂದೇಹವೇ ಇಲ್ಲದೆ ಭಗವಂತನನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾನೆ.

ವೈರಾಗ್ಯವೆಂದರೆ ಮನೆ ಮಠವನ್ನೋ ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗಳನ್ನೋ ಕೊನೆಗೆ ರಾಜ್ಯಾಡಳಿತ ವನ್ನೋ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುವುದಲ್ಲ. ಅದು ಸಮಸ್ತ ವಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅಂತರ್ಗತವಾಗಿರುವ ದೈವತ್ವವನ್ನು ಅರಿಯುವುದು; ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ನಾಮ ರೂಪಗಳು ಅಳಿಸಿ ಮರೆಯಾಗುವುದು; ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯೂ ಎಲ್ಲ ವಸ್ತುಗಳಲ್ಲೂ ಅವುಗಳ ನಿಜರೂಪವಾಗಿರುವ ಆನಂದವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವುದು. ಇದೇ ವೈರಾಗ್ಯ ಎಂಬ ಮಹಾವಾಕ್ಯದ ಅರ್ಥ; ವಿರಾಗ: ರಾಗವಿಲ್ಲದಿಕೆ, ಮನಸ್ಸು ಪ್ರಾಪಂಚಿಕವಾದ ಅಸಂಖ್ಯ ಆಲೋಚನೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾವನೆಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅನುಭವಗಳಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ಹೋಗಿರುವಾಗ, ಅದು ನಾಮರೂಪಗಳ ಜಗತ್ತನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ವಿರಾಗ ಹೇಗಾಗುತ್ತದೆ? ಅವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಅವನು ತೊರೆದಿರಬಹುದು, ಆದರೂ ಅವು ಅವನಲ್ಲಿ ತುಂಬಿಕೊಂಡಿರಬಹುದು. ಅಂಥವರಿಗೆ ವೈರಾಗ್ಯ ಉಂಟಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಲು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗೆಯ ಶುದ್ಧ ವೈರಾಗ್ಯವನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಶಾಂತಿಯು ಅತ್ಯಗತ್ಯ.

೬ ಅಧ್ಯಾಯ ಆರು

ಸಾಗರವು ಅಖಂಡವಾದ ಒಂದು; ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಸಮುದ್ರ ಎಂದೂ ಅಲ್ಲಿ ದಕ್ಷಿಣ ಸಮುದ್ರ ಎಂದೂ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ ಆ ಹಾಗೆಯೇ ಭಗವಂತ, ಕರುಣೆಯ ಸಾಗರ, ಅಖಂಡವಾದ ಒಂದು. ಆದರೆ ಅವನಿಗೆ ಯುಗಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಸಾಗರವನ್ನು ಸೇರಬೇಕೆಂಬ ಬಯಕೆಯಿಂದ ನದಿಗಳು ಎಲ್ಲ ದಿಕ್ಕುಗಳಿಂದಲೂ ಹರಿದುಬರುತ್ತವೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಮಾನವ ಜನಾಂಗವು ಭಗವಂತನನ್ನು ಅನೇಕ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಾಧನೆಗಳ ಮೂಲಕ ಅರಸುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಅವನಲ್ಲಿ ವಿಲೀನ ಹೊಂದುತ್ತಾರೆ.

ಮಾನವ ಜನಾಂಗವು ಐಕ್ಯತೆಯ ಮೂಲಕ ಸಂತೋಷವನ್ನು ಗಳಿಸಬಲ್ಲದೇ ಹೊರತು ಭಿನ್ನತೆಯ ಮೂಲಕವಾಗಿ ಖಂಡಿತ ಅಲ್ಲ. ಪ್ರತ್ಯೇಕತೆ, ವಿಭಜನೆಗಳ ದಾರಿಯಲ್ಲೇ ನಿಮ್ಮ ಆಲೋಚನೆಗಳು ಭಾವನೆಗಳು ಹರಿಯುತ್ತಿದ್ದರೆ ಸಂತೋಷವು ಕರಗತವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಶಾಂತಿಯು ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಶಾಂತಿಯಿಲ್ಲದೆ ಮನುಷ್ಯನು ಆನಂದಭರಿತನಾಗಿರಲು ಅವಕಾಶವೇ ಇಲ್ಲ. ಏಕೈಕ ಅಖಂಡ ಸಾಗರವನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಲಕ್ಷ್ಯವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಿ. ಆಗ ಯಾವ ದಿಕ್ಕಿನಿಂದ ಹರಿದು ಬಂದರೇನು? ಯಾವ ಹೆಸರಿದ್ದರೆ ತಾನೆ ಏನು? ಅವೆಲ್ಲವೂ ಆ ಒಂದೇ ಮಹಾಸಾಗರದಲ್ಲಿ

ವಿಲೀನವಾಗುವುದಲ್ಲವೇ? ಭಕ್ತಿ ಅಥವಾ ಯೋಗ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸಾಧನೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಸಾಧಕರು ಮತ್ತು ಭಕ್ತರು ಅಥವಾ ಶಾಂತಿ, ಧರ್ಮ, ಸತ್ಯ, ಪ್ರೇಮ— ಈ ಯಾವುದೇ ಪಥವನ್ನು ಹಿಡಿದವರು ಎಲ್ಲರೂ ಕೊನೆಗೆ ಭಗವತ್ಪ್ರಪ್ತಿಯ ಸಾಗರವನ್ನು ಸೇರಿದಾಗ ನಾಮ ರೂಪಗಳು ಅಳಿಸಿಹೋಗುತ್ತವೆ; ಪ್ರತ್ಯೇಕತೆಗಳು ಮಾಯವಾಗುತ್ತವೆ; ಶಾಂತಿಯ ಮಹಾಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ಅವರು ಧನ್ಯರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸದಾಕಾಲವೂ ಕಣ್ಣಿಮುಂದೆ ಏಕತೆಯನ್ನೇ ಇರಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು. ಭಿನ್ನತೆಯ ವಿಚಾರಗಳನ್ನಾಗಲಿ, ಭಗವಂತನ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ನಾಮರೂಪಗಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನಾಗಲಿ, ಬೇರೆ ಬೇರೆ ದಿಕ್ಕುಗಳಿಂದ ಹಾದು ಬರುವ ದಾರಿಗಳನ್ನಾಗಲಿ ಕುರಿತ ಆಲೋಚನೆಗಳಿಗೆ ಎಡೆಕೊಡಬೇಡಿ. ಅಂತಹ ವಿಚಾರಗಳು ಆನಂದ ಸಾಧನೆಗೆ ಅಡ್ಡಿಯಾಗುತ್ತವೆ. ಈ ತಡೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಿ. ಸಮಾನತಾ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ. ನೆನೆಪಿನಲ್ಲಿರಲಿ, ಆ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಿ ಕೃಪಾಸಾಗರವನ್ನು ಸೇರಲು ಶಾಂತಿಯೇ ಹೆದ್ದಾರಿ. ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಸವಿಯಲು ಧರ್ಮದ ಆದರ್ಶಗಳು ಮಾನವ ಜನಾಂಗವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಿ ಸರಿಯಾಗಿ ನಿರ್ದೇಶಿಸಬೇಕು. ಇದು ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಪರಸ್ಪರ ಸಹನೆಯ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿದೆ. ಅದಾದರೂ ಸಾತ್ವಿಕವಾದ ವೈಯಕ್ತಿಕ ನಡವಳಿಕೆಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ. ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಸಂತೋಷಪಡಿಸುವುದೇ ಅದರ ಗುರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅಂತಹ ನಡವಳಿಕೆಗೆ ತನ್ನದೇ ಆದ ಒಂದು ಮೋಹಕತೆಯಿರುತ್ತದೆ. ನಿಮ್ಮ ವರ್ತನೆಯಲ್ಲಿ, ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ, ನಿಮ್ಮ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಇತರರನ್ನು ನೋಯಿಸುವ, ಅಪಮಾನ ಮಾಡುವ, ಇತರರಿಗೆ ನಷ್ಟವನ್ನಾಗಲಿ ಹಾನಿಯನ್ನಾಗಲಿ ಉಂಟುಮಾಡುವ ಆಸೆಗೆ ತಿಲಮಾತ್ರವೂ ಆಸ್ಪದವಿಲ್ಲದಂತೆ ಜಾಗರೂಕತೆ ವಹಿಸಿರಿ. ಹೀಗೆ ನಿಮ್ಮನ್ನೇ ನೀವು ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ವಿಧಾನವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಿ. ಈ ಬಗೆಯ ಜೀವನವನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸಮಾಡಿ, ನಿಮ್ಮ ಒಳಿತಿಗಾಗಿಯೇ ನಿಮಗೇ ಹಾನಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ. ಸದಾ ಸತ್ಯ ಪಥದಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿರಿ. ಅದೇ ಸುಂದರವಾದ ಪಥ, ಅದೇ ನಿಜವಾಗಿ ಮೋಹಕವಾದ ನಡವಳಿಕೆ.

ಇದಕ್ಕೆ ವಿಶಾಲವಾದ ಹೃದಯ ಅಗತ್ಯ. ಅದು ದೊರಕಬೇಕಾದರೆ ಸಂಸ್ಕಾರ ಹಾಗೂ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲೂ ಭಕ್ತಿ—ಇವೆರಡೂ ಇರಬೇಕು. ಭಗವದ್ಭಕ್ತಿಯ ಮೂಲಕ ವಿನಯ, ಪಾಪ ಭೀತಿ ಮತ್ತು ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಈ ಗುಣಗಳಿಂದ ಮನಸ್ಸಿನ ಅಲ್ಪತನವು ಅಳಿಸಿಹೋಗಿ ಮನುಷ್ಯನು ವಿಶಾಲಹೃದಯಿಯಾಗುತ್ತಾನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಾಧಕರೆ, ನೀವು ಮೊದಲು ಭಗವಂತನಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಹಾಗೂ ಪಾಪವನ್ನು ಕುರಿತು ಹೆದರಿಕೆಗಳನ್ನು ಗಳಿಸುವ ಕಡೆಗೆ ಶ್ರಮಿಸಿರಿ.

ಈ ಎರಡೂ ಕೂಡಿ ವಿನಯವನ್ನು, ಮಾರ್ದವವನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತವೆ, ನೆನಪಿಡಿ, ಮಾರ್ದವತೆಯೇ ಶಾಂತಿ.

ಕೆಲವರು, ಅನುಭವವಿಲ್ಲದವರು, ತಮ್ಮ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಲಾಗದವರು ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಸಂಸಾರವನ್ನು ದೂರವಿಡುವುದೇ ಸರಿಯಾದ ದಾರಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದು ಶಾಂತಿಯಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾದದ್ದು. ಬೀಜವನ್ನು ಮರದಿಂದ ಬಹುದೂರಕ್ಕೆ ಕೊಂಡೊಯ್ದು ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಿ ಅದು ಮರವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲಾರದೇನು? ಹಾಗೆ ಅದು ಬೆಳೆಯಬಾರದೆಂಬುದು ನಿಮ್ಮ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಾದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಕುದಿಸಬೇಕು ಅಥವಾ ಹುರಿದುಬಿಡಬೇಕು. ಹಾಗೆಯೇ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಮೊಳೆಯುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳನ್ನು, ವಾಸನೆಗಳನ್ನು ವಿವೇಚನೆ ಅಥವಾ ವಿಚಾರ ಎಂಬ ಬೆಂಕಿಯ ಮೇಲೆ ಇಟ್ಟು ಹುರಿಯಬೇಕು. ಆಗ ನಿಜವಾದ ಶಾಂತಿಯು ಉದಿಸುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಸಂಸಾರದ ಅಥವಾ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿನ ತನ್ನ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡ ಮಾತ್ರದಿಂದ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಲಾರಿರಿ. ಅದೆಂದಿಗೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ವಾಸನೆಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಿ, ಹೋಗಲಾಡಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಸಂಸಾರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಓಡಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. ತನ್ನ ಬಳಿ ಏನಿದೆಯೋ ಅದರಿಂದ ತೃಪ್ತನಾಗಿ, ತನ್ನ ಬಳಿ ಏನಿಲ್ಲವೋ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ತಲೆಕೆಡಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ, ಸಾಧ್ಯವಿರುವಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ವಾಸನೆಗಳನ್ನೂ ರಾಗದ್ವೇಷಾದಿಗಳನ್ನೂ ಕಡಮೆ ಮಾಡಿ, ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಾ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಸತ್ಯ, ಧರ್ಮ, ಪ್ರೇಮ ಮತ್ತು ಸಹನೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಶ್ರಮಿಸಬೇಕು. ಅವುಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಿ, ಅದೇ ಸಮಯಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ತನ್ನಿರಿ.

ಇದೇ ಮಾನವನ ನಿಜವಾದ ಕರ್ತವ್ಯ; ಮಾನವ ಜನ್ಮದ ನಿಜವಾದ ಉದ್ದೇಶ. ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ನಾಲ್ಕು ಗುಣಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ತಂದರೆ ಮನುಷ್ಯ ಮನುಷ್ಯರ ನಡುವೆ ಮಾತ್ಸರ್ಯಕ್ಕೆ ಆಸ್ಪದವೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ; ಸ್ವಾರ್ಥದಿಂದ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಬಾಚಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇತರರ ಆಸಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಗೌರವಿಸುವುದಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿಯು ಸುಭದ್ರವಾಗುತ್ತದೆ; ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲು ನಿಮ್ಮಲ್ಲೇ ಶಾಂತಿಯಿರದಿದ್ದರೆ, ಜಾಗತಿಕ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಹೇಗೆ ತರುತ್ತೀರಿ? ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಉತ್ಸಾಹಿತರಾಗಿರುವವರು ಮೊದಲು ತಾನು ಆ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಪಡೆಯಬೇಕು, ಹೇಗೆ ಅದನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಕಲಿಯತಕ್ಕದ್ದು. ಆಮೇಲೆ ತಮ್ಮಿಂದ ಹೊರಗಿನ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಹರಡುವ ಪ್ರಯತ್ನಕ್ಕೆ ಅವರು ಕೈಹಾಕಬಹುದು. ಈಗ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ವಿಶ್ವಶಾಂತಿ, ವಿಶ್ವಶಾಂತಿ ಎಂಬ ಕೂಗು ಕೇಳಿಸುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು

ಹೇಗೆ ಸಾಧಿಸಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುವವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಮಾತ್ರ ತುಂಬಾ ಕಡಿಮೆ. ಶಾಂತಿ ಎಂದರೆ ಏನು ಎಂಬುದರ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೊಡುವವರೂ ಇಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಯಾರಿಗೇ ಆದರೂ ನಿಜವಾದ ಶಾಂತಿಯು ದೊರಕಿ ಅವರು ಅದನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಜಗತ್ತಿನ ಕ್ಲೇಶ, ಗೊಂದಲಗಳು ಅವರ ಗ್ರಹಿಕೆಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವಸ್ತು ನಿಮ್ಮ ಬಳಿ ಇದ್ದರೆ ಅದರ ಇಲ್ಲದಿಕೆಯು ನಿಮ್ಮ ಅರಿವಿಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಶಾಂತಿ ಎಂದರೆ ಇಂದ್ರಿಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ತೊರೆಯುವುದು ಎಂದರ್ಥ. ಇಂತಹ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಹರಡುವುದು ಹೇಗೆ, ಅದನ್ನು ಪಡೆದು ರುವವನು ಅದನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದು ಹೇಗೆ? ಅದನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಅನುಭವಿಸಬಹುದೇ ಹೊರತು, ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಪರಸ್ಪರ ವಿನಿಮಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅತಿ ಹೆಚ್ಚೆಂದರೆ, ಇತರರಿಗೆ ಆ ದಾರಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಡಬಹುದು, ಅದರ ಸಿಹಿಯ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಡಬಹುದು. ನೀವು ಆಹಾರವನ್ನು ಸೇವಿಸುತ್ತಾ ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಹಸಿವೆಯನ್ನು ಇಂಗಿಸುವುದು ಹೇಗೆ? ಭೋಜನದ ಸವಿಯನ್ನು ಭುಜಿಸುವವನು ಮಾತ್ರವೇ ಬಲ್ಲನು. ಶಾಂತಿಯೂ ಅದೇ ರೀತಿಯದು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಅದನ್ನು ತಾನೇ ಗಳಿಸಿ ತನ್ನಲ್ಲೇ ಅನುಭವಿಸಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ಅದನ್ನು ಪಡೆದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರೇಮ ಮತ್ತು ಸಹಿಷ್ಣುತೆ, ಈ ಎರಡು ಸಾಕು, ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಗಳಿಸಿಕೊಡಲು. ಆದರೆ ಕೇವಲ ಬಹಿರಂಗ ಪ್ರದರ್ಶನದ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಬೇಡಿ. ಈ ಸದ್ಗುಣಗಳು ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು, ಮಾತು, ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳಲಿ. ಅದೇ ವಿಶ್ವಶಾಂತಿಯ ಸ್ಥಾಪನೆಗೂ ದಾರಿ.

ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯು ವಿಶ್ವಶಾಂತಿ ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ದಾರಿ. ಆದ್ದರಿಂದ ಜನರು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಘೋಷಿಸುತ್ತಾರೆ. ಸರಿ, ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೇ. ಆದರೆ ಅದೊಂದರಿಂದಲೇ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯೊಂದಿಗೆ ಆಚರಣೆಯೂ ಸೇರಬೇಕು. ಬೇಡುವುದೇ ಒಂದು, ಆಚರಿಸುವುದು ಇನ್ನೊಂದು ಆಗಬಾರದು. ಅಂತಹ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯು ವಂಚನೆಗೆ ದಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಅಷ್ಟೆ. ನೀವು ಆಡುವ ಮಾತುಗಳು, ಮಾಡುವ ಕೆಲಸಗಳು, ಸಲ್ಲಿಸುವ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಗಳು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಅದೇ ದಾರಿಯಲ್ಲೇ ಒಯ್ಯಬೇಕು. ಲೋಕಶಾಂತಿಗಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುವಾಗ ಇತರರೊಂದಿಗೆ ಸಹನೆಯಿಂದ ಬೆರೆತುಕೊಳ್ಳಲಾಗದೆ ಹೋದರೆ, ಇತರರನ್ನು ನಿಂದಿಸಿ, ತಿರಸ್ಕಾರದಿಂದ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದರೆ ನಿಮಗೆ ಶಾಂತಿ ದೊರಕುವುದಿಲ್ಲ, ಬದಲು ಕುದಿತ ದೊರಕುತ್ತದೆ. ಅದರೊಂದಿಗೆಯೇ ದುಃಖ, ನೋವು ನುಡಿಕೆಗಳೂ ಸಿದ್ಧ! ಜಾಗತಿಕ ಶಾಂತಿಯ ಮೂಲಕವೇ ವ್ಯಕ್ತಿಗತ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಬಹುದು. ಕೈ ಆಹಾರವನ್ನು ಬಾಯಿಗೆ ಕೊಂಡೊಯ್ಯುತ್ತದೆ,

ಅದನ್ನು ಬಾಯಿ ಆಗಿದು ನುಂಗಿದಾಗ ಅದರ ಸಾರವು ದೇಹದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಭಾಗಕ್ಕೂ ವ್ಯಾಪಿಸುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಶಾಂತಿ ವರ್ಧನೆಯಲ್ಲಿ ಕೃತಿ ನಿರತವಾಗಿದ್ದರೆ, ನಾಲಗೆಯು ಶಾಂತಿಗಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ ಶಾಂತಿಯ ಸಾರವು ಭಗವಂತನ ದೇಹವೇ ಆದ ಜಗತ್ತಿನ ಎಲ್ಲ ಭಾಗಗಳಿಗೂ ಹರಡುತ್ತದೆ. ಜಾಗತಿಕ ಶಾಂತಿಯೇ ನಿಜವಾದ ಶಾಂತಿಗೆ ಆಧಾರ.

ಅನೇಕರು 'ದೇಹೋ ದೇವಾಲಯಂ (ದೇಹವೇ ದೇವಾಲಯ)' ಎಂಬ ಉಕ್ತಿಯ ಅರ್ಥವನ್ನು ತಿಳಿಯರು. ದೇವಾಲಯವಿರುವುದು ಏತಕ್ಕಾಗಿ? ಅಲ್ಲಿ ಭಗವಂತನು ಪೂಜೆಗೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ ಎಂಬುದಕ್ಕಾಗಿ. ಹಾಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಭಗವಂತನೇ ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಅದನ್ನು ದೇವಾಲಯ ಎಂದು ಕರೆಯುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇಂದು ಮಾನವನ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳೆಲ್ಲವೂ ಈ ಸರಳವಾದ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿವೆ. ಈಗ ಎಲ್ಲ ಪೂಜೆಯನ್ನೂ ದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ದೇವಾಲಯವೇ ದೇವರಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಮರೆತುಹೋಗಿದೆ. ದೇವಾಲಯವನ್ನು ಶುದ್ಧಗೊಳಿಸಿ ಅಲಂಕಾರ ಮಾಡಿ ಚೆನ್ನಾಗಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದದ್ದು ಅದರೊಳಗಿರುವ ದೇವರಿಗಾಗಿ. ಅವನನ್ನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅದನ್ನು ಒಂದು ಸಾಧನವಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಅಷ್ಟೆ. ಹಾಗೆಯೇ ದೇಹವು ಆತ್ಮಸ್ವರೂಪವಾದ ಭಗವಂತನ ದೇವಾಲಯ. ಆತ್ಮದಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ, ಆತ್ಮದಿಂದೊದಗುವ ಆನಂದ, ಆತ್ಮದ ಆರಾಧನೆ, ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಸಮರ್ಪಣೆ— ಇವುಗಳ ಅಗತ್ಯವನ್ನು ಮರೆತು, ಇಂದು ಜನರು ದೇಹವನ್ನು ನಂಬುತ್ತಾರೆ; ದೇಹದ ಆನಂದ, ದೇಹದ ಅಲಂಕರಣ, ದೇಹಕ್ಕೆ ಸಮರ್ಪಣೆ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಏನೇ ಎಷ್ಟೇ ಇದ್ದರೂ ದೇಹವು ಕ್ಷಣಿಕವಾದದ್ದು. ಆದರೆ ದೇವಾಲಯದ ಮೂಲಕ ಭಗವಂತನನ್ನು ನೋಡಬಹುದು. ದೇಹದ ಮೂಲಕ ಒಳಗಿರುವ ಆತ್ಮವನ್ನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಅದು ಮನುಷ್ಯನಿಗಿರುವ ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ಕೆಲಸ. ಇದನ್ನು ಅರಿತು ಸದಾ ದೇಹದ ಬಗೆಗೆ ಎಚ್ಚರವಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿ, ಒಳಗಿರುವ ಭಗವಂತನನ್ನು ಅಲಕ್ಷಿಸಬೇಡಿ; ಅಸತ್ಯವೂ ಅನಿತ್ಯವೂ ಆದ ಬಾಹ್ಯರಚನೆಯಾದ ದೇಹಕ್ಕಂಟಿಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ. ಅಂದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ದೇವಾಲಯ ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ, ಅದನ್ನು ಹಾಳುಗಡವಬಹುದೆಂದು ಅರ್ಥವಲ್ಲ. ಅದರ ಪಾಲನೆಯೂ ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾದದ್ದೇ. ಅದಕ್ಕೆ ಬೆಲೆ ಬರುವುದು, ಉದ್ದೇಶ ಬರುವುದು ಒಳಗಿರುವ ಆತ್ಮದಿಂದ ಎಂಬುದನ್ನು ನೀವು ಮರೆಯಬಾರದು ಅಷ್ಟೆ.

ಲೋಕಶಾಂತಿ ಮತ್ತು ಆತ್ಮಶಾಂತಿಗಳ ವಿಚಾರವೂ ಹೀಗೆಯೇ. ದೇವಾಲಯವು ಲೋಕಶಾಂತಿ, ಒಳಗಿರುವ ಭಗವಂತನು ಆತ್ಮಶಾಂತಿ. ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಲು ವಿಶ್ವಶಾಂತಿಯು ಒಂದು ಸಾಧನ. ಜಗತ್ತು ಭಗವಂತನ ದಿವ್ಯಸಾಧ.

ಇದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಿ. ಆ ಸೌಧದ ಅನೇಕ ಕೊಠಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಅವನು ಓಡಿಯಾಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ದೇವಾಲಯವನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛವಾಗಿಯೂ ನಿರ್ಮಲವಾಗಿಯೂ ಇರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಮಾತ್ರವೇ ಭಗವಂತನ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ನಿಮಗೂ ಲೋಕಕ್ಕೂ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಗಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿ. ಜಗತ್ತೇ ಸೌಧವಾಗಿರುವ ಭಗವಂತನನ್ನು ಅಲಕ್ಷಿಸಬೇಡಿ. ಅವನಿಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಅದೊಂದು ಸಮಾಧಿ; ಶಿವ ಅಲ್ಲ, ಶವ. ಅವನನ್ನು ಸದಾ ಸ್ಮರಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅದೇ ಆನಂದ, ಗೆಲುವು, ಅದೇ ಸರ್ವಮಂಗಳ. ಲೋಕಶಾಂತಿಯೇ ಸಕಲ ಜೀವಿಗಳ ಪ್ರಾಣ; ಆದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಲು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿರಿ. ಪವಿತ್ರ ಮಾತೃಭೂಮಿಯು ಶಾಂತಿಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿದಾಗ ಭಗವಂತನನ್ನು ಪಡೆಯ ಬಹುದು. ಪ್ರಕೃತಿಯು ಪರಮಾತ್ಮನಲ್ಲಿ ವಿಲೀನಗೊಂಡಾಗ ಅದನ್ನು ಮೋಕ್ಷವೆಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮುಮುಕ್ಷುಗಳು ಪ್ರಕೃತಿಯ ಶಾಂತಿ ಮತ್ತು ಪ್ರೇಮ ವನ್ನು ಬಯಸಬೇಕು. ಪರಮಾತ್ಮನ ಪ್ರೇಮ ಕರುಣೆಗಳನ್ನು ಬಯಸುವ ಹಾಗೆಯೇ ಪ್ರಕೃತಿ ಮತ್ತು ಪರಮಾತ್ಮರಿದ್ದರ ಕೃಪೆಯೂ ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಇಂದ್ರಿಯಗಳ ಬಲವಾದ ಹಾಗೂ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ಕೆಡುಕನ್ನು ಗೆಲ್ಲಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂದರೆ, ಮನೋನಾಶವನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನ ಕ್ಷೋಭೆಗಳ ಸ್ಥಗಿತತೆಯನ್ನು ಈಡೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗೂ ಶಾಂತಿ ಸಂಪಾದನೆಯು ಮುಖ್ಯವಾದ ಕರ್ತವ್ಯ.

ಆತ್ಮಗೌರವವೇ ಶಾಂತಿ ಎಂದು ವಾದ ಮಾಡುವ ಕೆಲವರಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಆತ್ಮ ಗೌರವ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಕೆಳಮಟ್ಟದ ವಾಹಕವಾದ ದೇಹಕ್ಕೋ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಸ್ಥಾನಮಾನಕ್ಕೋ ಸಲ್ಲಿಸುವ ಗೌರವವೆಂದು ತಪ್ಪಾಗಿ ಭಾವಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅಂದರೆ ಅವರು ಕೊಡುವ ಗೌರವ ದೇಹಕ್ಕೆ, ಆತ್ಮಕ್ಕಲ್ಲ. ಒಳಗಿರುವ ಭಗವಂತನಾದ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ನೀಡುವ ಗೌರವವೇ ನಿಜವಾದ ಆತ್ಮಗೌರವ, ಬೇರೆ ಯಾವುದೂ ಅಲ್ಲ. ಸತ್ಯವೇ ಆತ್ಮ. ಶುದ್ಧ ಪ್ರೇಮವೇ ಆತ್ಮ. ಭಗವಂತನೇ ಆತ್ಮ, ನಿಸ್ವಾರ್ಥ ಸೇವೆಯೇ ಆತ್ಮ; ಇವುಗಳಿಗೆ ತೋರಿಸುವ ಗೌರವವೇ ಆತ್ಮಗೌರವ. ಶಾಂತಿ ಈ ಬಗೆಯದು, ಬೇರೆ ಯಾವ ತೆರನಾದದ್ದೂ ಅಲ್ಲ. ಕರುಣಾಮಯನಾದ, ಸತ್ಯದ ಸಾಕಾರನಾದ, ಪ್ರೇಮ ಸ್ವರೂಪನಾದ, ಭಗವಂತನನ್ನು ಸದಾ ಸ್ಮರಣೆಯಲ್ಲಿರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದೇ ನಿಜವಾದ ಆತ್ಮಗೌರವ. ಇದನ್ನು ಗಳಿಸಬೇಕಾದರೆ ಜಗತ್ತು ಸಂಪತ್ತಿಗೂ ಸ್ಥಾನಮಾನಕ್ಕೂ ಕೊಡುವ ಮನ್ನಣೆಯನ್ನು ಬಿಲೆಯಿಲ್ಲದ್ದೆಂದು ಅಲಕ್ಷಿಸಬೇಕು; ಸ್ತುತಿ ನಿಂದೆಗಳನ್ನು, ಹೊಗಳಿಕೆ ತಗಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಅಲಕ್ಷಿಸಿ ಸತ್ಯದಲ್ಲೂ ಭಗವಂತನಲ್ಲೂ ಪೂರ್ಣಶ್ರದ್ಧೆ

ಯಿಂದ ಸಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ನಿರತನಾಗಬೇಕು. ಅದೇ ನಿಜವಾದ ಶಾಂತಿ, ಶುದ್ಧವಾದ ಶಾಂತಿ, ನಿತ್ಯವಾದ ಶಾಂತಿ.

ಭಗವಂತನ ಸ್ಥಾನಕ್ಕಿಂತಲೂ ಎತ್ತರವಾದ ಸ್ಥಾನ ಇನ್ನೊಂದಿಲ್ಲ. ಸತ್ಯಕ್ಕಿಂತ ಮಿಗಿಲಾದ ಅವನ ಸ್ವರೂಪ ಬೇರೊಂದಿಲ್ಲ; ಶಾಂತಿಗಿಂತ ಮಿಗಿಲಾದ ಅವನ ಸೌಂದರ್ಯ ಬೇರೊಂದಿಲ್ಲ. ಹದಿನಾಲ್ಕು ಲೋಕಗಳಲ್ಲೇ ಆಗಲಿ, ಸಮಸ್ತ ಸೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲೇ ಆಗಲಿ, ಈಗ ಹಿಂದೆ ಮುಂದೆ ಎಂದೆಂದೂ ಇಲ್ಲ. ಇದು ಸತ್ಯ, ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ನಾನು ಸಾರಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮಾಯೆಯು ಅತ್ಯಂತ ದಟ್ಟವಾದ ಕತ್ತಲಿನಿಂದ ಆಚ್ಛಾದಿತವಾಗಿದ್ದರೂ ಸತ್ಯವು ಉಜ್ವಲವಾಗಿ ಬೆಳಗುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಎಷ್ಟೇ ಬಲವಾಗಿ ನೀವು ಕತ್ತಲಿನಲ್ಲಿ ಬಂಧಿಸಿಡಬಹುದು, ಅದರ ಕಾಂತಿಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಅಡಗಿಸಿಡಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಸತ್ಯವು ಎಂದಿಗೂ ಸಾಯಲಾರದು, ಅಸತ್ಯವು ಎಂದಿಗೂ ಬದುಕಿ ಉಳಿಯಲಾರದು. ಈ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ನೀವು ಸ್ಥಿರವಾದ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

2 ಅಧ್ಯಾಯ ಏಳು

ಇದು ಶಾಶ್ವತವಾದದ್ದು ಎಂದು ಮನುಷ್ಯನು ಏನನ್ನು ಹೇಳಬಲ್ಲನು? ಯಾವುದೇ ಒಂದು ವಸ್ತುವು ಶಾಶ್ವತವಾದುದೆಂದು ಅವನು ನಂಬುವುದಾದರೂ ಹೇಗೆ? ಹುಟ್ಟಿದಾಗಿನಿಂದಲೂ ಮನುಷ್ಯನು ತನ್ನ ಸುತ್ತ ವಸ್ತುಗಳು ಬದಲಾಗುವುದನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾನೆ. ಅವನ ಅನುಭವವೇ ಸಾಕಷ್ಟು ಪರಿವರ್ತನೆಗಳಿಗೊಳಪಡುತ್ತದೆ. ಅವನು ಬೆಳೆಯುವ ವಾತಾವರಣವು ಒಂದೇ ಸಮನೆ ಬದಲಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ನಿತ್ಯತೆಯಿಲ್ಲದ ಒಂದು ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಅವನು ಬೆಳೆದಾಗ ಹೇಗೆ ತಾನೇ ಶಾಶ್ವತತೆಯ ನಂಬಿಕೆ ಅವನಲ್ಲಿ ಮೂಡಬಹುದು? ಇದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ನೋಡಿ ಅದು ಒಂದು ಅಸತ್ಯವಾದ ಪದ ಎಂದು. ವಿರೋಧಕ್ಕೆಡೆಯಿಲ್ಲದಂತೆ ಹೇಳಿಬಿಡಬಹುದು. ಏಕೆಂದರೆ, ಇದು ಸತ್ಯವಾಗಿರುವುದಾದರೆ ಅದು ಹೇಗೆ ಬದಲಾದೀತು? ಯಾವ ಯಾವುದು ಪರಿವರ್ತನಶೀಲವಾಗಿದೆಯೋ ಅದೆಲ್ಲ ಅಸತ್ಯ. ಸತ್ಯವೊಂದೇ ಪರಿವರ್ತನರಹಿತ, ಸ್ಥಿರ, ಶಾಶ್ವತ. ಆತ್ಮವೊಂದೇ ಸತ್ಯವಾದದ್ದು, ಅದೊಂದೇ ನಿತ್ಯವಾದದ್ದು. ಆತ್ಮವು ಭಗವಂತನ ಸ್ವರೂಪ, ಅದು ಭಗವಂತನ ಶಕ್ತಿ.

ಆ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಮರ್ಥ್ಯವೂ ಅರ್ಹತೆಯೂ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಇದೆ. ಮಾನವ ಜನ್ಮವನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದೂ ಜನರು ಆ ನಿತ್ಯಸತ್ಯವನ್ನು ಅರಿತು

ಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ, ಅರಿಯಲು ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನೂ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ವಿಷಾದದ ಸಂಗತಿಯೇ ಸರಿ. ಈ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡರೆ, ಬೇರೆ ಯಾವಾಗ ಅವರು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿಯಾರು?

ಅಷ್ಟೇಕೆ, ತಾವು ಯಾವುದಕ್ಕಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆಯೋ ಆ ಉದ್ದೇಶವನ್ನೇ ಅವರು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಾಣಿಗಳು, ಪಕ್ಷಿಗಳು, ಅಥವಾ ಕೀಟಗಳ ಹಾಗೆ ತಿನ್ನುವುದು, ಅಲೆಯುವುದು, ನಿದ್ರಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಸುಖಪಡುವುದು, ಈ ರೀತಿ ಬದುಕುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಯೇ? ಇಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಇದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ. ಹಾಗಾದರೆ ಬೇರೆ ಯಾತಕ್ಕಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ? ಮನುಷ್ಯನು ಮಿಕ್ಕವುಗಳಂತೆಯೇ ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರಾಣಿ ಎಂದು ನಾವು ಹೇಳಬಹುದೇ? ಅವುಗಳಿಗೆ ಇಲ್ಲದ ಮೂರು ಅಂಶಗಳು ಅವನಲ್ಲಿವೆ. ವಿಚಾರ ಮಾಡುವ ಶಕ್ತಿ, ತ್ಯಾಗ ಮಾಡುವ ಶಕ್ತಿ, ಸರಿ ತಪ್ಪುಗಳ ನಡುವೆ ನಿರ್ಧಾರ ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಶಕ್ತಿ. ಇವು ಮನುಷ್ಯನಲ್ಲಿರುವ ವಿಶೇಷ ಶಕ್ತಿಗಳು. ಆದರೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ತರದೆ ಹೋದರೆ ಅವಿದ್ಯೂ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ? ಅವುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಮನುಷ್ಯ ಎಂಬ ಹೆಸರು ಸೂಕ್ತ, ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಪ್ರಾಣಿ ಎಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಮೂರು ಶಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಮನುಷ್ಯನು ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ, ಅಂತಿಮ ಸತ್ಯದ ಅನ್ವೇಷಣೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಅನ್ವಯಿಸಬೇಕು. ನಿಜವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ವಿವೇಚನೆ, ವಿರಕ್ತಿ ಮತ್ತು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲ ಸಮಯಗಳಲ್ಲೂ ಬದುಕಿನ ನೋವು ನಲಿವುಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುವಾಗಲೂ ಚಲಾಯಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಬಹುಬೇಗನೆ ಇವೆಲ್ಲವೂ ಅಸತ್ಯ, ಇವಕ್ಕೆ ಸತ್ಯದ ಆಧಾರವಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಮನವರಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಪರಿಜ್ಞಾನವು ಉದಿಸಿದಾಗ ಮನುಷ್ಯನು ಧರ್ಮ ಮತ್ತು ಸಾಧನೆಯ ಪಥವನ್ನು ಕ್ರಮಿಸುತ್ತಾನೆ, ಹಾಗೂ ಅವನನ್ನು ಸತ್ಯದತ್ತ ಒಯ್ಯುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಮನುಷ್ಯನು ತೊಡಗಿರಬೇಕಾದ ಕೆಲಸವೇ ಇದು.

ಒಳ್ಳೆಯದು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ, “ನಾವು ಯಾರು? ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂದೆವು? ಎಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ? ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಇಲ್ಲಿರುತ್ತೇವೆ?”—ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡರೆ ಸತ್ಯವನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಗ್ರಹಿಸಬಹುದು. ಹಾಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇ ವಿವೇಕದ ಕುರುಹು. ಈ ವಿವೇಕದ ಮೂಲಕವಾಗಿ, ಈ ಜಗತ್ತು ಅನಿತ್ಯವಾದದ್ದು ಎಂಬ ಭಾವನೆಯು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಆಳವಾಗಿ ಬೇರುಬಿಟ್ಟ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಮೋಹಗಳೆಲ್ಲವೂ ತಾವಾಗೇ ಕಳಚಿಹೋಗುತ್ತವೆ. ಅದೇ ವೈರಾಗ್ಯದ ಹಂತ. ಈ ಮಿಥ್ಯಾ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಬಿದ್ದಿರುವುದು ಸರಿಯೆ ಎಂದು ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ; ಈ ಜಗತ್ತು ಮಿಥ್ಯೆ, ತಪ್ಪು ದಾರಿಗಳೆಲ್ಲವೂ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಆಮೇಲೆ ಅವನು ತನ್ನ

ಪರಿಶ್ರಮವನ್ನೆಲ್ಲ ಭಗವಂತನ ಕ್ಷೇತ್ರವಾದ ಸತ್ಯಲೋಕದತ್ತ ಹಾಯಿಸುತ್ತಾನೆ; ಅದೇ ಸರಿಯಾದ ನಿರ್ಣಯ, ವಿಚಕ್ಷಣೆ.

ವಿವೇಕ ಮತ್ತು ವೈರಾಗ್ಯಗಳ ಮೂಲಕ ಮನುಷ್ಯನು ತಾನು ನಿಜವಾಗಿ ಯಾರು ಎಂಬುದನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಅವಿಲ್ಲದೆ ಅದನ್ನು ಅರಿಯುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ದೇವರು ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಈ ಎರಡು ಶಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಈ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಬಳಸಲೆಂದೇ ಈ ಶಕ್ತಿಗಳು ಅವನಿಗೆ ದೊರೆತಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮನುಷ್ಯನು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸುದೈವಿ. ಆದರೆ ಅಯ್ಯೋ! ಮನುಷ್ಯನು ತಾನು ಬಂದಿರುವ ಉದ್ದೇಶವನ್ನೇ ಮರೆತಿದ್ದಾನೆ. ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂದೆ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಅಲಕ್ಷಿಸಿದ್ದಾನೆ; ಎಲ್ಲಿದ್ದಾನೆ ಎಂಬುದರ ಕಡೆಗೆ ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ; ತನ್ನ ಗಮನವನ್ನು ಮನರಂಜನೆ ಮತ್ತು ಮೃಗೀಯ ಸುಖ ಭೋಗಗಳ ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗಿಸಿ ತನ್ನೆಲ್ಲ ಶಕ್ತಿಯನ್ನೂ ಪೋಲು ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ. ಎಂಥ ದುರಂತವಿದು! ಅತ್ಯಮೂಲ್ಯವಾದ ಮಾನವ ಜನ್ಮವು ದೊರೆತಿರುವಾಗಲೇ ಭಗವಂತನನ್ನು ಅರಸದಿದ್ದರೆ, ಬೇರೆ ಯಾವಾಗ ಆ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಯಶ ಗಳಿಸಿಯಾನು? ಈ ದಿನವು ಹೀಗೆ ಪೋಲಾದರೆ ನಾಳೆ ನಿನಗೆ ನೆರವಾಗಬಲ್ಲುದೇನು?

ವ್ಯಕ್ತಿಯು ತನ್ನ ನಿಜವಾದ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಮೊದಲು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡದ್ದೇ ಆದರೆ, ಮಿಕ್ಕುದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಸುಲಭವಾಗಿ ಗ್ರಹಿಸಬಹುದು. ಆಮೇಲೆ ಅವನು ತಾನೆಲ್ಲಿದ್ದಾನೆ, ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾನೆ, ಎಷ್ಟು ಕಾಲ ಇರುತ್ತಾನೆ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ.

ಈ ನಾಲ್ಕು ಅಂಶಗಳು ಒಂದನ್ನೊಂದು ಅವಲಂಬಿಸಿವೆ. ಒಂದನ್ನು ಬಿಡಿಸಿದರೆ ಉಳಿದು ವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೊಂದನ್ನೂ ಅಲಕ್ಷಿಸುವಂತಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ನೀವು ಯಾರಿಗೋ ಒಂದು ಪತ್ರವನ್ನು ಬರೆಯುತ್ತೀರಿ ಎಂದಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಿ. ಪತ್ರದ ವಸ್ತು ಏನೇ ಇರಲಿ, ಅದನ್ನು ಒಂದು ಲಕೋಟೆಯೊಳಗಿಟ್ಟು ಅಂಚೆಗೆ ಹಾಕುತ್ತೀರಿ. ಅದು ಯಾರಿಗೆ ತಲುಪುತ್ತದೆ? ಬೇರೆ ಯಾರಿಗೋ ಅದನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಹೋಗಲಿ, ಅದನ್ನು ಬರೆದವನಿಗೇ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೇನು? ಇಲ್ಲ, ಕೊನೆಗೆ ಅದು ಇಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲ, ಅಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲು ಪತ್ರದ ಮೇಲೆ ಯಾರಿಗೆ ಸೇರಬೇಕೋ ಅವರ ವಿಳಾಸವನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದರೆ, ಮತ್ತು ತನ್ನ ವಿಳಾಸವನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದರೆ ಆ ಪತ್ರವು ಯಾವಾಗ ವಿಳಾಸದಾರನಿಗೆ ಸೇರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಕೂಡ ಮುಂದಾಗಿಯೇ ಹೇಳಿ ಬಿಡಬಹುದು. ಹಾಗೆಯೇ ನಿಮ್ಮ ಬದುಕೆಂಬ ಪತ್ರದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಏನು

ಮಾಡುವಿರಿ? ಅದನ್ನು ಯಾರಿಗೆ ಸಂಬೋಧಿಸುವಿರಿ? ಎಲ್ಲಿ ಬರೆಯುವಿರಿ? ಯಾವಾಗ ಅದು ತಲುಪಬಹುದು? ಯಾರಿಗೆ ತಲುಪಬೇಕು? ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಅಲಕ್ಷಿಸಿ, ಕಾಲಕ್ಕೂ ಗಮನ ಕೊಡದೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಕಳವಳ ಪಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಸತ್ಯವನ್ನು ಎಂದಾದರೂ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಸಾಧ್ಯವೇ?

ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಪೂರ್ಣ ವಿಳಾಸವನ್ನು ನೀವು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರಬೇಕು, ನೀವು ಯಾರು? ಆತ್ಮ ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂದಿರಿ? ಆತ್ಮದಿಂದ. ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿರುವಿರಿ? ಆತ್ಮಕ್ಕೇ. ಎಷ್ಟು ಕಾಲ ಇಲ್ಲಿರುತ್ತೀರಿ? ಆತ್ಮದಲ್ಲಿ ಲೀನವಾಗುವವರೆಗೆ. ಈಗ ನೀವೆಲ್ಲಿ ದ್ದೀರಿ? ಮಿಥ್ಯೆಯಲ್ಲಿ, ನಿತ್ಯಪರಿವರ್ತನ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ. ಯಾವ ರೂಪದಲ್ಲಿ? ಅನಾತ್ಮ ವಾಗಿ. ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ? ಕ್ಷಣಿಕವಾದ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು. ಆದ್ದರಿಂದ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು? ಈ ಮೂರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಮೂರನ್ನು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕು. ನಿತ್ಯವಾದುದರಲ್ಲಿ ಜೀವಿಸಿರಲು ಎಂದಿಗೂ ಬದಲಾಗದ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರಲು ಮತ್ತು ಆತ್ಮಾನಂದವನ್ನು ಸವಿಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕು. ಇದು ಜೀವಿಯ ಅತ್ಯಂತ ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಯತ್ನವಾಗಬೇಕು. ಅವನ ನಿರಂತರ ಲಕ್ಷ್ಯವೂ ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಅವನು ಮಾಡುವ ಅತ್ಯಂತ ದೊಡ್ಡ ಸಾಹಸವೂ ಆಗಬೇಕು. ಮಿಕ್ಕ ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸಗಳೂ ಪೊಳ್ಳು ಮತ್ತು ವ್ಯರ್ಥ. ಅವು ಒಂದು ಕ್ಷಣ ಕೋರೈಸಿ ಕಣ್ಮರೆಯಾಗುತ್ತವೆ. ಅವುಗಳ ಕಡೆಗೆ ಬೆನ್ನು ತಿರಿಗಿಸಿ, ಜಾಣತನದಿಂದ ಗಮನಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ ಈ ಸತ್ಯವು ನಿಮಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ.

ಈ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುವ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಕಥೆಯಿದೆ. ಒಬ್ಬ ರಾಜನಿದ್ದನು. ರಾಜ್ಯಭಾರದ ಸಮಸ್ತ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಅವನು ತನ್ನ ಮಂತ್ರಿಯ ಮೇಲೆ ಹೊರಿಸಿ ಲಘುವಾಗಿ ಕಾಲ ಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದನು. ಯಾವುದಕ್ಕೂ ದೊಡ್ಡದಿರಲಿ, ಸಣ್ಣದಿರಲಿ, ತಲೆ ಕೆಡಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವನಿಗೊಬ್ಬ ಆಪ್ತ ಅನುಚರನಿದ್ದನು. ಸದಾ ಅವನು ರಾಜನೊಟ್ಟಿಗೇ ಇರುತ್ತಿದ್ದನು. ಹೆಚ್ಚು ಕಡಮೆ ಅವನ ಅಂಗರಕ್ಷಕನ ಹಾಗೆ. ಅವನು ತುಂಬ ಬುದ್ಧಿವಂತ. ಆಳವಾಗಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡದೆ ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಇದು ಯಾಕೆ, ಹೇಗೆ ಎಂದೆಲ್ಲ ಚೆನ್ನಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಹೀಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡುವುದೆಲ್ಲ ಅವಿವೇಕ, ಮೂರ್ಖತನ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದ ರಾಜನು ಅವನಿಗೆ ಅವಿವೇಕ ಶಿಖಾಮಣಿ ಎಂದು ಹೆಸರಿಟ್ಟಿದ್ದನು. ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಹೋದನೆಂದರೆ ಆ ಹೆಸರನ್ನು ಚಿನ್ನದ ಪಟ್ಟಿಯ ಮೇಲೆ ಬರೆಸಿ, ಅದನ್ನು ತನ್ನ ಮಿತ್ರನು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕಾಣುವ ಹಾಗೆ ಹಣೆಯ ಮೇಲೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿರುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದನು. ಜನರು ಇದರಿಂದ ಅವನು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಮೂರ್ಖನೆಂದೇ ಭಾವಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಯಾರೂ ಅವನ ಮಾತಿಗೆ ಬೆಲೆ ಕೊಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

ಈ ಮಧ್ಯೆ ರಾಜನು ಕಾಯಿಲೆಯಿಂದ ಹಾಸಿಗೆ ಹಿಡಿದನು. ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ವೈದ್ಯರನ್ನು ಕರೆಸಲಾಯಿತು. ದೂತರು ಎಂಟು ದಿಕ್ಕುಗಳಿಗೂ ಔಷಧಿಗಳನ್ನೂ ವೈದ್ಯರನ್ನೂ ಅರಸುತ್ತಾ ಧಾವಿಸಿದರು. ನೂರಾರು ಜನರು ಅರಸನ ರೋಗವನ್ನು ಗುಣಪಡಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರತರಾಗಿದ್ದರು. ಆದರೂ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಯತ್ನಗಳೂ ವಿಫಲವಾದವು. ರೋಗವು ದಿನದಿಂದ ದಿನಕ್ಕೆ ಉಲ್ಬಣಿಸಿತು. ರಾಜನು ಸಾವಿನಂಚಿಗೆ ಬಂದು ಮುಟ್ಟಿದನು.

ತನ್ನ ಅಂತ್ಯವು ಸಮೀಪಿಸಿತೆಂದು ಅವನಿಗನ್ನಿಸಿತು. ಒಡನೆಯೇ ಅವನು ಅವಸರ ಅವಸರವಾಗಿ ಕೆಲವು ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಬರೆಸಿದನು. ಯಾರನ್ನು ಸಂಧಿಸಬೇಕೆಂದು ತನಗನ್ನಿಸಿತೋ ಅವರನ್ನೆಲ್ಲ ಕರೆಸಿ ಮಾತನಾಡಿದನು, ದುಃಖದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿದನು. ಭಗವಂತನ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಪವಿತ್ರ ಶಕ್ತಿಯ ಬಗೆಗೆ ಆಲೋಚನೆ ಅವನಿಗೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಸಾವನ್ನು ನೆನೆದು ಭೀತಿಯಿಂದ ಅವನು ತಲ್ಲಣಿಸುತ್ತಾ ಬೇರೆ ಏನನ್ನೂ ಆಲೋಚಿಸದಂತಾಗಿದ್ದನು.

ಒಂದು ದಿನ ಅವಿವೇಕ ಶಿಖಾಮಣಿಯನ್ನು ತನ್ನ ಹಾಸಿಗೆಯ ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ಕರೆದು ದುರ್ಬಲವಾದ ದನಿಯಲ್ಲಿ ಅವನ ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ಪಿಸುಗುಟ್ಟಿದನು: “ಗೆಳೆಯ, ನಾನೀಗ ಬೇಗನೆ ಹೊರಟು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೇನೆ!” ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಅಳುಕಿಲ್ಲದೆ ಮೂರ್ಖನು ಕೇಳಿದನು, “ಏನು? ನೀನೀಗ ಬಹು ದುರ್ಬಲನಾಗಿದ್ದೀಯೆ. ಎರಡು ಹೆಜ್ಜೆ ಕೂಡ ನಡೆಯಲಾರೆ. ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಯನ್ನು ತರಿಸಲೆ? ಅದು ಸಿದ್ಧವಾಗುವವರೆಗೆ ತಡೆದುಕೊ.” “ಯಾವ ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಯೂ ನನ್ನನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಒಯ್ಯಲಾರದು, ಗೆಳೆಯ,” ಎಂದು ರಾಜನು ಹೇಳಿದನು. “ಹಾಗಾದರೆ ರಥವನ್ನೇ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ.” “ಉಹು, ರಥದಿಂದಲೂ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ.” “ಹಾಗೋ? ಹಾಗಾದರೆ ಕುದುರೆ ಯೊಂದೇ ನಿನಗೆ ಪ್ರಯಾಣಕ್ಕೆ ಒದಗುವಂಥದಾಯಿತಲ್ಲ!” ತನ್ನ ಒಡೆಯನ ನೆರವಿಗೆ ಬಂದು ಅವನ ಪ್ರಯಾಣದ ಆಯಾಸವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಲು ಅತ್ಯಂತ ಕಾತರವುಳ್ಳವನಂತೆ ಮೂರ್ಖನು ಮಾತನಾಡಿದನು. ಕುದುರೆಯೂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಲಾರದು ಎಂದು ರಾಜನು ಹೇಳಲು ಮೂರ್ಖನಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಏನೂ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ತಕ್ಷಣವೇ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ ಅವನಿಗೆ ಹೊಳೆಯಿತು. “ಬನ್ನಿ ಒಡೆಯ! ನಾನೇ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೊತ್ತು ಒಯ್ಯುತ್ತೇನೆ!” ಎಂದನು ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ. ರಾಜನಿಗೆ ಬಹು ದುಃಖವಾಯಿತು. ಅವನು ಹೇಳಿದನು: “ನನ್ನ ಪ್ರೀತಿಯ ಮಿತ್ರನೆ, ವ್ಯಕ್ತಿಯು ತನಗೆ ನಿಗದಿಯಾದ ಸಮಯ ಬಂದಾಗ ಒಬ್ಬನೇ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕು. ಯಾರನ್ನೂ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಒಯ್ಯುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ.” ಮೂರ್ಖನಿಗೆ ದೊಡ್ಡ ಸಂದೇಹವು ಎದುರಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿತು. ಅವನು ರಾಜನನ್ನು ಕೇಳಿದನು,

“ಇದೊಳ್ಳೆ ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿದೆಯಲ್ಲವೆ? ಅಲ್ಲಿಗೆ ಪಲ್ಲಕ್ಕಿ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ ಅನ್ನುತ್ತೀರಿ. ರಥವಾಗಲಿ, ಕುದುರೆಯಾಗಲಿ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುತ್ತೀರಿ. ಎರಡನೆಯ ವ್ಯಕ್ತಿಯೂ ನಿಮ್ಮ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಬರಬಾರದು ಎನ್ನುವಿರಿ! ಹೋಗಲಿ, ಕೊನೆಯ ಪಕ್ಷ ಆ ಸ್ಥಳ ಎಲ್ಲಿದೆ ಎಂದಾದರೂ ನನಗೆ ಹೇಳಲಾರಿರಾ?” ರಾಜನು ಉತ್ತರಿಸಿದನು, “ನನಗೆ ತಿಳಿಯದು.” ಒಡನೆಯೇ ಆ ಮೂರ್ಖನು ತನ್ನ ಹಣೆಗೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಅವಿವೇಕಿ ಎಂದು ಬರೆದಿದ್ದ ಚಿನ್ನದ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಬಿಚ್ಚಿ ರಾಜನ ಹಣೆಗೆ ಕಟ್ಟುತ್ತಾ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದನು, “ಮಹಾರಾಜ, ನೀವು ಆ ಸ್ಥಳದ ಬಗೆಗೆ ಅಷ್ಟೊಂದು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಯಾವ ಯಾವುದು ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತು, ಆದರೆ ಅದು ಎಲ್ಲಿದೆ ಎಂಬುದು ತಿಳಿಯದು. ಆದರೂ ಸದ್ಯದಲ್ಲೇ ನೀವು ಆ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಓಹ್, ಈ ಹಣೆಪಟ್ಟಿ ನಿಮಗೇ ಹೆಚ್ಚು ಒಪ್ಪುತ್ತದೆ.”

ರಾಜನಿಗೆ ತುಂಬಾ ನಾಚಿಕೆಯಾಯಿತು. ಅವನು ತನ್ನಲ್ಲೇ ಹೇಳಿಕೊಂಡನು, “ಅಯ್ಯೋ, ನನ್ನ ಜೀವನವನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಿನ್ನುವುದು, ನಿರ್ದ್ರಿಸುವುದು, ಸುಖ ಭೋಗಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವುದು ಇಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಕಳೆದುಬಿಟ್ಟೆನಲ್ಲ! ನಾನು ಯಾರು? ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂದೆ? ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ? ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೇನೆ? ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ? ಈ ಯಾವ ವಿಚಾರವನ್ನೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವಲ್ಲ. ನನಗೆ ನೀಡಲಾಗಿದ್ದ ಅಮೂಲ್ಯ ಸಮಯವು ಕಳೆದೇ ಹೋಯಿತು. ಅಂಚಿಗೆ ಬಂದುಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಆ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಲು ಈಗ ನನಗೆ ಸಮಯವೇ ಇಲ್ಲ, ಆಗಲೇ ಮೃತ್ಯುವು ಬಾಗಿಲು ತಟ್ಟುತ್ತಿದೆ. ಮಕ್ಕಳು ಅಳತೊಡಗಿದ್ದಾರೆ, ಪ್ರಜೆಗಳು ಕಾತರರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಾನು ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಬಲ್ಲೆನೇನು? ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಒಂದು ಸಾರಿಯೂ ಮೇಲೇಳಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿರದ ಆಲೋಚನೆಯು ಈಗ ಕೊನೆಯ ಕ್ಷಣಗಳಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ದಿಢೀರನೆ ಏಳುವುದೇನು? ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಅದು ಅಸಾಧ್ಯ. ಅವಿವೇಕ ಶಿಖಾಮಣಿ ಎಂಬ ಹೆಸರು ಬೇರೆ ಎಲ್ಲರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನನಗೆ ಸಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಇಡೀ ಜೀವನವನ್ನು ನಾನು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವೃಥಾವಾಗಿ ಕಳೆದುಬಿಟ್ಟೆ. ಸತ್ಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಆಲೋಚಿಸಲೇ ಇಲ್ಲ.” ಸತ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ವಿಚಾರವೇ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದ ಮಾರ್ಗ ಎಂದೂ ಸತ್ಯವನ್ನು ಅಸತ್ಯದಿಂದ, ನಿತ್ಯವಾದುದನ್ನು ಅನಿತ್ಯವಾದುದರಿಂದ ಬೇರೆ ಮಾಡಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಬೇಕೆಂದೂ ಭಗವಂತನೊಬ್ಬನೇ ಸತ್ಯ ಹಾಗೂ ನಿತ್ಯ ಎಂಬುದನ್ನು ಜನರು ವಿಚಾರದಿಂದ ನಿರ್ಧರಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದೆಂದೂ ಘೋಷಣೆ ಹೊರಡಿಸಿದನು. ಪ್ರಜೆಗಳು ತಮ್ಮ ಸ್ವತಂತ್ರ ವಿಚಾರದಿಂದ ಸತ್ಯವನ್ನು ಬೌದ್ಧಿಕವಾಗಿ ಅರಿಯುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಶುದ್ಧ

ಜೀವನವನ್ನು ಬಾಳಿ ಭಗವಂತನ ಕೃಪೆಯನ್ನು ಗಳಿಸಬೇಕೆಂದೂ ಸಾರಿಸಿದನು. ತನ್ನ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಈ ಪಾಠವನ್ನು ಬೋಧಿಸಿ ರಾಜನು ಕೊನೆಯುಸಿರೆಳೆದನು.

ಭೌತಿಕ ಸುಖ ಭೋಗಗಳಿಂದ ಕುರುಡನಾಗಿ ರಾಜನು ಹೇಗೆ ತನ್ನ ಶಕ್ತಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಭಗವಂತನಿಂದ ಬಹು ದೂರವಾಗಿ ಜಗತ್ತಿನ ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗಿಸಿ, ಸಂಕಟದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಕೊನೆಯ ದಿನಗಳನ್ನು ಕಳೆದನು ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ.

ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸಾಧಕನೂ ವಿಚಾರಪಥದಲ್ಲಿ ನಡೆಯಬೇಕು. ಆಗ ಅವನಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿಯೂ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಎಲ್ಲ ಜ್ಞಾನವೂ ಅಸತ್ಯವೆಂಬ ನಂಬಿಕೆಯೂ ಮೂಡುತ್ತದೆ, ಬಲಪಡುತ್ತದೆ. ಆಗ ಮಾತ್ರವೇ ಅವುಗಳಿಗೆ ಸಾಪೇಕ್ಷ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಬದುಕಿರುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಅವನ್ನು ಕಲಿಯಬೇಕು ನಿಜ. ಆದರೆ ಅವೇ ಪರಮೋನ್ನತ ಜ್ಞಾನ, ಪರಿವರ್ತನರಹಿತ ನಿತ್ಯಸತ್ಯ ಎಂದು ತಪ್ಪಾಗಿ ಭಾವಿಸಿಬಾರದು. ಆ ತಪ್ಪು ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡದ್ದೇ ಆದರೆ ಅದು ಅಶಾಂತಿಗೆ ಮನಸ್ಸಿನ ತೊಳಲಾಟಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ತೊಳಲಾಟವು ದುಃಖ ಮತ್ತು ಕಳವಳಗಳನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಆಮೇಲೆ ಅವು ಶಾಂತಿಯನ್ನು ನಾಶಮಾಡುತ್ತವೆ.

ನೀವು ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಬಯಸುವಿರಾದರೆ, ಮೂಲಭೂತವಾದ ವಿಚಾರವೆಂದರೆ, ಪ್ರಕೃತಿಯ ತಾತ್ಕಾಲಿಕತೆಯಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು, ಪರಿವರ್ತನರಹಿತ ಭಗವತ್ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಅವಿರತವಾಗಿ ಧ್ಯಾನಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗುವುದು.

ಆದ್ದರಿಂದ ಸ್ವಾರ್ಥ ಮೋಹಗಳಿಗೆ ಕಟ್ಟುಬೀಳಬೇಡಿ; ನಿಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿ. ಗೆಲುವಿನಲ್ಲಿ ಹಿಗ್ಗಬೇಡಿ, ಸೋಲಿನಲ್ಲಿ ಕುಗ್ಗಬೇಡಿ. ಹಾನಿಕರವಾದುದೆಲ್ಲವನ್ನು ತೊರೆಯಲು ಸಿದ್ಧರಾಗಿ. ಆಮೇಲೆ ವಿವೇಚನೆಯ ಮೂಲಕ ವಿಜಯದ ಭೇರಿಯನ್ನು ನೀವು ಬಾರಿಸಬಹುದು! ಇಂತಹ ಮಹಾಘೋಷಣೆಗಳು ಪರಮೋನ್ನತ ಸತ್ಯವನ್ನೂ ಭಗವಂತನ ಮಹಿಮೆಯನ್ನೂ ತೆರೆದು ತೋರುತ್ತವೆ.

ಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಭಕ್ತಿ ಎಂಬ ಎರಡು ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನೂ ಹೋಲಿಸಿದರೆ, ಭಗವಂತನ ಕೃಪೆಯನ್ನು ಜ್ಞಾನ ಮಾರ್ಗಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಸುಲಭವಾಗಿ ಭಕ್ತಿ ಮಾರ್ಗದಿಂದ ಪಡೆಯುವುದು ಸಾಧ್ಯ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಭಕ್ತಿ ಸಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ಸತ್ಯವನ್ನೂ ಅದರ ಒಳ ಅರ್ಥವನ್ನೂ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿಯೂ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿಯೂ ಗ್ರಹಿಸುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಜಗತ್ತೇ ಸಮರ್ಥವಾದ, ಪರಿಶ್ರಮ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗ. ಇದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ವಿಚಾರವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ವಿಚಾರವು ಸ್ಥಿರವಾದ

ಶಾಂತಿಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ. ವಸ್ತುಜಗತ್ತಿನ ಹಿಂದಿರುವ ಸತ್ಯವನ್ನು ವಿಚಾರವೊಂದೇ ತೆರೆದು ತೋರಿಸಬಲ್ಲದು. ಒಂದು ವಿಷಯವು ನಿಮ್ಮ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬಂದಿರಬಹುದು. ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಕೆಲಸವನ್ನು ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ, ತಪ್ಪುಗಳು ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗಲೆಲ್ಲಾ ಅವುಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಅವು ಮರುಕಳಿಸದಂತೆ ಎಚ್ಚರ ವಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ದೀರ್ಘಕಾಲ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ, ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ್ದುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಯಶಸ್ಸು ಗಳಿಸುತ್ತೀರಿ. ಇಲ್ಲಿ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ವಿಜಯ ಸಾಧಿಸಲೇಬೇಕೆಂಬ ಕಟ್ಟಾಸೆ. ಅದರ ಉತ್ಕಟತೆಯೇ ಸೂಕ್ತವಾದ ದಾರಿಯನ್ನು ಹುಡುಕುವಂತೆ, ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ಜಾಗರೂಕತೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಮಾಣಿಕತೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ, ಕೊನೆಗೆ ಗೆಲುವು ಪಡೆಯುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಅಪೇಕ್ಷೆಯನ್ನು ಇಚ್ಛಾಶಕ್ತಿಯು ಬಲಪಡಿಸಬೇಕು. ಇಚ್ಛೆಯನ್ನು ಪರಿಶ್ರಮವು ಬಲಪಡಿಸಬೇಕು.

ಒಳ್ಳೆಯದು, ಬಲಶಾಲಿಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಬಯಸುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ನಿದರ್ಶನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಆಸೆಯು ಉತ್ಕಟವಾಗಿದ್ದರೆ, ಮೊದಲು ಅವನು ತನ್ನ ಗುರಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ತಕ್ಕ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು: “ವ್ಯಾಯಾಮಗಳು, ಆಹಾರ, ಸಾಧನೆಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ. ಆಮೇಲೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಆಚರಿಸಿದಾಗ, ಅವನ ಸಂಕಲ್ಪವು ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿರತೆಯಾಗಿ ಮಾರ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಒಂದು ಅಂಶವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಆಸೆಯಾಗಲಿ ಸಂಕಲ್ಪವಾಗಲಿ ಇರದಿದ್ದರೇ ಉತ್ತಮ ಎಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹಲವಾರು ಆಸೆಗಳನ್ನು ಪೋಷಿಸುವುದಕ್ಕಿಂತ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಆಸೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಮೇಲು.” ಒಂದು ಆಸೆ, ಒಂದೇ ಒಂದು, ಮಿಕ್ಕದ್ದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಹೊರತುಪಡಿಸಬೇಕು. ಇನ್ನೂ ಉತ್ತಮವೆಂದರೆ, ಆ ಒಂದು ಆಸೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿರವಾದ ಪರಿಶ್ರಮವನ್ನು ತೋರಿಸುವುದು. ಏಕೆಂದರೆ ಅಂತಹ ಒಬ್ಬನು ತನ್ನ ಕಲ್ಯಾಣವನ್ನು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಲೋಕಕಲ್ಯಾಣವನ್ನೂ ಸಾಧಿಸುತ್ತಾನೆ. ನಿಮ್ಮ ಆಸೆ, ಸಂಕಲ್ಪ ಮತ್ತು ಪ್ರಯತ್ನಶೀಲತೆಗಳೆಲ್ಲವೂ ನಿಮ್ಮ ಒಳಿತಿ ಕಡೆಗೇ ನಿರ್ದೇಶಿತವಾಗಲಿ; ಅವುಗಳನ್ನು ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಸುಖಗಳ ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗಿಸಬೇಡಿ. ಏಕೆಂದರೆ ಅದರಿಂದ ಹಾನಿಯಾಗುತ್ತದೆ, ಶಾಂತಿ ನಾಶವಾಗುತ್ತದೆ.

೮ ಅಧ್ಯಾಯ ಎಂಟು

ಮನುಷ್ಯನು ವಾಸನೆಗಳು ಮತ್ತು ಉದ್ದೇಶಗಳ ಮೂಟೆ. ಇವಕ್ಕೆ ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಹರಿಯಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ತನ್ನ ಆಂತರಿಕ ದಿವ್ಯತ್ವವನ್ನೂ ಶಾಂತಿಯನ್ನೂ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ವಾಸನೆಗಳು ಇಂಧನವಿದ್ದ ಹಾಗೆ, ಉದ್ದೇಶಗಳು ಬೆಂಕಿಯಿದ್ದ ಹಾಗೆ. ಬೆಂಕಿಯನ್ನು ನಂದಿಸಬೇಕಾದರೆ ಕಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ದೂರವಿರಿಸಬೇಕು. ಈ ಬೆಂಕಿಯು ನಂದುವುದೇ ಶಾಂತಿಯ ಉದಯ. ಶಾಂತಿಯ ಸಾಗರದೊಳಕ್ಕೆ ಧುಮುಕಿ ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ಆತ್ಮಾನಂದ ರತ್ನವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿ. ಆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡಾಗ ಮನುಷ್ಯನು ಪವಿತ್ರವಾದ ಶಾಂತಿಯ ಸಾಕಾರನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ವೇದಗಳು ಶಾಂತಿಸ್ವರೂಪನೆಂದು ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಬಣ್ಣಿಸುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಶಾಂತಿ, ಅಸತ್ಯಗಳು ತುಂಬಿವೆ ಎಂದು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಭ್ರಮೆ ಗೊಳ್ಳಬೇಡಿ; ನೀವು ಶಾಂತಿಸ್ವರೂಪರು, ನಿಮ್ಮ ರಕ್ತನಾಳಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರೇಮವು ಹರಿಯುತ್ತಿದೆ; ಸಂತೋಷವೇ ನಿಮ್ಮ ಸ್ವಭಾವ. ಇದನ್ನು ವಾಸ್ತವ ಆಚರಣೆಯಿಂದಲೂ ಅನುಭವದಿಂದಲೂ ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಿರಿ.

ಶಾಂತಿಯಿಲ್ಲದೆ ಸತ್ಯ ದರ್ಶನವು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಹೂವು ಅರಳಲು, ಹಣ್ಣು ಮಾಗಲು ಸೂರ್ಯನ ಕಿರಣಗಳು ಹೇಗೆ ಅವಶ್ಯಕವೋ ಹಾಗೆಯೇ ಮಾನವನ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಶಾಂತಿಯ ಕಿರಣಗಳು ಅವಶ್ಯಕ. ಆಗ ಮಾತ್ರವೇ ಅವನು ಸತ್ಯ, ನಿತ್ಯ, ಆನಂದ ಬ್ರಹ್ಮದ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಪಕ್ವಗೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ.

ಬ್ರಹ್ಮವು ಒಂದು ತೀರವಿಲ್ಲದ, ತಳವಿಲ್ಲದ ಮಹಾಸಾಗರ. ಆ ಸಾಗರವೇ ಸದಾ ಬದಲಾಗುವ ಅಲೆಗಳ ಆಧಾರ, ಅದರ ಶಕ್ತಿಯ ಸಮರ್ಥನೆ ಮತ್ತು ಫಲ. ಅಲೆಗಳು ಸಮುದ್ರದಿಂದ ಹುಟ್ಟುತ್ತವೆ, ಅಲ್ಲಿಂದ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಚಿಮ್ಮುತ್ತವೆ, ಅದಕ್ಕೇ ಬೀಳುತ್ತವೆ, ಅದರಲ್ಲೇ ಕರಗಿ ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಹೀಗೆ ಇಳಿತ ಭರತಗಳಲ್ಲಿ, ಏರು ಇಳಿತಗಳಲ್ಲಿ ಸಮುದ್ರದ ಶಕ್ತಿಯು ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತಿದ್ದರೂ ಸಮುದ್ರವು ಮಾತ್ರ ಸ್ಥಿರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಜಗತ್ತು ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾದದ್ದು, ಮೇಲೆದ್ದು ಉರುಳುವ ಅಲೆಗಳೇ ಮುಖ್ಯವೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಅನಿತ್ಯವಾದ, ಬದಲಾಗುವ ಸಿದ್ಧಿಗಳನ್ನು ಮುಖ್ಯವೆಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆಯೇ ಹೊರತು ಅವುಗಳ ಹಿಂದಿರುವ ನಿತ್ಯವೂ ಪರಿವರ್ತನರಹಿತವೂ ಆದ ಬ್ರಹ್ಮತತ್ವವನ್ನು ಮುಖ್ಯವೆಂದು ಭಾವಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ಇಂದ್ರಿಯಗಳು, ವಾಸನೆಗಳು ಮಹಾ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಮೇಲೆ ನೆಗೆದು ಆರ್ಭಟಿಸುತ್ತವೆ, ಸಾಗರದ ಅಲೆಗಳ ಹಾಗೆ. ಆಮೇಲೆ ಕೆಳಗಿಳಿದು ಕರಗಿ ಹೋಗು

ತ್ತವೆ. ಅವು ಶಾಂತಿಯನ್ನು ನೀಡಲಾರವು. ವಿವೇಕಯುತ ವರ್ತನೆಯೆಂದರೆ, ಈ ಅಲೆಗಳನ್ನು ಮರೆತು, ಗಮನವನ್ನು ಕೆಳಗಿರುವ ಪರಿವರ್ತನರಹಿತ ಸಾಗರದ ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗಿಸುವುದು. ಆಗ ನಿಮಗೆ ಶಾಂತಿಯು ದೊರಕುತ್ತದೆ, ಆಳದ ಸ್ಥಿರವಾದ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಸಂತೋಷವಾಗಿ ಈಜುತ್ತೀರಿ.

ಆಳವಾದ ಸಾಗರದ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಏಕೆ ಅಷ್ಟು ಸಂತೋಷವಾಗಿರುತ್ತವೆ ಎಂದರೆ, ಅವುಗಳ ಮೇಲೆ, ಕೆಳಗೆ, ಎಲ್ಲ ಪಕ್ಕಗಳಲ್ಲೂ ನೀರು ತುಂಬಿರುವುದರಿಂದ. ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಗೆ ಒಂದೇ ಒಂದು ಕ್ಷಣವೂ ಅವು ಬದುಕಿ ಉಳಿಯಲಾರವು. ಬಲಾತ್ಕಾರವಾಗಿ ಹೊರಕ್ಕೆ ತಂದು ಹಾಕಿದರೂ ಮತ್ತೆ ನೀರಿಗೆ ಹಾರಲು ಅವು ತುಂಬಾ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಅವು ಸತ್ತೇ ಹೋಗಿಬಿಡಬಹುದು. ಹಾಗೆಯೇ ಮನುಷ್ಯನು ಶಾಂತಿಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿರುವಾಗ ಅಲ್ಲಿನ ಸಂತೋಷ ಉಲ್ಲಾಸಗಳನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾನೆ. ಆ ಶಾಂತಿ ಉಲ್ಲಾಸಗಳನ್ನು ಸವಿದು ರುಚಿ ಕಂಡಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಒಂದು ಕ್ಷಣಕಾಲವಾದರೂ ಅದನ್ನು ತೊರೆದು ಅಶಾಂತಿ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸಹಿಸಲಾರನು. ಬಲಾತ್ಕಾರವಾಗಿ ಅವನನ್ನು ಅಶಾಂತಿ, ವಿಕ್ಕುಬ್ಬ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ತಂದುಹಾಕಿದರೆ, ಮತ್ತೆ ಶಾಂತಿಗೆ ಮರಳಲು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಹೋರಾಡುತ್ತಾನೆ, ಆ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಸಾಯಬೇಕಾಗಿ ಬಂದರೂ ಲಕ್ಷಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅಂತಹ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಅಶಾಂತಿಯ ನೆಲೆಗೆ ತಂದು ಹಾಕುವುದಾದರೂ ಏಕೆ? ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಪಣವಾಗಿಟ್ಟಾದರೂ ಅಲ್ಲಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಮತ್ತೆ ಶಾಂತಿಯ ನೆಲೆಗೆ ಹೋಗಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವುದೇಕೆ? ಶಾಂತಿಯ ಮಹಾಸಾಗರದೊಳಗೇ ಮುಳುಗಿ ಆನಂದವಾಗಿದ್ದುಬಿಡಬಹುದಲ್ಲವೆ? ಅವನು ವಾಸನೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಕಲ್ಪಗಳ ಮೇಲೆ ಮೇಲಿನ ಅಲೆಗಳಲ್ಲಿ ತೇಲಬಾರದು; ಆಳವಾಗಿ ಮುಳುಗಿ ಶಾಂತಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸವಿಯುತ್ತಿರಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕು. ಇದು ಅತ್ಯಂತ ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಆಗಬೇಕಾದ ಕಾರ್ಯ. ಆಗ ನೀರಿನಿಂದ ಹೊರಗೆ ಒಣ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಎಸೆದುಬಿಡುವ ಅಪಾಯ ನಿಮಗಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಈಗ ಮನುಷ್ಯರನ್ನು ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಿರುವ ಗೋಡೆಗಳನ್ನು ಉರುಳಿಸಬೇಕಾದರೆ ಈ ಬಗೆಯ ಶುದ್ಧ ಮತ್ತು ಪವಿತ್ರ ಶಾಂತಿಗೆ ಮಾತ್ರವೇ ಸಾಧ್ಯ. ಮಾನವನ ನಡವಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತುಂಬಿಕೊಂಡಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಬಗೆಯ ದ್ವೇಷಗಳು, ಭಿನ್ನಭಿನ್ನಪ್ರಾಯಗಳು, ಜುಗುಪ್ಸೆಗಳು ಮತ್ತು ಪೂರ್ವಾಗ್ರಹಗಳನ್ನು ಅದು ಪರಿವರ್ತಿಸುತ್ತದೆ. ಶಾಂತಿಯು ಪ್ರೇಮದ ಹಿರಿಮೆಯ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ. ತನ್ನ ವಲಯದೊಳಕ್ಕೆ ಬರುವ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅಗಾಧವಾದ ಒಳಿತಿನ ಬಲವನ್ನು ಅದು ಕೊಡುತ್ತದೆ.

ಭಗವಂತನನ್ನು ಮನುಷ್ಯನ ಗ್ರಹಿಕೆಯ ವಲಯದೊಳಕ್ಕೆ, ಹಾಗೂ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಭಗವಂತನ ಹಿಡಿತಕ್ಕೆ ಅಳವಡಿಸುತ್ತದೆ.

ಸಾಧನೆಯು ಇದಕ್ಕಿಂತ ದೊಡ್ಡ ಶಕ್ತಿಯನ್ನೇನೂ ಕೊಡಲಾರದು. ಅದು ಸೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿನ ಜೀವತತ್ವದ ರಹಸ್ಯ. ಅದು ಆತ್ಮವೈಭವದ ಪರಮೋನ್ನತ ವೈಭವೀಕರಣ. ಅದು ಭಕ್ತನ ಕೈಯಲ್ಲಿರುವ ಮಂತ್ರದಂಡ. ಆದರೆ ಬಲದಿಂದ ಇಡೀ ಜಗತ್ತಿನ ಮೇಲೆ ಅವನು ಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಸಾಧಿಸಬಹುದು. ಅಲ್ಲದೆ ಅತ್ಯುನ್ನತ ಪ್ರಮಾಣದ ತೃಪ್ತಿಯನ್ನೂ ಅದು ನೀಡುತ್ತದೆ.

ಆದರೆ, ಶಾಂತಿ ಎನ್ನುವುದು ನಿಷ್ಕ್ರಿಯತೆಯಲ್ಲ. ತಿನ್ನುವುದು ಕುಳಿತಿರುವುದು ಇಷ್ಟೇ ಆದ ಜಡ ಜೀವನವಲ್ಲ. ಅಗತ್ಯ ಬಂದಾಗ ದೇವರು ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ತಿನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ನಿದ್ರೆ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಕಾಲ ಕಳೆಯಬಾರದು. ನೀವು ಎದ್ದು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಯಾರು ತಮಗೆ ತಾವು ನೆರವಾಗುವರೋ ಅವರಿಗೆ ದೇವರು ನೆರವಾಗುತ್ತಾನೆ, ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಅವನು ನೆರವು ನೀಡುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರಹ್ಲಾದನ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆಯಿಂದ ಭಗವಂತನೊಬ್ಬನನ್ನೇ ಪ್ರೀತಿಸಬೇಕು ಎಂಬ ಪಾಠವನ್ನು ಕಲಿಯಿರಿ. ಅದು ಹೇಗೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕಲಿಯಿರಿ. ನಿಮ್ಮ ಪಾಲಿಗೆ ಬಂದಿರುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯಿಂದಲೂ, ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿಯೂ ಮಾಡಿರಿ. ಭಗವಂತನ ಸೇವೆಯಲ್ಲದ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ತೊರೆಯಿರಿ. ಪ್ರಹ್ಲಾದನ ಹೆಜ್ಜೆ ಗುರುತನ್ನೇ ಅನುಸರಿಸಿ ನಡೆಯಿರಿ. ಭಗವಂತನ ಕೃಪೆಯಿಂದ ಶಾಂತಿಯ ಸಂತೋಷವನ್ನೂ ಪೂರ್ಣತೆಯ ರೋಮಾಂಚನನ್ನೂ ಅಮರತ್ವದ ಆನಂದವನ್ನೂ ನೀವು ಗೆಲ್ಲಬಹುದು.

ಕಾಲವು ಸುಮ್ಮನೆ ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಭಾರವಾಗಿ ಹೊರೆಯಾಗಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳದ ಹಾಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರಬೇಕು. ಕಾರ್ಯವೇ ಮನುಷ್ಯನ ಜೀವಿತ ಧ್ಯೇಯ. ಅದಿಲ್ಲದೆ ಮನುಷ್ಯನು ಅಜ್ಞಾನದ ಕತ್ತಲಲ್ಲಿ ಕಳೆದುಹೋಗಿಬಿಡುತ್ತಾನೆ. ತಮೋಗುಣವು ಅವನನ್ನು ಆವರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಅಜ್ಞಾನದಿಂದಾಗಿ ಅವನ ಸಂದೇಹಗಳು ದ್ವಿಗುಣಿ ಸುತ್ತವೆ; ಜ್ಞಾನದ ಖಡ್ಗದಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿ ಎಸೆಯಬೇಕು.

ಇಂತಹ ಅನುಭಾವಿಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಅರ್ಜುನನಿಗೆ ಬೋಧಿಸಿದ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವನಿಗೆ ಕಕ್ಕಾಬಿಕ್ಕಿಯಾಯಿತು. ಅವನು ಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಕೇಳಿದನು: "ಒಂದು ಸಾರಿ ನಾವು ಎಲ್ಲ ಕರ್ಮಗಳನ್ನೂ ತೊರೆಯಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀಯೆ; ಇನ್ನೊಂದು ಸಾರಿ ಕರ್ಮ ಯೋಗವನ್ನು ಆಚರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀಯೆ. ಈ ಎರಡರಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಉತ್ತಮ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳು." ಇದಕ್ಕೆ ಕೃಷ್ಣನು ಹೀಗೆ

ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟನು: “ಅರ್ಜುನ, ಸನ್ಯಾಸ ಮತ್ತು ಕರ್ಮಯೋಗ ಎರಡೂ ಮೋಕ್ಷದ ಅದೇ ಲಕ್ಷ್ಯದತ್ತ ನಿನ್ನನ್ನು ಒಯ್ಯುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಇದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊ. ಕೆಲಸವನ್ನು ತೊರೆಯುವುದಕ್ಕಿಂತ ಅದನ್ನು ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂತೋಷವಿದೆ. ಸನ್ಯಾಸ ಮತ್ತು ಕರ್ಮಾಚರಣೆ ಪರಸ್ಪರ ವಿರುದ್ಧವಾದವಲ್ಲ. ಅವು ಪರಸ್ಪರ ಅವಲಂಬಿಗಳು, ಪೋಷಕವಾದವು. ಕರ್ಮತ್ಯಾಗ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಮನುಷ್ಯನು ಕರ್ಮದಿಂದ ದೊರಕುವ ಪ್ರಗತಿಯಿಲ್ಲದೆ ಅವನತಿ ಹೊಂದುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಅದರಿಂದ ದೊರೆಯುತ್ತಿದ್ದ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಒಂದು ವಸ್ತುವನ್ನು ಇಷ್ಟ ಪಟ್ಟು ಇನ್ನೊಂದನ್ನು ದ್ವೇಷಿಸುವವನು ನಿಜವಾದ ಸನ್ಯಾಸಿಯಲ್ಲ. ಜಯ ಅಪ ಜಯ, ಲಾಭ ನಷ್ಟ, ಗೌರವ ಅಗೌರವ—ಈ ಯಾವುದೇ ಪರಿಗಣನೆಯಿಲ್ಲದೆ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ, ಭಗವಂತನಿಗೆ ಸಮರ್ಪಣೆ ಎಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸನ್ಯಾಸ ಎಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ಅನ್ವಯಿಸಬಹುದು. ಕಾವಿ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಧರಿಸಿ ತಲೆಯನ್ನು ಬೋಳು ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡ ನಿಷ್ಕ್ರಿಯತೆಯು ಸನ್ಯಾಸವಲ್ಲವೇ ಅಲ್ಲ. ಸಂತೋಷ ದುಃಖ, ಒಳಿತು ಕೆಡುಕು ಮೊದಲಾದ ದ್ವಂದ್ವಗಳನ್ನು ಯಾರು ಬಿಟ್ಟಿರುತ್ತಾನೆಯೋ ಅವನಿಗೆ ಮಾತ್ರವೇ ಸನ್ಯಾಸಿ ಎಂಬ ಹೆಸರು ಅನ್ವಯಿಸುವುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಕರ್ಮತ್ಯಾಗ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಕರ್ಮಗಳ ಫಲವನ್ನು ತ್ಯಾಗ ಮಾಡುವುದು ಉತ್ತಮ. ಅದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂತೋಷವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ. ಅದೇ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದ ಮಾರ್ಗ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸನ್ಯಾಸ ಮತ್ತು ಕರ್ಮಯೋಗ ಈ ಎರಡರಲ್ಲಿ ಯಾವುದನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದರೂ ಇನ್ನೊಂದರ ಫಲವೂ ನಿಮಗೆ ದೊರಕುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಕರ್ಮದಲ್ಲಿ ಆನಂದವಿದೆ; ವಿರಕ್ತಿಯಲ್ಲೂ ಆನಂದವಿದೆ.”

ಕರ್ಮಯೋಗವಿಲ್ಲದೆ ಸನ್ಯಾಸವು ದುಃಖಕ್ಕೆ ದಾರಿ. ಏಕೆಂದರೆ ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ಕರ್ಮವನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿರುವುದು ಹೇಗೆ? ಎಷ್ಟೇ ನಿವಾರಿಸಬಹುದು. ಕೊನೆಗೆ ಧ್ಯಾನ ಜಪಗಳಲ್ಲಿ ನಿರತನಾದಾಗಲಾದರೂ ಭಗವಂತನನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಲ್ಲವೆ? ಅದೂ ಕರ್ಮವೇ. ಅದನ್ನೂ ತೊರೆದುಬಿಟ್ಟರೆ ಆಗ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಸಂತೋಷವೇ ಇಲ್ಲ. ಯಾರೇ ಆಗಿರಲಿ ಮನುಷ್ಯನು ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಕರ್ಮವನ್ನು, ಅದರ ಸ್ವರೂಪ ಯಾವುದೇ ಇರಲಿ, ಆಚರಿಸಬೇಕು. ಕರ್ಮದ ಭಾವನೆಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ತೊರೆದು ಮೌನವ್ರತವನ್ನು ಆಚರಿಸುತ್ತಾ ಕರ್ಮಯೋಗದಲ್ಲಿ ನಿರತನಾಗುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಅನತಿ ಕಾಲದಲ್ಲೇ ಬ್ರಹ್ಮವನ್ನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಅಂಥವರಿಗೆ ಕರ್ಮದ ಲೇಪವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಕರ್ಮವೆನ್ನುವುದು ಉಸಿರಾಟವಿದ್ದ ಹಾಗೆ. ಉಸಿರಾಟದ ಕರ್ಮವಿಲ್ಲದೆ ಜೀವಿಸಿರುವುದೇ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆಯೇ ಸಾಧಕನಿಗೆ ಕರ್ಮವು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ. ಕರ್ಮದ ಫಲವನ್ನು ಬಯಸಿದಾಗ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಶಾಂತಿ.

ಫಲವನ್ನು ಬಯಸದೆ, ಕರ್ಮದಲ್ಲೇ ಸಂತೋಷವನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದಾದರೆ, ಅವನಿಗೆ ಪ್ರಶಾಂತಿಯು ಲಭ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಉಸಿರಾಟದ ಕರ್ಮದಿಂದ ಯಾರಾದರೂ ಫಲವನ್ನು ಲಾಭವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಾರೆಯೇ? ಹಾಗೆಯೇ ಯಾವುದೇ ಕರ್ಮ ನಿರತನಾದಾಗ ಅದರ ಫಲದ ಬಗೆಗೆ ತಲೆಕೆಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ, ಅದರಿಂದ ನಿಜವಾದ ಶಾಂತಿಯು ದೊರಕುತ್ತದೆ.

ಮಾನವನ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಒಂದಿಲ್ಲೊಂದು ವಿಚಾರವು ರೂಪುಗೊಳ್ಳುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಅವು ಎಂಟು ದಿಕ್ಕುಗಳಿಗೂ ಹರಿಹಾಯುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಪರಸ್ಪರ ಪೂರಕವಾಗಿರುತ್ತವೆ; ಕೆಲವು ಪರಸ್ಪರ ಹಾನಿಕಾರಕವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಅವು ಇಷ್ಟಬಂದಂತೆ ಅಲೆದಾಡಲು ಬಿಡದೆ, ಒಂದು ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಹಾಯಿಸಿ ಒಂದು ಉನ್ನತತರ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಈಡೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅನುಕೂಲಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಆಗ ಮಾತ್ರವೇ ನೀವು ಶಾಂತಿಯಲ್ಲಿ ನೆಲೆಗೊಳ್ಳುವಿರಿ. ಈ ರೀತಿಯ ಒಂದು ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಹರಿಯಿಸಲು ಅಗತ್ಯವಾದ ಜಾಣತನವು ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿರಬೇಕು. ಅದು ಬಾಹ್ಯವಸ್ತುಗಳ ಸೂಕ್ತ ಉಪಯೋಗದಲ್ಲಿ ವರ್ತಿಸುವ ಜಾಣತನ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ; ಮಾನಸಿಕ ಶಕ್ತಿಗಳ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಮೇಲೆ ಹತೋಟಿ ಸಾಧಿಸುವುದರಲ್ಲಿದೆ. ಇದು ಆತ್ಮದ ವಿಕಾಸಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ನಿಮ್ಮದೇ ಮನಸ್ಸಿನ ಶಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಅರಿಯಬೇಕಾದರೆ ಆ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಅನುಭವ ಸಂಪಾದಿಸಿರುವ ಅಥವಾ ಮನಸ್ಸಿನ ಚಂಚಲತೆಯನ್ನು ನಿಗ್ರಹಿಸಿರುವ ಹಿರಿಯರ ಸಂಗದಲ್ಲರಬೇಕು. ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಆಲೋಚನೆಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪಥವನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವರೆಗೂ ನೀವು ಬರಿದೆ ಗಾಳಿಗೋಪುರವನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತಿರುತ್ತೀರಿ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಅಲೆದಾಡುತ್ತಿರುತ್ತೀರಿ. ಅಷ್ಟೇಕೆ, ನಿಮ್ಮ ಇಂದ್ರಿಯಗಳೂ ವಿರುದ್ಧ ದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಯುತ್ತಿರುತ್ತವೆ, ನಿಮ್ಮ ಗಮನವನ್ನು ತಮ್ಮತ್ತ ಸೆಳೆದುಬಿಡುತ್ತವೆ, ಆದರ್ಶದ ಕಡೆಗೆ ನೀವು ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಬರಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ತಾವು ಹೋಗುತ್ತಿರುವ ದಾರಿಗಳೇ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದವು ಎಂದು ನೀವು ನಂಬುವಂತೆ ಅವು ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ನೀವು ಇಂದ್ರಿಯಗಳ ಮತ್ತು ಕಲ್ಪನೆಯ ದಾರಿಯನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ, ಆದರ್ಶಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ವಿಷಯಗಳ ಹಾಗೂ ಬಯಕೆಗಳ ಕಡೆಗೆ ಬದಲಾಯಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕು, ಕಷ್ಟಗಳು ಎಷ್ಟೇ ಬರಲಿ, ಬಿಕ್ಕಟ್ಟು ಎಷ್ಟೇ ಗಂಭೀರವಾಗಿರಲಿ, ಅದೇ ನಿಜವಾದ ವಿವೇಕದ ಗುರುತು, ಅದೇ ನಿಜವಾದ ಶಾಂತಿಗೆ ದಾರಿ.

ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನಿಗೂ ಮಾನವ ಸ್ವಭಾವ ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಆದರ್ಶಕ್ಕಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸುವ ವಿವೇಕವಿದೆ. ಎಳ್ಳಷ್ಟಾದರೂ ಅಲಕ್ಷ್ಯವು ನಿಮಗೆ ಅಡ್ಡಿಯಾಗಲುಬಾರದು ಅಥವಾ

ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ತಡೆಯಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದು. ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಆಧರಿಸಿದ ಶಾಂತಿಯು ವಾಸ್ತವ ಅನುಭವದಿಂದ ಮಾತ್ರವೇ ಮೂಡಿಬರುವುದು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕೆಲಸದ ಲಕ್ಷ್ಯವೂ ಪರಿಣಾಮವೂ ಜ್ಞಾನವೇ ಆಗಬೇಕು. ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಪ್ರಗತಿಯು ವಿವೇಕಯುತವಾಗಿ ಕೈಗೊಂಡ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿದೆ.

ಒಂದು ಸಣ್ಣ ನಿದರ್ಶನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಭಗವಂತನ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಕಾರುಗಳು, ವಿಮಾನಗಳು ಮೊದಲಾದ ಹಲವು ಪ್ರಯಾಣ ಸಾಧನಗಳು ಲಭ್ಯವಾಗಿವೆ. ಆದರೂ ತನ್ನ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ನಡೆಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಯಾರೇ ಆಗಿರಲಿ, ಯಾವುದೇ ಸಾಧನದಲ್ಲಿ ಅವನು ತೊಡಗಿರಲಿ, ಕರ್ಮನಿರತನಾಗಿದ್ದು ತನ್ನ ಮಾನಸಿಕ ಆರೋಗ್ಯಪಾಲನೆಗೋಸ್ಕರ ಆ ಕರ್ಮಗಳ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಮಾನಸಿಕ ದೌರ್ಬಲ್ಯವನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಇದನ್ನು ಸಾಧಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಅನುಭವಿಗಳಾದವರೊಂದಿಗೆ ಮತ್ತು ಶುದ್ಧ ಜೀವನದ ಆಧಾರಗಳಂತಿರುವ ಸಜ್ಜನರ ಸಂಗವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅವರ ನೆರವಿನಿಂದ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಸತ್ಯವನ್ನು ತಾನೇ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ತಂದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆಗ ಮಟ್ಟಿಗೆ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿಯು ನೆಲೆಗೊಳ್ಳುವುದು.

ಸೃಷ್ಟಿಗೊಂಡಿರುವ ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ವಿವೇಕವು ಅಜ್ಞಾನದಿಂದ ಆಚ್ಛಾದಿತವಾಗಿದೆ; ಅಜ್ಞಾನದ ಮುಸುಕಿನೊಳಗೆ ಜ್ಞಾನವಿದೆ. ಇದು ಎಲ್ಲಾ ಕಾಲಗಳಲ್ಲೂ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ. ದೀಪವು ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಉರಿಯುತ್ತಿರುವುದೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಅದರ ಕಿಳಗೆ ನೆರಳಿರುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಭ್ರಮೆಯ ಉರಿಯು ಉರಿಯುತ್ತಿರುವಾಗ ಅಜ್ಞಾನದ ನೆರಳು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಜ್ಞಾನವು ಆತ್ಮದ ಸುತ್ತಲೂ ಇರುವ ಅಜ್ಞಾನವನ್ನು ನಾಶಪಡಿಸಿದಾಗ, ಸೂರ್ಯೋದಯದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಆಗುವಂತೆ ಎಲ್ಲವೂ ಬೆಳೆದಿರಬೇಕಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಅದರ ಫಲವಾಗಿ ಶಾಂತಿಯು ದೊರಕುತ್ತದೆ.

ಈ ಫಲಿತಾಂಶವು ದೊರಕಬೇಕಾದರೆ ಸೂಕ್ತ ಪರಿಸರವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಲು ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕು. ಪರಿಸರವು ಮನಸ್ಸನ್ನು ಒಳ್ಳೆಯದ್ದಕ್ಕೋ ಕೆಟ್ಟದ್ದಕ್ಕೋ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮನುಷ್ಯನು ತನಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಪರಿಸರವನ್ನು ತಾನೇ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇಂದಿನ ಸುಧಾರಕರು ಮನುಷ್ಯನ ಗುಣಗಳನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಬರಿದೆ

ಹೊರಜೀವನದಲ್ಲಿ, ಆರ್ಥಿಕ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಾನತೆಯನ್ನು ತರಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ ಅಷ್ಟೆ. ಆದರೆ ಇವು ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಉಳಿಯಬೇಕಾದರೆ ಸಮಾನತೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಗುಣಶೀಲಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದಾಗ ಮಾತ್ರ. ಸಮಾನತೆಯ ಗುಣವು ವಿಕಾಸಗೊಳ್ಳದೆ ಹೋದರೆ, ಎಲ್ಲ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ವಿಭಾಗಮಾಡಿ ಸಮವಾಗಿ ಹಂಚಿಕೊಂಡರೂ ಆ ಸಮಾನತಾ ಸ್ಥಿತಿಯೂ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆತ್ಮಜ್ಞಾನದಿಂದ ಶೀಲವನ್ನು ಪರಿವರ್ತಿಸಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಈ ಸುಧಾರಣೆಯೊಂದೇ ಫಲವನ್ನು, ಶಾಂತಿಯ ಫಲವನ್ನು ನೀಡಬಲ್ಲದು.

ಆದ್ದರಿಂದ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಯು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಚಾರಿತ್ರವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವ ಕಡೆಗೆ ನಿರ್ದೇಶಿತವಾಗಬೇಕು. ಆ ಸುಧಾರಣೆಯ ಜೊತೆಗೆ, ಅದನ್ನು ಗಳಿಸಿರುವ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕೆ ಆರ್ಥಿಕ ಜೀವನದ ಬಾಹ್ಯಮಟ್ಟವೂ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಮೊದಲು ಮನುಷ್ಯನು ಶಾಂತಿ ಮತ್ತು ಸಂತೋಷಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಪಡೆಯಬೇಕೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ತರಬೇತಿ ಪಡೆಯಬೇಕು. ಇವು ಹೊರಗಿನ, ದೃಷ್ಟಿಗೋಚರವಾದ ಜಗತ್ತಿನ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತಲೆ ಕೆಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಾಗಲಿ, ವಾದವಿವಾದ ಬೆಳೆಸುವುದಾಗಲಿ, ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನಕ್ಕೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆತ್ಮದಲ್ಲಿ ಆಶ್ರಯ ಪಡೆದು, ಆತ್ಮಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಕುರಿತು, ಅಂದರೆ ನಿಜವಾದ 'ನಾನು'ವನ್ನು ಕುರಿತು ಧ್ಯಾನ ಮಾಡುತ್ತಿರಬೇಕು. ಈ ವಸ್ತುಜಗತ್ತೆಲ್ಲವೂ ಆತ್ಮದ ಕಾಂತಿಯ ಮೂಲಕ ಮಾತ್ರವೇ ಬೆಳಗುತ್ತದೆ. ಅಮರವಾದುದರೊಂದಿಗೆ ಸಮೀಕರಣ ಪಡೆಯಲು ದೇಹಕ್ಕೆ ಅರ್ಹತೆಯಿಲ್ಲ. ಅದು ಜಡವಸ್ತು, ಅದಕ್ಕಿಂತ ಉತ್ತಮವಲ್ಲವೇ ಅಲ್ಲ. ನಾನು ಎಂಬ ಪದವು ಸೂಚಿಸುವ ವಸ್ತುವಲ್ಲ ನೀವು. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನೀವು ಎರಡನೆಯದೊಂದಿಲ್ಲದವರು. ದೇಹವು ಪರಿವರ್ತನಶೀಲ, ನಶ್ವರ, ಕ್ಷಯವಾಗುವಂಥದು. ಅದು ಹೇಗೆ ಆತ್ಮವಾದೀತು? ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆತ್ಮವು ಏಕ ಮತ್ತು ಏಕೈಕ. ಅದು ಇನ್ನೊಂದು ವಸ್ತುವಿನೊಂದಿಗೆ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಇರಲಾರದು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯೂ ಸಾಧಕನೂ ಈ ಸಮಾನತೆ, ಸಮಚಿತ್ತಗಳನ್ನು ಅರಿತಾಗ ಮಾತ್ರವೇ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ನೆಲೆಗೊಳಿಸಬಹುದು.

೯ ಅಧ್ಯಾಯ ಒಂಬತ್ತು

ತತ್ವವನ್ನು ಕುರಿತು ಚಿಂತನೆ ಮಾಡಿ, ಕಾಣಿಸುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಬದಿಗಿರಿಸಿ, ಕಾಣುವವನು ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಿ. ಅದು ಸತ್ಯವನ್ನು ಬೆಳಗುತ್ತದೆ. ಬೆಳಕಿನ ಸ್ವಭಾವವು ವಸ್ತು

ಗಳ ಮೇಲೆ ಬೆಳಕು ಹಾಯಿಸಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಕಾಣಿಸುವುದು. ಆದರೆ ನಿಜವಾದ ಬೆಳಗುವಿಕೆ ಕೇವಲ ಆತ್ಮದ ಲಕ್ಷಣ. ಬಿಸಿಲಾಗಲಿ ಬೆಂಕಿಯಾಗಲಿ ಕತ್ತಲಿನ ಒಳ ಹೋಗಬಹುದು, ಅದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಾಶಮಾಡಲಾರವು. ಏಕೆಂದರೆ ಕತ್ತಲು ಮತ್ತು ಬೆಳಕು ಪರಸ್ಪರ ವಿರುದ್ಧವಾದವು. ಆದರೆ ಆತ್ಮದ ಪ್ರಕಾಶಕ್ಕಾದರೆ ವಿರುದ್ಧವಾದದ್ದೇ ಇಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ವಸ್ತುಗಳೂ ಎಲ್ಲ ಸ್ವರೂಪಗಳೂ ಅದಕ್ಕೆ ಹಿತಕರವಾಗಿರಬೇಕು. ಅದು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಬೆಳಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಈ ಉಕ್ತಿ: “ತಂ ದೇವಾ ಜ್ಯೋತಿಷಾಂ ಜ್ಯೋತಿಃ (ದೇವತೆಗಳು ಅದನ್ನು ಬೆಳಕಿನ ಬೆಳಕು ಎಂದು ವರ್ಣಿಸುತ್ತಾರೆ).”

ಜ್ಞಾನವೇ ಅದರ ರೂಪ, ಭೌತಿಕ ದೇಹದಂತಹ ವಸ್ತುಗಳಲ್ಲ. ದೇಹವು ಸದಾ ಬದಲಾಗುವಂಥದು, ಅದು ನಿತ್ಯವಾದುದಲ್ಲ. ಆತ್ಮವು ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯೂ ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿ ಪ್ರಕಾಶಿಸುತ್ತದೆ, ಯಾವುದೇ ವಿವಕ್ಷೆಯಿಲ್ಲದೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಬೆಳಗುತ್ತದೆ. ಅದು ಆನಂದದ ಹಾಗೂ ಚೈತನ್ಯದ ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದು ಬ್ರಹ್ಮವೇ ಆಗಿದೆ! ಈ ದೃಢ ವಿಶ್ವಾಸವೇ ಜ್ಞಾನದ ತಿರುಳು.

ಒಂದು ಮಡಕೆಯನ್ನು ನೋಡುವವನು ತನಗೆ ತಾನೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಅದು ಮಡಕೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ, ಅಲ್ಲವೆ? ಆದರೆ ಮೋಹದಿಂದಾಗಿ ಈ ದೇಹವು ತನ್ನದು ಎಂದು ಭಾವಿಸುವಷ್ಟರಿಂದಲೇ ದೇಹದೊಂದಿಗೆ ತನ್ನನ್ನು ಸಮೀಕರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ತಪ್ಪನ್ನು ಅವನು ಹೇಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ? ಅದೇ ಅಜ್ಞಾನ. ಅದೇ ನನ್ನ ತನ, ನಾನುತನ. ಆದರೆ ಆತ್ಮಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿರುವ ಜ್ಞಾನವು ಅವಿನಾಶಿಯಾದದ್ದು; ದೇಹಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿರುವ ಅಜ್ಞಾನವಾದರೋ ನಾಶ ಹೊಂದುವಂಥದ್ದು.

ಆತ್ಮವು ರೂಪರಹಿತ; ಆದ್ದರಿಂದ ತಾಪತ್ರಯವು ಅದನ್ನು ಬಾಧಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಆರು ಬಗೆಯ ವಿಕಾರಗಳೂ ಅದನ್ನು ಕಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಯಾವಾಗಲೂ ಸತ್, ಸದಾ ಅದೇ ಆಗಿದೆ. ಅದು ಅತಿಥಿ, ದೇಹದೊಳಗಿದ್ದರೂ ಅದರಿಂದ ಬೇರೆ ಯಾಗಿರುವುದು. ದೇಹಕ್ಕೆ ರೋಗ, ಬೆಳವಣಿಗೆ, ಕ್ಷಯಗಳುಂಟು. ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಈ ವಿಕಾರಗಳು ಯಾವುವೂ ಇಲ್ಲ. ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಯಾವ ಆಸೆಗಳೂ ವಾಸನೆಗಳೂ ಸಂಕಲ್ಪಗಳೂ ಇಲ್ಲ. ಅದು ತಾಮಸಿಕ, ರಾಜಸಿಕ ಮತ್ತು ಸಾತ್ವಿಕ ಗುಣಗಳಿಗೆ ಅತೀತವಾಗಿದೆ, ಅವುಗಳ ಆಚೆಗಿದೆ. ಪ್ರಕೃತಿಯು ಕರ್ತೃ, ಪುರುಷನು ನೀರಿನ ಮೇಲೆ ನಿಂತ ತಾವರೆಯ ಹಾಗೆ ಅಬಾಧಿತ, ಆಲಿಪ್ತ. “ಪ್ರಕೃತಿಃ ಕರ್ತಾ, ಪುರುಷಸ್ತು ಪುಷ್ಕರ ಪಲಾಶವನ್ನಿರ್ಲೇಪಃ.”

ಆತ್ಮವನ್ನು ನಾನು, ಅಹಂ ಎಂಬ ಪದದಿಂದ ತಪ್ಪಾಗಿ ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕಂಡದ್ದು ಕಾಣುವವನಾಗುವುದು ಹೇಗೆ? ದೇಹವು ನಿಜವಾದ ನಾನು ಆಗುವುದು ಹೇಗೆ? ಈ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದಾಗ ಶಾಂತಿಯಾಗಲಿ ಸಂತೋಷವಾಗಲಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಸತ್ಯವನ್ನು ಅರಿತು ಅನುಭವಕ್ಕೆ ತಂದುಕೊಂಡಾಗ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಶಾಂತಿಯು ಲಭ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಈ ದೃಶ್ಯ ಜಗತ್ತಿಗಿಂತ ಬೇರೆಯಾದ ಆತ್ಮವನ್ನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ಎಲ್ಲವೂ ದೃಶ್ಯ. ಪ್ರಕೃತಿಗೆ ಕಟ್ಟುಬೀಳದ ವಿವೇಕವಿದ್ದಾಗ ನೋಡಿದ್ದೇ ಸತ್ಯ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಅವಿದ್ಯೆಯಿಂದ ಸ್ವತಂತ್ರನಾದಾಗ ಮಾತ್ರ ಈ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಷ್ಟಾಗ ಯೋಗದ ಎಂಟು ಬಗೆಯ ಸಾಧನೆಯಿಂದ ಅಂತಹ ವಿವೇಕವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಬಹುದು. ಅದು ಬುದ್ಧಿಗೆ ಕತ್ತಲು ಮುಸುಕುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಅವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ತೊಳೆದು ಶುಚಿಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಆಗ ಬುದ್ಧಿಯು ಶುದ್ಧವಾಗಿ, ಹರಿತವಾಗಿ, ಆತ್ಮದ ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗುತ್ತದೆ. ಆತ್ಮದ ಅರಿವು ನಿಲುಕದ ಅಜ್ಞಾನಿಗಳು ತಮ್ಮ ಇಂದ್ರಿಯಗಳು ಅನುಭವಿಸುವ ವಸ್ತುಜಗತ್ತಿನಿಂದ ಆನಂದವನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು ಎಂದು ಭ್ರಮೆಗೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದರೆ, ಹಾಗೆ ಪಡೆದ ಅತ್ಯಲ್ಪ ಸಂತೋಷವು ಅದೇ ಆತ್ಮಾನಂದವೇ ಹೊರತು ಬೇರೆಯಲ್ಲ ಎಂದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯೂ ಎಲ್ಲವೂ ಆನಂದವೇ ಅಮೃತವೇ. ಎಲ್ಲ ಆನಂದವೂ ಆತ್ಮಾನಂದವೇ.

ಆದರೆ ಆಗಸದಲ್ಲಿ ತೇಲುತ್ತಿರುವ ಪೂರ್ಣಚಂದ್ರನ ತಂಪನ್ನು ಸವಿಯಲು ತಾಪವನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶವಿರುವಾಗ ಯಾರು ತಾನೆ ಕ್ಯಾನ್‌ವಾಸಿನ ಮೇಲೆ ಬರೆದ ಚಿತ್ರದ ಚಂದ್ರ ಮತ್ತು ಬೆಳದಿಂಗಳಿನಿಂದ ತೃಪ್ತಿ ಹೊಂದುತ್ತಾರೆ? ಅದರ ಕಡೆಗೆ ಯಾರೂ ಕಣ್ಣು ಹಾಯಿಸುವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಮಧುವನ್ನು ಹೀರುವ ದುಂಬಿಯು ಕಹಿರಸವನ್ನು ಎಂದಾದರೂ ಕುಡಿದೀತೆ?

ಹಾಗೆಯೇ ಆತ್ಮಜ್ಞಾನದ ಅಮೃತವನ್ನು ರುಚಿ ನೋಡಿರುವ ಸಾಧಕನು ಆಮೇಲೆ ಇಂದ್ರಿಯ ಜಗತ್ತನ್ನು ಎಂದಿಗೂ ಸವಿಯಲಾರನು. ಚಿತ್ರದ ಚಂದ್ರನಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಹೊಂದಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾದರೋ ಎಂದಿಗೂ ನಿಜವಾದ ಚಂದ್ರನನ್ನು ಅರಿಯಲಾರನು. ಹಾಗೆಯೇ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಆಕರ್ಷಣೆಗೆ ಬಲಿಯಾಗಿರುವ ಜನರು ಆತ್ಮವನ್ನು ಕುರಿತ ಅಜ್ಞಾನದಿಂದಾಗಿ, ಮೂರು ಗುಣಗಳು ರೂಪುಗೊಳಿಸಿರುವ ಈ ಅಸಂಖ್ಯ ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ದಿಕ್ಕಿಟ್ಟು ತಡವರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ, ಸತ್ಯವನ್ನು ಅರಸುವ

ವನು ಥಳಥಳಿಸಿ ಹೊಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಅಸತ್ಯವನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟು, ಆತ್ಮದಲ್ಲಿ ರಮಿಸುತ್ತಾನೆ, ಅದರಿಂದ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾನೆ.

ಆದ್ದರಿಂದ ದೃಶ್ಯ ಅಥವಾ ನೋಡಿದ್ದನ್ನು ಶಾಶ್ವತ ಎಂದು ಎಂದಿಗೂ ಭಾವಿಸದಿರಿ. ಅವಿಭಾಜ್ಯ, ಅಖಂಡ, ಆತ್ಮ ಅಥವಾ ಬ್ರಹ್ಮದ ಸಾಗರದಲ್ಲಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಯಾವುದರಲ್ಲೂ ನೀವು ಆನಂದವನ್ನು ಪಡೆಯಲಾರಿರಿ. ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವೂ ಮಧುರವೂ ಆದ ಪರಬ್ರಹ್ಮದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವೇ ನೀವು ಸತ್ಯವಾದ ಹಾಗೂ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾದ ತೃಪ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಬಲ್ಲೀರಿ. ಅದೊಂದೇ ನಿಮಗೆ ಜನನ ಮರಣಗಳ ಚಕ್ರದಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆಯನ್ನೂ ಸಮಾಧಾನವನ್ನೂ ಕೊಡಬಲ್ಲದು. ಈ ಮಿಥ್ಯಾ ವಸ್ತುಗಳು ಎಂದಿಗೂ ತೃಪ್ತಿಯನ್ನು ನೀಡಲಾರವು. ಆತ್ಮವಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಯಾವುದೂ ಎಂದಿಗೇ ಆದರೂ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ನೀಡಲಾರದು, ಶಾಂತಿಯನ್ನು ತರಲಾರದು. ಅದು ದುಃಖವನ್ನು ಕೊನೆಗೊಳಿಸಿ ಆನಂದವನ್ನು ವರ್ಷಿಸಲಾರದು.

ಆತ್ಮವಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಎಲ್ಲವೂ ಅಸತ್, ಚಿಪ್ಪಿನಲ್ಲಿರುವ ಬೆಳ್ಳಿಯ ಹಾಗೆ, ಮರೀಚಿಕೆಯಲ್ಲಿರುವ ನೀರಿನ ಹಾಗೆ. ಕೊಂಡುಹೋಗುವಂತಹ ನಿಜವಾದ ಬೆಳ್ಳಿಯೂ ಅಲ್ಲಿಲ್ಲ, ಬಾಯಾರಿಕೆಯನ್ನು ಇಂಗಿಸುವ ನಿಜವಾದ ನೀರೂ ಅಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆಯೇ ಅನಾತ್ಮವಾದ ಇಂದ್ರಿಯವಸ್ತು ಜಗತ್ತಿನ ಮೇಲೆ ನಿಮ್ಮ ಬದುಕನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿಕೊಂಡರೆ, ನೀವು ಎಂದಿಗೂ ಸಂತೋಷವನ್ನು ಗಳಿಸಲಾರಿರಿ. ಅಂತಹ ಕಲ್ಪನೆಯ ಚಿತ್ರವಸ್ತುಗಳು ಹಸಿವೆಯನ್ನು ತುಂಬಲಾರವು, ತೃಷೆಯನ್ನು ಇಂಗಿಸಲಾರವು ಅಥವಾ ಆಸೆಯನ್ನು ತೃಪ್ತಿಪಡಿಸಲಾರವು. ಆ ಫಲಗಳನ್ನು ನೀಡುವುದು ನಿಜವಾದ ಸತ್ಯ ಮಾತ್ರವೇ.

ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ಬ್ರಹ್ಮವನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದರಿಂದ, ಮರುಕಳಿಸುವ ಸಂಸಾರ ದುಃಖವನ್ನು ನಿವಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಆಸೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಕಲ್ಪಗಳಿಂದಾಗಲಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮತ್ತು ವಿದ್ವತ್ತುಗಳಿಂದಾಗಲಿ, ಆಡಂಬರ ಮತ್ತು ಪ್ರಚಾರಗಳಿಂದಾಗಲಿ ನಿಜವಾದ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅದು ಎಷ್ಟೇ ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲೇ ಆಗಲಿ ಆತ್ಮಾನುಭವದಿಂದ ಮಾತ್ರ ಬರುತ್ತದೆ.

ಕೇವಲ ಸಂಕಲ್ಪ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಬೇಕಾದರೆ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಒಂದು ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಅಮೆರಿಕದಲ್ಲಿನ ಒಂದು ದೃಶ್ಯವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲನು. ಆದರೆ ಅದೇ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಆ ದೃಶ್ಯದ ವಾಸ್ತವ ಅನುಭವವನ್ನು ಪಡೆಯಬಲ್ಲನೇನು? ಇಲ್ಲ ಸುಮ್ಮನೆ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನವೂ ಇಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಕಾಯಾ ವಾಚಾ ಮನಸಾ ಅನುಭವಿಸಬೇಕು. ಆಗಲೇ ನಿಜವಾದ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಅವನು ಪಡೆಯಬಹುದಾಗುತ್ತದೆ.

ಆದ್ದರಿಂದ ಬ್ರಹ್ಮ, ಶಾಂತಿ, ಸತ್ಯ ಅಥವಾ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಇವುಗಳ ವಿಷಯವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ನೀವು ಎಲ್ಲಿಗೂ ಹೋಗಿ ಮುಟ್ಟಲಾರಿರಿ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಆನಂದವಿದೆ ಎಂದೂ ನೀವು ಅರಿತಿರಬಹುದು. ಅಷ್ಟರಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಆ ಆನಂದವನ್ನು ಗೆಲ್ಲಲು, ಅದನ್ನು ಅನುಭವಿಸಲು, ಅದರ ಗಳಿಕೆಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಸಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಲು ನಿಮ್ಮ ಬದುಕನ್ನು ಮೀಸಲಾಗಿರಿಸಬೇಕು. ಆಗಲೀಗ ಭಗವಂತನ ಕೃಪೆಗೆ ನೀವು ಅರ್ಹರಾಗುವಿರಿ; ಬ್ರಹ್ಮವನ್ನು ಪಡೆದು ನಿಜವಾದ ಆನಂದವನ್ನು ಸವಿಯುವಿರಿ.

ವಿವೇಕ ಚೂಡಾಮಣಿಯು ಅನೇಕ ವಿಧಗಳಲ್ಲಿ ಬೋಧಿಸುವುದು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು. ಅತ್ತಿತ್ತ ಸರಿಯದೆ ಆ ಬೋಧನೆಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಆತ್ಮಾನಂದದ ಅಮೃತವನ್ನು ಸವಿದು ಜೀವನದ ಗುರಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಬಲ್ಲನು. ಇಂದ್ರಿಯ ವಸ್ತುಗಳೊಂದಿಗೆ ವ್ಯವಹರಿಸುವಾಗ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗುವ ದುಃಖವಿಲ್ಲದೆ, ಸಂಕಲ್ಪಗಳಾಗಲಿ, ಆಸೆಗಳಾಗಲಿ ಇಲ್ಲದೆ, ತನ್ನದೇ ನಿಜ ಸತ್ಯದ ಆನಂದದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ಹೋಗಬೇಕು. ಈ ಪರಮಾನಂದವನ್ನು ಸಾಧಿಸುವ ಅರ್ಹತೆಯಿರುವುದು ಇಡೀ ಸೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಮಾತ್ರ. ತನ್ನ ಈ ಹಕ್ಕನ್ನು ಅಲಕ್ಷಿಸಿ, ಅಲ್ಪವಾದ ಬೇಗಡೆಯಂತಹ ಸುಖಗಳನ್ನರಸುತ್ತಾನಲ್ಲ, ಎಂಥ ದುರಂತವಿದು! ಮಕ್ಕಳು ಗೊಂಬೆಗಳನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅವುಗಳನ್ನೇ ನಿಜವಾದ ಆನೆಗಳು, ಕುದುರೆಗಳು ಎಂದು ಕರೆಯುವ ಹಾಗೆ ಮನುಷ್ಯನು ಇಂದ್ರಿಯವಸ್ತುಗಳಿಂದ ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತಾನೆ. ಅವು ನಿಜವಾದ ಆನೆಗಳೂ ಅಲ್ಲ, ಕುದುರೆಗಳೂ ಅಲ್ಲ, ಅಜ್ಞಾನಿಗಳಾದ ಜನರು ಬಹು ಗಂಭೀರವಾಗಿಯೇ ಜಗತ್ತಿನ ವಸ್ತುಗಳು ಸತ್ಯವೆಂದು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಸುಖದುಃಖಗಳಲ್ಲಿ ನಗುತ್ತಾರೆ, ಅಳುತ್ತಾರೆ! ಏಳು ಬೀಳುಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಗ್ಗಿ ಹೀರೆಯಾಗುತ್ತಾರೆ, ಕುಗ್ಗಿ ಕುಸಿಯುತ್ತಾರೆ. ಅದರಿಂದ ಮಾಯಾ ಜಗತ್ತಿನ ಮಿಥ್ಯೆಯೇನೂ ಕಡಮೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ನೀವು ಸುಷುಪ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವಾಗ ಅಥವಾ ಆಳವಾದ ನಿದ್ರೆಯಲ್ಲಿರುವಾಗ ನಿಮ್ಮ ಸಂತೋಷ ದುಃಖಗಳು, ನಿಮ್ಮ ಲಾಭ ನಷ್ಟಗಳು ಏನಾದವು? ಆಗ ಅವಕ್ಕೆ ಸತ್ಯತೆಯಿಲ್ಲ; ಆಮೇಲೂ ಅವಕ್ಕೆ ಸತ್ಯತೆಯಿಲ್ಲ. ಎರಡೂ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅವು ನಿಮ್ಮ ಕಲ್ಪನೆಯ ಸೃಷ್ಟಿಗಳು. ಈ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ಅರಿತವನು ಸ್ವ ಆತ್ಮ ಸಾಹಚರ್ಯದಲ್ಲಿ, ತನ್ನದೇ ಆಂತರಿಕ ಸತ್ಯದ ಚಿಂತನೆಯಲ್ಲಿ ಸಂತೋಷವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾನೆ. ಆದೇ ನಿಜವಾದ ಶಾಶ್ವತವಾದ ಆನಂದ.

ಆದ್ದರಿಂದ ಸಾಧಕರೆಲ್ಲರೂ ಗಮನವಿಟ್ಟು ಕೇಳಿರಿ! ಆತ್ಮಸ್ವರೂಪರೇ ಆಗಿರುವ ನಿಮ್ಮ ಸತ್ಯವನ್ನು ಅರಿಯಲು, ನೀವು ಆತ್ಮವೇ ಎಂಬ ತಿಳಿವನ್ನು ಗಳಿಸಲು

ಶ್ರಮಿಸಿರಿ; ಆತ್ಮವೊಂದರಲ್ಲೇ ಸಂತೋಷವನ್ನು ಗಳಿಸಿರಿ. ನಿಜ ಆತ್ಮದ ಗಾಢವಾದ, ಅನುಪಮವಾದ, ಅನಂತವಾದ ಆನಂದವನ್ನು ಸವಿಯಿರಿ. ಕಾಲ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕಾಲವು ಮುಳುಗಿ ಹೋಗಲಿ; ಅದೇ ಮನುಷ್ಯನ ವಿಹಿತವಾದ ಕರ್ತವ್ಯ. ವಿವೇಕ ಚೂಡಾಮಣಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವಂತೆ:

ಜ್ಞಾನ ರಕ್ಷಾಂ ಸಮಾದೃತ್ಯ ಜ್ಞಾನೀ ಸುದೃಢವಾನ್ ಭವೇತ್ |

ಸ ಏವ ನಿರತಂ ಸ್ವಾಸ್ಥಿನ್ ಸ್ವಾನಂದಮನುಭುಂಜತೇ ||

“ಜ್ಞಾನದ ರಕ್ಷೆಯನ್ನು ತೋಳಿಗೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು, ಇಂದ್ರಿಯ ಆಕರ್ಷಣೆಗಳೆಂಬ ದುಷ್ಟಗ್ರಹಗಳ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.” ಆದರೆ ಜ್ಞಾನದ ಅರಿವಿನಿಂದ ಉಂಟಾದ ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಇಂದ್ರಿಯಗಳಿಗೆ ಮುಕ್ತ ಸ್ವಾಂತತ್ವವನ್ನು ಕೊಟ್ಟುಬಿಡಬಾರದು. ಬಾಹ್ಯ ಜಗತ್ತಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅವನು ಸದಾ ಜಾಗರೂಕನಾಗಿ ರಬೇಕು. ತನ್ನ ನಿಜ ಸತ್ಯವನ್ನು ಕುರಿತ ಚಿಂತನೆಯಲ್ಲಿ ಸದಾ ಲೀನನಾಗಿರಬೇಕು. ಅದೀಗ ಪರಮೋನ್ನತ ಸತ್ಯವನ್ನು ಅರಿತವನ ಕುರುಹು. ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಆ ಹಂತದಲ್ಲಿ ರುವಾಗ ಸ್ವಯಂ ಪ್ರಕಾಶವಾದ ಸತ್ಯವು ಸದಾ ಅವನ ಮನೋಚಕ್ಷುವಿನೆದುರಿಗೆ ಇರುತ್ತದೆ, ದೃಶ್ಯ ಅಥವಾ ದೃಷ್ಟಿಗೋಚರವಾದ ಈ ವಸ್ತುಜಗತ್ತು ಕರಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ನೋಡಿದ್ದು ಅಥವಾ ದೃಶ್ಯ ಜಗತ್ತನ್ನು ಆ ಅಖಂಡ, ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಬ್ರಹ್ಮದ ಮೇಲೆ ಆರೋಪಿಸಿದರೆ ಅದು ಮೋಡಗಳಲ್ಲಿರುವ ಕೋಟಿ ಕೊತ್ತಳಗಳಷ್ಟೇ ಸತ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ಗಾಳಿಗೋಪುರಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವೇನು? ಆಕಾಶವು ನಿಮ್ಮ ಮೂಲರೂಪವೆಂಬುದೇನೋ ಹೌದು. ಹಾಗೆಂದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ನೀವು ಒಂದು ನಗರವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಕಟ್ಟುವ ಕೊತ್ತಳಗಳು ಬತ್ತೇರಿಗಳು ಸತ್ಯವಲ್ಲ, ನಿಮ್ಮದೇ ಕಲ್ಪನೆಯ ಸೃಷ್ಟಿ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ಆಕಾಶದಂತೆ ರೂಪರಹಿತವಾದ ಪರಬ್ರಹ್ಮದ ಮೇಲೆ ಆರೋಪಿಸಿರುವ ಈ ಜಗತ್ತೆಲ್ಲವೂ ಮಿಥ್ಯೆ, ಆಧಾರರಹಿತ. ಸಮಸ್ತವೂ ಅದ್ವೈತ, ಅಸಮಾನ, ಆನಂದಭರಿತ ಪರಬ್ರಹ್ಮ ಚೈತನ್ಯವಲ್ಲದೆ ಬೇರೆಯಲ್ಲ.

ಸಕಲ ಮಾನಸಿಕ ವಿಕೋಭೆಗಳ ನಿಲುಗಡೆಯಿಂದ ಫಲಿಸುವ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ಸವಿಯಿರಿ. ಮನಸ್ಸು ಅದನ್ನೋ ಇದನ್ನೋ ಹಿಂಬಾಲಿಸಿ ಓಡುತ್ತಾ ಹೋಗಲು ಬಿಡಬೇಡಿ. ಸುಮ್ಮನೆ ಒಂದು ಕಡೆ ಸ್ಥಿರವಾಗಿರಲು ಅದಕ್ಕೆ ತರಬೇತಿ ಕೊಡಿ. ಬಾಹ್ಯ ಜಗತ್ತಿನ ಸಂಪರ್ಕದಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಮಾನಸಿಕ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗಳಿಂದ ದೂರವಾಗಿ ಇರಿ. ಆಗ ನೀವು ಕೇವಲ ಅಸ್ತಿತ್ವ ಸತ್, ಆಗುತ್ತೀರಿ; ಅದೇ

ಮುನಿಯ ನೆಲೆ. ಇಂದ್ರಿಯಗಳ ವಲಯದಿಂದ ಆಚೆಗಿನ ಸ್ಥಿತಿ. ಅದೇ ನಿಜವಾದ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ, ಬದುಕಿನ ಗುರಿ.

“ಮೌನಂ ಭಜಸ್ವ,” ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಮೌನ ಎಂದರೇನು? ಬರಿದೆ ಬಾಯಿ ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡಿರುವುದಲ್ಲ. ಅದು ಇಂದ್ರಿಯಗಳ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಸಿಲುಕದೆ ಇರುವುದು, ತನ್ನ ನಿಜದ ಅರಿವಿನಲ್ಲಿ ನೆಲೆಗೊಂಡಿರುವುದು. ನಿರಂತರ ಆನಂದವೇ ನಿರಂತರ ಶಾಂತಿ. ಮನಸ್ಸು ಬಾಹ್ಯ ಜಗತ್ತಿನಿಂದ ಹಿಂದೆಗೆದಾಗ, ನಾಲಗೆಯೂ ಸ್ವಬ್ಧವಾಗುತ್ತದೆ; ಎಲ್ಲ ಇಂದ್ರಿಯಗಳೂ ಅದನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತವೆ. ಆದೇ ನಿಜವಾದ ಮೌನ.

ಈ ಹಂತವನ್ನು ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ವರ್ಣಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿ, ಈ ರೀತಿ ಎಂದು ಅದನ್ನು ಇತರರಿಗೆ ತಿಳಿಯಪಡಿಸಲೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅದು ಅನುಭವದ ವಲಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದೆ. ಮೌನವೆಂದರೆ ಇವೆಲ್ಲವುಗಳಿಗೆ ಅತೀತವಾಗಿರುವ ಪರಬ್ರಹ್ಮಸ್ವರೂಪ ಎಂದರ್ಥ. ಅದನ್ನು ತಲುಪಿದವನು ಪರಮೋನ್ನತವಾದ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಆನಂದವನ್ನೂ ಪಡೆಯುತ್ತಾನೆ. ಬುದ್ಧಿಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಸ್ವಬ್ಧವಾದಾಗ, ಮತ್ತು ಬುದ್ಧಿಯು ಬ್ರಹ್ಮದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಗೊಂಡಾಗ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಬ್ರಹ್ಮದೊಂದಿಗೆ ಲೀನವಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತಾನೆ, ‘ಪರಬ್ರಹ್ಮಮಯಂ’. ಈ ಜಗತ್ತನ್ನು ಅವನು ದೂರದಿಂದ ನೋಡುವಂತೆ, ಅನಾಸಕ್ತ ಮನೋಧರ್ಮದಿಂದ ನೋಡಬೇಕು. ಈ ವಿಧಾನದಿಂದ ಮಾತ್ರವೇ ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ಗೆಲ್ಲಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು. ಅಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಸಂದೇಹ, ಭ್ರಮೆ, ದ್ವಂದ್ವಗಳು ಮೋದಲಾದವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವ ಬುದ್ಧಿಯ ಕೆಡುಕುಗಳಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಬುದ್ಧಿಯು ಅತ್ಯಂತ ಮುಖ್ಯವಾದ ಉಪಕರಣ. ಅದಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿರುವ ಇಂದ್ರಿಯ ಜಗತ್ತು ಅಥವಾ ಪ್ರಕೃತಿಯ ತುಕ್ಕನ್ನು ತೆಗೆದು ಶುಚಿಗೊಳಿಸಬೇಕು, ತನ್ನದೇ ಶುಭ್ರ ಕಾಂತಿಯಿಂದ ಬೆಳಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಬುದ್ಧಿಯು ಚಂಚಲವಾಗಿರಬಾರದು, ತಳಮಳಗೊಳ್ಳಬಾರದು, ಕಾರ್ಯಶೀಲವೂ ಆಗಬಾರದು. ಏಕೆಂದರೆ, ಹಾಗಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಾಗ ಜಗತ್ತು ವೈವಿಧ್ಯಮಯವಾಗಿ ಅಸಂಖ್ಯ ರೂಪಗಳಿಂದ ತುಂಬಿರುವಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಬುದ್ಧಿಯು ಸ್ಥಿರವಾಗಿದ್ದಾಗ ಶಾಂತಿಯು ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಆವರಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಅವನು ತೇಜಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿರುತ್ತಾನೆ, ಅಖಂಡ ಪರಿಪೂರ್ಣ ಆನಂದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಾನೆ. ಈ ಹಂತವನ್ನೇ ನಿರ್ಮಿಕಲ್ಪ ಎಂದೂ ನಿರ್ಮಿಕಲ್ಪ ಮೌನ ಎಂದೂ ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಆದ್ದರಿಂದ ಎಲ್ಲ ಸಾಧಕರೂ ನಿಯಮಬದ್ಧ ಜೀವನದಿಂದಲೂ ಅವಿರತ ಪರಿಶ್ರಮ ದಿಂದಲೂ ತಮ್ಮ ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲೇ ತಮ್ಮ ನಿಜ ಸತ್ಯದಲ್ಲೇ ನೆಲೆಗೊಳ್ಳಲಿ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸನ್ನು ದೃಶ್ಯ ಜಗತ್ತಿನಿಂದ ದೂರವಾಗಿಸಲಿ, ಸದಾ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಚಿಂತಿಸುತ್ತಾ ಮಾನಸಿಕ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿರಲಿ. ಇಂದ್ರಿಯ ಜಗತ್ತಿನೊಂದಿಗೆ ಎಲ್ಲ ಸಂಪರ್ಕಗಳನ್ನೂ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಲಿ, ಆನಂದದಲ್ಲಿ ಪರ್ಯಾಪ್ತವಾಗಲಿ, ತಾವು ಅದ್ವಿತೀಯವಾದ ಏಕೈಕ ಪರವಸ್ತುಗಳೆಂದು ತಿಳಿಯಲಿ.

ಇದು ಉದಾಸೀನಭಾವ, ಅನಾಸಕ್ತ ಹಂತ. ಸತ್ಯವನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ. ಅದಕ್ಕಿಂತ ಮಿಗಿಲಾದ ಬೇರೊಂದು ಸ್ಥಿತಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಮಹಾತ್ಮರಾದ ಶುಕ, ಸನಕ, ಸನಂದ ಮತ್ತು ಇತರರು ಈ ಅನುಪಮ ಶಾಂತಿಯ ಆನಂದವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದರು. ಅಂಥವರಿಗೆ ಸಂದೇಹವಾಗಲಿ ಅನ್ಯಾಕರ್ಷಣೆಯಾಗಲಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಚಿಂತನೆ ಅಥವಾ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯೇ ಅವರಿಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವುದೇ ಪರಿವರ್ತನೆಯ ಬಗೆಗೆ ಅವರು ತಲೆಕೆಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಅಂತಹ ಯಾವುದೇ ಪರಿವರ್ತನೆಯಿಲ್ಲ. ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಒಮ್ಮೆ ಈ ಮಾಧುರ್ಯವನ್ನು ಸವಿದನೆಂದರೆ ತೀರಿತು, ಬೇರೆ ಯಾವುದೇ ಮಾತಿಗೆ ಅಥವಾ ವಾದಕ್ಕೆ ಅವನು ಕಿವಿಗೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವುದೇ ವಿಕರ್ಷಕ ಆಲೋಚನೆಗೆ ಆಸ್ಪದ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಯಾವುದೇ ಮೋಹದ ಸೆಳೆತಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ತನ್ನ ನಂಬಿಕೆಗೆ ಭದ್ರವಾಗಿ ಅಂಟಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾನೆ.

ಸಮಸ್ತ ಸೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯನ ವಿಶಿಷ್ಟ ಲಕ್ಷಣವೆಂದರೆ ಅವನಿಗಿರುವ ವಿವೇಕ; ಅವನಲ್ಲಿರುವ ವಿವೇಚನಾ ಶಕ್ತಿ. ಆದ್ದರಿಂದ ಯಾವಾಗಲೂ ಅವನು ತನ್ನ ವಿವೇಕವನ್ನು ಬಳಸಿಯೇ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು. ಆದರೆ ಅವನ ದಾರಿಗೆ ಅಡ್ಡಲಾಗಿರುವ ಎರಡು ತಡೆಗಳಿವೆ. ನಿಷ್ಕ್ರಿಯತೆಯ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗಲು ಸೂಚಿಸುವ ಅಜ್ಞಾನ ಒಂದು, ಸಾಂಖ್ಯ ಬೋಧಕರ ಸಮೂಹ ಇನ್ನೊಂದು. ಮೊದಲನೆಯ ವರ್ಗದ ಜನರು ಇಂದ್ರಿಯಗಳ ಮೂಲಕ ಕ್ರಿಯಾ ಶೀಲರಾಗುವುದನ್ನು ತಡೆದರೂ ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಹಿಂದೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು. ಸಮರ್ಥ ರಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲೇ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರ ನಿಷ್ಕ್ರಿಯತೆ ಎನ್ನುವುದು ಅರ್ಥರಹಿತ ಹಾಗೂ ನಿಜವಲ್ಲದ್ದು.

ಇನ್ನು ಸಾಂಖ್ಯರು ಯಾವುದೇ ಕ್ರಿಯೆ ಅಥವಾ ಕರ್ಮದ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಹಲವಾರು ವಾದಗಳನ್ನು ಒಡ್ಡುತ್ತಾರೆ. "ಕರ್ಮವು ಪುಣ್ಯ ಪಾಪ, ಒಳಿತು ಕೆಡುಕು ಎರಡನ್ನೂ ಉಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಬುದ್ಧಿವಂತರಾದವರು ಎಲ್ಲ ಕರ್ಮಗಳನ್ನೂ

ತೊರೆಯಬೇಕು,” ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣನು ಈ ವಾದವನ್ನು ಎದುರಿಸಿ, ಕರ್ಮದಿಂದ ಒಳಿತನ್ನು ಹೇಗೆ ಪಡೆಯಬೇಕು, ಕೆಡುಕನ್ನು ಹೇಗೆ ನಿವಾರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ದಾರಿ ತೋರಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಕರ್ಮನಿರತನಾದರೆ ಫಲವು ನೋವು ನಲಿವು, ಲಾಭ ನಷ್ಟಗಳ ಮಿಶ್ರಣವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅದು ಕರ್ತೃವನ್ನು ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೋ ಇಲ್ಲವೇ ನರಕಕ್ಕೋ ಒಯ್ಯುತ್ತದೆ ಅಥವಾ ಮತ್ತೆ ಭೂಮಿಗೆ ತರುತ್ತದೆ. ಒಂದಲ್ಲೊಂದು ಬಗೆಯ ಬಂಧನಕ್ಕೆ ನೂಕುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಅವರ ಇನ್ನೊಂದು ವಾದ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕರ್ಮವನ್ನು ತೊರೆದು ನಿಷ್ಕ್ರಿಯರಾಗಿದ್ದುಬಿಡಿ ಎಂದು ಅವರು ಕರೆಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಗೀತೆಯು ಇದಕ್ಕೂ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಕರ್ಮವು ಬಂಧನವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವುದು ಅದರ ಫಲದ ಮೇಲೆ ಕಣ್ಣಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಆಚರಿಸಿದಾಗ ಮಾತ್ರ. ಫಲದ ಯಾವುದೇ ಆಲೋಚನೆಯಿಲ್ಲದೆ ಆಚರಿಸಿದಾಗ ಅದು ಮೋಕ್ಷಕ್ಕೇ ದಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅಷ್ಟೇಕೆ, ಮುಕ್ತರಾದವರೂ ಕೂಡ ಕರ್ಮನಿರತರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಅದರಿಂದ ಯಾವ ಲಾಭವೂ ಇಲ್ಲ, ಕೇವಲ ಲೋಕಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಅವರು ಕರ್ಮವನ್ನಾಚರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅಥವಾ ಹೀಗೆ ಹೇಳಬಹುದು: ಮುಕ್ತ ಜೀವಿಯು ಏನನ್ನೇ ಮಾಡಿದರೂ ಅದು ತನಗೆ ತಾನೇ ಲೋಕಕಲ್ಯಾಣಕಾರಕವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು. ಕರ್ಮದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರಬೇಕು; ಗಳಿಸಿರುವ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅದು ಮಾರ್ಗ.

೧೦ ಅಧ್ಯಾಯ ಹತ್ತು

ಸಿಹಿಯಾದ ಎಲ್ಲ ವಸ್ತುಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಸಿಹಿಯಾದ, ಪವಿತ್ರವೂ ಮಂಗಳಕರವೂ ಆದ ಎಲ್ಲ ವಸ್ತುಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಅಧಿಕ ಮಂಗಳಕರವಾದ, ಪವಿತ್ರವಾದ ವಸ್ತುವೊಂದಿದ್ದರೆ ಅದು ಭಗವಂತನ ನಾಮ ಅಥವಾ ಭಗವಂತನೇ. ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಮನೋಧರ್ಮವುಳ್ಳವರ ಸಂಗವನ್ನು ತೊರೆಯಿರಿ, ಆಸುರೀ ಗುಣಗಳ ಸೋಂಕು ಹತ್ತಿರುವವರಿಂದ ದೂರವಿರಿ. ಯಾವುದೇ ಬಗೆಯ ಕೆಟ್ಟ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಕೈಹಾಕಬೇಡಿ. ಸದಾ ಕಾಲವೂ ಜ್ಞಾನಿಗಳ, ಸಜ್ಜನರ ಸಹವಾಸದಲ್ಲಿರಿ. ನಾರಾಯಣನಲ್ಲಿ ಆಶ್ರಯ ಪಡೆಯಿರಿ. ಶಾಂತಿಯ ಪರಿಪೂರ್ಣ ಸ್ವರೂಪನೂ ಆನಂದ, ಜ್ಞಾನಗಳ ಮೂರ್ತಿಯೂ ಆದ ಅವನಲ್ಲಿ ಮೊರೆಹೋಗಿರಿ. ಶ್ರೀಹರಿಯಾದ ಅವನು ಎಲ್ಲರ ಹೃದಯಗಳಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿದ್ದಾನೆ. ಎಲ್ಲಿ ಭಕ್ತರು ಅವನ ನಾಮವನ್ನು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಏಕಾಗ್ರಚಿತ್ತದಿಂದ ಹಾಡಿ ಗೌರವಿಸುವರೋ ಅಲ್ಲಿ ಅವನು ನಿರಂತರವಾಗಿ ನೆಲೆಸಿರುತ್ತಾನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ

ಮೊದಲು ಉತ್ಕಟವಾದ ಭಗವದ್ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ನೀವು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆಗ ನೀವು ನಿಜವಾದ, ಖಾಯಂ ಆದ ಸಂತೋಷ ಮತ್ತು ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಪಡೆಯಬಲ್ಲೀರಿ.

ಕ್ಷಣಿಕವಾದ ಇಂದ್ರಿಯ ಸುಖಗಳ ಬೆನ್ನಟ್ಟುವುದರಿಂದ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ? ನಿಮ್ಮ ಹೃದಯಕುಹರದಲ್ಲಿರುವ, ನಿಮ್ಮ ಅತ್ಯಂತ ಆಪ್ತ ಗೆಳೆಯ, ತಂದೆ, ತಾಯಿ, ಗುರು ಎಲ್ಲರಿಗಿಂತಲೂ ನಿಮಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹತ್ತಿರನಾದ, ಈ ಎಲ್ಲವೂ ಮತ್ತು ಇವರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಆದ ಶ್ರೀಹರಿಯನ್ನು ಪೂಜಿಸಿರಿ. ಯಾರಿಗೋಸ್ಕರ ಈ ಸಕಲ ಸುಖ ಭೋಗಗಳನ್ನು ನೀವು ಹಂಬಲಿಸುವಿರೋ ಆ ದೇಹವು ನಾಶವಾಗುವಂಥದು, ಒಂದು ದಿನ ನಾಯಿ ನರಿಗಳಿಗೆ ಆಹಾರವಾಗುವಂಥದು. ಶ್ರೀಹರಿಯಾದರೋ ಅಪಾರ ಸಂತೋಷವನ್ನು ಪವಿತ್ರ ಪ್ರೇಮದ ರೋಮಾಂಚನವನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾನೆ. ನಿಮ್ಮ ಹೃದಯವನ್ನು ಅವನಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸಿಬಿಡಿ. ಅವನಿಗೆ ಅದೊಂದಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಏನೂ ಬೇಡ. ಬೇರೆ ಯಾವ ವಿಧಾನದಿಂದಲೂ ಕೊನೆಯಿಲ್ಲದ ವಿದ್ವತ್ತಿನಿಂದಲೂ ಆಡಂಬರದ ವ್ರತ ನೇಮಗಳಿಂದಲೂ ವರ್ಣರಂಜಿತ ಆಚರಣೆಗಳಿಂದಲೂ ಅವನನ್ನು ಗೆಲ್ಲಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಮನುಷ್ಯನ ಜೀವಿತಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ನಿದ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಕಳೆದು ಹೋಗುತ್ತದೆ; ಇನ್ನರ್ಧವು ಮೂರ್ಖ ಆಸೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿಯೂ ವಾರ್ಧಕ್ಯದ ದುರ್ಬಲತೆಯಲ್ಲೂ ಶೈಶವ ಹಾಗೂ ಬಾಲ್ಯಗಳ ಅಸಹಾಯಕ ಅಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿಯೂ ದುಃಖ, ಯಾತನೆ, ರೋಗ, ಸಂಕಟಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕಳೆದುಹೋಗುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯವನ್ನಾದರೂ ಅರ್ಹವಾದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಮೀಸಲಾಗಿಡಬಹುದು. ಈ ಸಮಯವನ್ನು ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ಇಂದ್ರಿಯ ಸುಖಗಳ ಬೆನ್ನಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಬಿಡದ ಹಾಗೆ ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದಿರಿ. ಕೊನೆಯ ಪಕ್ಷ ಈ ಅಮೂಲ್ಯ ವರ್ಷಗಳನ್ನು ಭಗವಂತನ ಮಹಿಮೆಯ ಚಿಂತನೆಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿ. ಅವನ ಪಾದಕಮಲಗಳ ಮೇಲೆ ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಭದ್ರವಾಗಿ ನೆಡಲು, ಆ ಮೂಲಕ ಜನನ ಮರಣಗಳ ಅಗಾಧ ಸಾಗರವನ್ನು ದಾಟಲು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿರಿ.

ಆದ್ದರಿಂದ ಎಲ್ಲ ಸಮಯಗಳಲ್ಲೂ ಎಲ್ಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಭಗವನ್ನಾಮವನ್ನು ಸ್ಮರಿಸುವ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿರಿ. ಆ ನಾಮವು ಪಾಪ ಪರ್ವತಗಳನ್ನು ಪುಡಿಗುಟ್ಟುವ ಸಿಡಿಲಾಗಿದೆ. ಅದು ಪ್ರಾಪಂಚಿಕತೆಯೆಂಬ ಭಯಾನಕ ರೋಗಕ್ಕೆ ಅಮೋಘವಾದ ಚಿಕಿತ್ಸೆ. ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಭಗವನ್ನಾಮವು ನಿಮಗೆ ಶಾಂತಿ ಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ!

ಹರಿನಾಮವು ಉದಯ ಸೂರ್ಯನ ತೇಜಸ್ಸಿನಂತೆ. ಅದು ಭ್ರಮೆಯ ಕತ್ತಲನ್ನು ಹರಿಯುತ್ತದೆ. ಅದು ವಿಶ್ವಾತ್ಮಕವೂ ಪರಮ ಪವಿತ್ರವೂ ಆದ ಕಾಂತಿ. ಆ ಪವಿತ್ರ ನಾಮವನ್ನು ಒಂದು ಕ್ಷಣಕಾಲವಾದರೂ ದುರಪಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳದಿರಿ. ಪರಮ ಮಂಗಳಕರವಾದ ಆ ನಾಮವು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಾರದೆ ಒಂದೇ ಒಂದು ಕ್ಷಣವೂ ಪೋಲಾಗದ ಹಾಗೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಿ. ನೆನಪಿಡಿ. ಪ್ರಹ್ಲಾದನು ಉಚ್ಚರಿಸಿದಾಗ ಆ ಪವಿತ್ರ ನಾಮದ ಮಾಧುರ್ಯವು ಅಸುರರ ಹೃದಯಗಳನ್ನು ಗೆದ್ದಿತು; ರಾಕ್ಷಸರ ಮಕ್ಕಳು ಪ್ರಹ್ಲಾದನೊಂದಿಗೆ ತಾವೂ ನಾಮವನ್ನು ಹಾಡಿದರು. ಅವನ ಮುಂದಾಳತ್ವದಲ್ಲಿ! ತಮ್ಮ ನಾಯಕನನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಿಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ಸಂತೋಷವಾಗಿ ಭಗವನ್ನಾಮವನ್ನು ಹಾಡಿದರು, ಕುಣಿದರು.

ಆಸುರೀ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಪರಿವರ್ತಿಸಿ ಅದನ್ನು ಅಮೃತವಾಗಿ ಪವಿತ್ರಗೊಳಿಸಬಲ್ಲ ಭಗವನ್ನಾಮವು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಇಡೀ ಜಗತ್ತಿಗೇ ಶಾಂತಿಯ ಸ್ವರ್ಗ. ಎಡೆಬಿಡದೆ ಆ ಪವಿತ್ರನಾಮವನ್ನು ಉಚ್ಚರಿಸುತ್ತಿರುವುದು, ಆ ನಾಮವನ್ನೂ ರೂಪ ವನ್ನೂ ಉತ್ಕಟವಾಗಿ ಪ್ರೀತಿಸುವುದು—ಇದು ಭಕ್ತಿಯೆಂದು ಕರೆಯಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಯೋಗ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಭಕ್ತಿ ಎಂದರೆ ಅತ್ಯುನ್ನತವಾದ, ಅತ್ಯಂತ ಪರಿಶುದ್ಧವಾದ ಭಗವತ್ತೈವ. ಯಾರು ಬೇಕಾದರೂ ಈ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು. ಭಕ್ತಿ ಯೋಗದ ಬಾಗಿಲು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತೆರೆದಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಾಗಿರುವ ಒಂದೇ ಒಂದು ಪಾಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಅಂದರೆ ಮೋಕ್ಷಕ್ಕಾಗಿ ಬಯಕೆ. ಈ ಮೋಕ್ಷಪೇಕ್ಷೆಯು ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಅವನ ಪರಂಪರೆಗೆ ಹಕ್ಕುದಾರನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದು.

ಅಂತಹ ಪ್ರೇಮವು ಉದಯಿಸಬೇಕಾದರೆ ಮೊದಲು ಭಗವಂತನ ದಿವ್ಯ ಮಹಿಮೆ ಮತ್ತು ವೈಭವಗಳನ್ನು ಅರಿಯಬೇಕು ಹಾಗೂ ಅವನ ಮೂಲ ಲಕ್ಷಣಗಳಾದ ಸರ್ವಜ್ಞತ್ವ, ಸರ್ವಶಕ್ತಿತ್ವ ಮತ್ತು ಸಮಸ್ತ ಸೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಗತವಾಗಿರುವಿಕೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿದಿರಬೇಕು. ಈ ಬಗೆಯ ಪ್ರೇಮವು ಯಾರಲ್ಲಿದೆಯೋ ಅವನು ಸದಾ ಭಗವಂತನಲ್ಲೇ ನೆಲೆಸಿದ್ದು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾನೆ.

“ದೇವರನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು,” ಎಂದರೇನು? “ದೇವರನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುವುದು,” ಎಂದು ಅದರರ್ಥ. ಭಕ್ತಿಯಿಲ್ಲದ ಜ್ಞಾನವು ದ್ವೇಷವನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸುತ್ತದೆ. ಅಂತಹ ಜ್ಞಾನದಿಂದ ಬರುವ ಅಧಿಕಾರವು ದುರ್ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅದು ಜ್ಞಾನವೆಂಬ ಹೆಸರಿಗೇ ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲ; ನಿಜದಲ್ಲಿ ಅದು ಜ್ಞಾನವೆಂದು ತಪ್ಪಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುವ ಅಜ್ಞಾನ. ಜ್ಞಾನವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೆಲೆಸಿ ಬೇರುಬಿಡಬೇಕಾದರೆ ಅದು ಭಕ್ತಿಯ ಮೂಲಕ ಮಾತ್ರವೇ.

ಜ್ಞಾನಿಯ ಕುರುಹೇನು? ಅದು ಪ್ರೇಮ, ಸದಾ ವಿಸ್ತಾರಗೊಳ್ಳುತ್ತಲೇ ಹೋಗುವ ಪ್ರೇಮ. ಭಕ್ತಿ ಅಥವಾ ಭಗವಂತನನ್ನು ಕುರಿತ ಪ್ರೇಮವು ಉದಿಸಿದಾಗ ಹಂತ ಹಂತ ವಾಗಿ ಅಜ್ಞಾನವು ಮಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಭಕ್ತಿ ಮತ್ತು ದ್ವೇಷಗಳು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಇರಲಾರವು, ಅವು ಪರಸ್ಪರ ವಿರೋಧಿಗಳು. ಭಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಪ್ರೇಮವಾದರೆ ಒಂದೇ ಸ್ವರೂಪವು.

ಪ್ರಾಪಂಚಿಕನಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಲೌಕಿಕ ವಸ್ತುಗಳ ಬಗೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಪ್ರೇಮವಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅದೇ ಪ್ರೇಮವು ಭಕ್ತಿ ಅಥವಾ ಭಗವತ್ತೇಮದ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಪಡೆದಾಗ ಅದು ಭಗವತ್ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರಕ್ಕೆ ದಾರಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ರಸ ಎಂಬ ಪದವು ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ವಸ್ತುಗಳ ಆಕರ್ಷಣೆಯನ್ನೂ ಭಗವತ್ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರದ ಹಂಬಲಿಕೆಯನ್ನೂ ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

ಕರ್ಮಫಲಗಳು ನೀವು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾ ಹೋದಂತೆ ಕಡಮೆಯಾಗುವವು. ಆಮೇಲೆ ಮತ್ತೆ ನೀವು ಹುಟ್ಟುವಿರಿ. ಆದರೆ ಭಕ್ತಿಯ ಫಲವು ಹಾಗಲ್ಲ, ಅದು ಕಡಮೆಯಾಗುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಅದು ಶಾಶ್ವತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಮೋಕ್ಷವು ನಿತ್ಯ, ಅದು ಕೊನೆ ಗೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಮಾನವನ ಮುಕ್ತಿಗೆ ಭಕ್ತಿಯೇ ನಿಜವಾದ ದಾರಿ. ಅದೇ ಅತ್ಯುತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಸಾಧನೆ. ಮಿಕ್ಕ ಎಲ್ಲ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನೂ ಅದರ ಮೇಲೆ ರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಭಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಜ್ಞಾನ ಎರಡೂ ಬಂಡಿಗೆ ಹೂಡಿ ದ ಜೋಡಿ ಎತ್ತುಗಳು. ಎರಡೂ ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿ ಬಂಡಿಯನ್ನು ಎಳೆಯಬೇಕು. ಎರಡೂ ಒಂದೇ ವೇಗದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಭಾರವನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಎಳೆಯಲು ಪರಸ್ಪರ ನೆರವಾಗಬೇಕು. ಭಕ್ತಿಯು ಅಧಿಕವಾಗಲು ಜ್ಞಾನವು ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು; ಜ್ಞಾನದ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಭಕ್ತಿಯು ಪೋಷಣೆ ನೀಡಬೇಕು.

ಈ ರೀತಿಯ ಪರಸ್ಪರ ಸಹಾಯ, ಸಹಯೋಗಗಳಿಂದಾಗಿ ಬೃಂದಾವನದ ಗೋಪಿಯರು ಮೋಕ್ಷ ವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿಕೊಂಡರು. ಭಗವಾನ್ ಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಕುರಿತು ಅವರಿಗಿದ್ದ ಭಕ್ತಿಯು ಅವರಿಗೆ ಪರಮೋನ್ನತ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ದಯಪಾಲಿಸಿತು. ಭಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಜ್ಞಾನಗಳ ಸಾರವು ಶಾಂತಿ, ಅದರ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ರೂಪವಾದ ಪ್ರಶಾಂತಿ. ಪ್ರಶಾಂತಿಯಿಂದ ಪ್ರಕಾಂತಿ, ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕವಾದ ದಿವ್ಯ ಕಾಂತಿ. ಅದರಿಂದ ಪರಂಜ್ಯೋತಿ, ಪರಮೋನ್ನತ ದರ್ಶನದ ದಿವ್ಯ ಕಾಂತಿ.

ಜ್ಞಾನವು ಭಕ್ತಿಯ ಅವಿಭಾಜ್ಯವಾದ ಒಂದು ಅಂಗ. ಭಗವಂತನನ್ನು ಪ್ರೇಮಿಸುವುದು ತುಂಬಾ ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿ. ಅದು ಅತ್ಯಧಿಕ ಶುಭವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ. ಅದು ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಈ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಕಟ್ಟಹಾಕುವುದಿಲ್ಲ, ಕೈಹಿಡಿದು ಮೋಕ್ಷದ ಕಡೆಗೆ

ಒಯ್ಯುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲ ಬಗೆಯ ಬಂಧನಗಳಿಂದಲೂ ಮೋಹಗಳಿಂದಲೂ ಕಳಚಿ ಹಾಕುತ್ತದೆ. ವ್ಯಕ್ತಿಯು ದುಷ್ಟ ಸಹವಾಸವನ್ನು ತೊರೆಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕು ಅಷ್ಟೆ. ನಿರಂತರವಾದ ಸತ್ಸಂಗದಿಂದ ಅನಾಸಕ್ತ ಭಾವನೆಯು ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ.

ಕರ್ಮ, ಜ್ಞಾನ ಅಥವಾ ಯೋಗ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವವರಿಗಿಂತ ಭಕ್ತಿ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಹೋಗುವವನು ಅದೃಷ್ಟವಂತ ಹಾಗೂ ಶ್ರೇಷ್ಠನು ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಅವನು ಯೋಗಿ, ಸನ್ಯಾಸಿ, ಜ್ಞಾನಿ. ಇವರಿಗಿಂತಲೂ ಕರ್ಮಯೋಗ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಂಡವನು ಉತ್ತಮನು.

ಕೃಷ್ಣನು ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಜುನನಿಗೆ ಶ್ರೇಷ್ಠಯೋಗಿಯಾಗುವುದು ಎಂದು ನಿರ್ದೇಶಿಸಿದುದಕ್ಕೆ ಇದೇ ಕಾರಣ. ಜೊತೆಗೆ ಈ ಮಾತನ್ನೂ ಹೇಳಿದನು, “ಯೋಗಿಗಳಲ್ಲಿ, ಆತ್ಮವು ನನ್ನಲ್ಲಿ ಲೀನವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಯಾರು ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡುವನೋ ಅವನದೀಗ ಅತ್ಯುನ್ನತ ವಾದ ಭಕ್ತಿ.” ಆಗ ಅರ್ಜುನನು ಕೇಳಿದನು: “ನಿನ್ನನ್ನು ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಸದಾ ಪೂಜಿಸುವವರು, ಅವಿನಾಶಿಯಾದ ಅಗ್ರಾಹ್ಯನಾದವನೆಂದು ನಿನ್ನನ್ನು ಪೂಜಿಸುವವರು ಇವರಲ್ಲಿ ಯಾರು ಯೋಗದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿದಿರುತ್ತಾರೆ?” ಅದಕ್ಕೆ ಕೃಷ್ಣನು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟನು: “ಯಾರು ಮನಸ್ಸನ್ನು ನನ್ನಲ್ಲಿ ನೆಲೆಗೊಳಿಸಿ ನನ್ನನ್ನು ಪೂಜಿಸುತ್ತಾನೆಯೋ, ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾರು ಸ್ಥಿರತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವನೋ, ಅದರಲ್ಲಿ ಸಂತೋಷಪಡುವನೋ ಅವನೀಗ ಹೆಚ್ಚಿನ ಯಶಸ್ಸನ್ನು ಪಡೆದಿರುತ್ತಾನೆ.” ಆದ್ದರಿಂದ ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ, ಭಗವಂತನಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರದ್ಧೆಯು ಯಾವಾಗಲೂ ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾದದ್ದು. ಶ್ರದ್ಧೆಗೆ ಮಿತಿಗಳಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದರ ಫಲಗಳೂ ಕಡಮೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಭಗವತ್ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಮಾಡುವ ಕರ್ಮಗಳ ಫಲಗಳು ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತವೆ. ಜ್ಞಾನವು ಹೆಚ್ಚುಮಟ್ಟಿಗೆ ಆಂತರಿಕ ಸಾಧನೆಯನ್ನು, ಭಕ್ತಿಯು ಹೆಚ್ಚುಮಟ್ಟಿಗೆ ಬಹಿರಂಗ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸುತ್ತವೆ. ಬ್ರಹ್ಮವೇ ಧ್ಯಾನದ ವಸ್ತುವಾದಾಗ ಅದು ಜ್ಞಾನವಾಗುತ್ತದೆ. ಶ್ರವಣ ಅಥವಾ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಕುರಿತ ಪ್ರವಚನಗಳನ್ನು ಆಲಿಸುವುದು; ಮನನ ಅಥವಾ ಕೇಳಿದ್ದನ್ನು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತಂದುಕೊಳ್ಳುವುದು; ನಿದಿಧ್ಯಾಸನ ಅಥವಾ ಹಾಗೆ ಸ್ಮರಣೆಗೆ ತಂದುಕೊಂಡದ್ದನ್ನು ಮೆಲುಕುಹಾಕುತ್ತಿರುವುದು ಇವನ್ನು ಭಕ್ತಿಯು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ವಿಕಾಸಗೊಳ್ಳುವವರೆಗೂ ನಡೆಸುತ್ತಲೇ ಇರಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲು ಭಕ್ತರು ಎಷ್ಟೋ ವೇಳೆ ಭಗವಂತನೊಂದಿಗೆ ಚೌಕಾಶಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ವರ್ತಕನ ಹಾಗೆ ವರ್ತಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಬಿಡಬೇಕು. ಯಾರೇ ಆಗಿರಲಿ, ಭಗವಂತನಿಂದ ಅಥವಾ ತನ್ನ ಇಷ್ಟದೈವದಿಂದ ಭಕ್ತಿ ಅಥವಾ ಪ್ರೇಮವಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಏನನ್ನೂ ಕೇಳಬಾರದು. ಹಾಗೆ

ಕೇಳಿದರೆ ಅವನು ನಿಜವಾದ ಭಕ್ತನಲ್ಲ. ಭಗವಂತನ ದಿವ್ಯಚರಣಗಳ ಕಡೆಗೆ ನಿರಂತರ ಪ್ರೇಮದ ಅರಿವು ನಿಜವಾದ ಶರಣಾಗತಿಯೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಅಂಥ ಶಾಂತಿಯು ಭರವಸೆ ಕೊಡುತ್ತದೆ, ನಿಜವಾದ ಅಕೃತಕ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ದೊರಕಿಸುವುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

೧೧ ಅಧ್ಯಾಯ ಹನ್ನೊಂದು

ಬೋಧನೆಯು ಎರಡು ತೆರನಾಗಿದೆ: ಪರೋಕ್ಷ ಮತ್ತು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ. ವೇದಗಳು, ವೇದಾಂಗಗಳು, ನಿಗಮನ ಅನುಗಮನ ತರ್ಕಗಳು, ವಿಚಾರ ಊಹನೆಗಳು ಇವುಗಳ ಮೂಲಕವಾದ ಬೋಧನೆಯು ಪರೋಕ್ಷವಾದದ್ದು. ಹಾಗೆ ಪಡೆದ ತಿಳಿವನ್ನು ಅನುಭವಕ್ಕೆ ತಂದುಕೊಂಡಾಗ ಮತ್ತು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕರಿಸಿಕೊಂಡಾಗ ಅದು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗುತ್ತದೆ. ಸತ್ಯಂ, ಜ್ಞಾನಂ, ಅನಂತಂ ಆದ ಪರಬ್ರಹ್ಮವು ಸ್ವಯಂ ವ್ಯಕ್ತಿ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದರ ತಿಳಿವು ಹೆಚ್ಚಿದರೆ ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೆ, ಬ್ರಹ್ಮಕ್ಕೆ ಪರೋಕ್ಷವೂ ಇಲ್ಲ, ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವೂ ಇಲ್ಲ, ಅದು ವಿಶಿಷ್ಟ. ಆ ಎರಡಕ್ಕೂ ಅತೀತವಾದದ್ದು. ಪರತತ್ವದ ಈ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಸಾಧನೆಯೇ ಪ್ರಥಮ ಅಗತ್ಯ. ಈ ಸಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯ ಹಂತವು ಸದ್ಗುರುವಿಗೆ ಪೂರ್ಣಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದಲೂ ಅರ್ಪಣ ಭಾವದಿಂದಲೂ ಮಾಡಿದ ಸೇವೆ. ಸದ್ಗುರುವೂ ಅಷ್ಟೆ. ಸಾಧಕನಿಗೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಸರಳವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಕುರಿತು ಬೋಧಿಸುತ್ತಿರಬೇಕು. ಶಿಷ್ಯನು ಈ ಬೋಧನೆಯನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಿದಾಗ ಅದು ಪರೋಕ್ಷ ಜ್ಞಾನವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಪರೋಕ್ಷ ಜ್ಞಾನವನ್ನೇ ನಿರಂತರ ಮನನ ಅಥವಾ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಸದಾ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಅಪರೋಕ್ಷ ಅಥವಾ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಜ್ಞಾನವನ್ನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಬಹುದು. ಪರೋಕ್ಷ ಜ್ಞಾನವು ನೀರಿನ ಮೇಲೆ ಬರೆದ ಅಕ್ಷರಗಳಷ್ಟೇ ಕ್ಷಣಿಕವಾದುದು; ಆದರೆ ಅಪರೋಕ್ಷ ವಿಧಾನದಿಂದ ಗಳಿಸಿದ ಜ್ಞಾನವು ಶಿಲೆಯ ಮೇಲೆ ಕೊರೆದ ಅಕ್ಷರಗಳಂತೆ ಅಳಿಸಲಾರದಾಗುತ್ತದೆ.

ಕುದುರೆ ಎಂಬ ಶಬ್ದವನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ, ಕುದುರೆಯ ರೂಪವು ಮನಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ಮೂಡುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಬ್ರಹ್ಮ ಎಂಬ ಪದವನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ಬ್ರಹ್ಮದ ಸ್ವರೂಪವು ಪ್ರಜ್ಞೆಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಧ್ಯಾನವೆಂದರೆ ಇದೇಯೆ. ಸಾಧನ ಚತುಷ್ಟಯದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಸಾಧನೆಯ ಮೊದಲ ತತ್ವಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಣತರಾದವರು ಅದನ್ನು ಧ್ಯಾನವೆಂದು

ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಈ ಧ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ, ಸಾಧಕನು ಇಂದ್ರಿಯಗಳು ಮತ್ತು ಭಾವಾವೇಶಗಳ ನಿಯಂತ್ರಣವನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದೇ ಶಮ ಮತ್ತು ದಮ. ಜೊತೆಗೆ ಯಾವುದೇ ಫಲದ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಿಲ್ಲದೆ ಕರ್ಮನಿರತನಾಗುವುದು. ಹೀಗೆ ಶಮ, ದಮ ಮೊದಲಾದ ಆರು ಅರ್ಹತೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರು ಪರಿಣತನಾಗಿದ್ದಾನೆಯೋ ಅವನು ತನ್ನ ಮನೋಚಕ್ಷುವಿನಿಂದ, ಬ್ರಹ್ಮವನ್ನು ಕುರಿತು ನಿರೂಪಣೆಯನ್ನು ಆಲಿಸಿದೊಡನೆಯೇ ಪರಬ್ರಹ್ಮದ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಾನೆ. ಫಲಭೋಗವಿರಾಗ, ಅಂದರೆ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ತಾನು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸಗಳ ಫಲವನ್ನು ಕುರಿತು ವಿರಕ್ತಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಕೂಡ ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಈ ವೈರಾಗ್ಯವು ಆಳವಾಗಿ ಬೇರುಬಿಟ್ಟಾಗ ಚಿತ್ತವು ಶುದ್ಧವಾಗಿ ಉಪರತಿ ಅಥವಾ ಇಂದ್ರಿಯಗಳನ್ನು ವಸ್ತುಜಗತ್ತಿನಿಂದ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಸೆಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಯೋಗದಲ್ಲೂ ಎರಡು ಬಗೆಗಳಿವೆ: ರಾಜಯೋಗ ಮತ್ತು ಜ್ಞಾನಯೋಗ. ರಾಜಯೋಗದಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಸಿ, ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಎಂಟು ಹಂತಗಳಿವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಬಾಹ್ಯವಾದವು, ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಆಂತರಿಕವಾದವು. ಇದೇ ಆರ್ಯಮಾರ್ಗ. ಜ್ಞಾನಯೋಗದಲ್ಲಿ ಬಾಹ್ಯವಾದದ್ದೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೂ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ಇವೆರಡು ಯೋಗಗಳ ಗುರಿಯು ಚಿತ್ತದ ಎಲ್ಲಾ ಹಂತಗಳ ತಳಮಳವನ್ನು ಸ್ತಬ್ಧಗೊಳಿಸುವುದು. ಈ ವಿಕೋಭೆಗಳನ್ನು ಶಮನಗೊಳಿಸಿದವರಿಗೆ ಸಕಲವೂ ಬ್ರಹ್ಮವೇ. ಈ ಉದ್ದೇಶದ ಪೂರೈಕೆಗೆ ಮೊದಲು ಅಗತ್ಯವಾಗಿರುವುದು ರಾಜಯೋಗಕ್ಕಿಂತ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಜ್ಞಾನಯೋಗ. ಕೊನೆಯ ಪಕ್ಷ ಬ್ರಹ್ಮವನ್ನು ಅರಿತವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಅದು. ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, “ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳ ಬೇಕಾದ ತಲುಪಬೇಕಾದ ವಸ್ತು ಅದೊಂದೇ.”

ಆದರೆ ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳ ಜ್ಞಾನದ ಪ್ರಕಾರ, ಬ್ರಹ್ಮದ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಯಮ, ನಿಯಮ, ಆಸನ, ಪ್ರಾಣಾಯಾಮ, ಪ್ರತ್ಯಾಹಾರ, ಧಾರಣ, ಧ್ಯಾನ ಮತ್ತು ಸಮಾಧಿ—ಈ ಅಷ್ಟಾಂಗಯೋಗದ ಮೂಲಕ ಹೋಗಬೇಕು.

ಯಮ: ಯಮದಲ್ಲಿ ಅಹಿಂಸೆ, ಸತ್ಯ, ಅಸ್ತೇಯ (ಕದಿಯದಿರುವುದು), ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯ ಮತ್ತು ಅಪರಿಗ್ರಹಗಳು ಸೇರುತ್ತವೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಯಮ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಕೊಡುವ ಅರ್ಥ ಇದು. ಆದರೆ ನಾನು ದೇಹ ಮತ್ತು ಇಂದ್ರಿಯಗಳ ಮೋಹವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಬ್ರಹ್ಮವು (ನಾಮರೂಪಗಳಿಲ್ಲದ, ಗುಣಗಳಿಲ್ಲದ, ಅನಂತವಾದ, ಸಂತೋಷ ಅಥವಾ ದುಃಖಗಳಿಲ್ಲದ, ಪರಿವರ್ತನರಹಿತವಾದ, ಶಾಶ್ವತವಾದ, ಸತ್ ಚಿತ್ ಆನಂದ ಸ್ವರೂಪವಾದ ಪರವಸ್ತುವು) ಮಾಯೆಯ

ಕಾರಣ ಈ ಸೃಷ್ಟಿಯಂತೆ (ನಾಮ ರೂಪ, ಪರಿವರ್ತನೆ, ಜನ್ಮ, ಕ್ಷಯ, ಸುಖ ದುಃಖ—ಈ ಗುಣಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ) ತೋರುತ್ತದೆ. ಈ ತೋರಿಕೆಗೆ ಅಂತ್ಯವಿದೆ; ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಸೀಮಿತಗಳಿವೆ. ಅದು ಸದಾ ಚಲಿಸುತ್ತಿರುವಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಅದನ್ನು ಸಂಸಾರ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಬ್ರಹ್ಮ ವಸ್ತುವು ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿರೂಪದಲ್ಲಿ, ಸಮಷ್ಟಿಯಾಗಿ ಸಾಮೂಹಿಕ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡು ಮಹಾ ಪಂಡಿತರನ್ನೂ ಮಾಯೆಗೊಳಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

ಒಂದೇ ಆದ ಚೈತನ್ಯವು ಈ ಅಸಂಖ್ಯ ವೈವಿಧ್ಯವಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ನಾವು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಮತ್ತು ಸಾಮೂಹಿಕ ಎಂದು ಮಾತನಾಡುತ್ತೇವೆ. ವ್ಯಷ್ಟಿಯು ಬ್ರಹ್ಮದ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿದ ಆರೋಪ, ಹಗ್ಗದ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿದ ಹಾವಿನ ಆರೋಪದಂತೆ, ಮರೀಚಿಕೆಯಲ್ಲಿನ ಸರೋವರದಂತೆ. ಸ್ಥೂಲ, ಸೂಕ್ಷ್ಮ, ಕಾರಣ ಈ ಮೂರೂ ಶರೀರಗಳು ಬ್ರಹ್ಮವನ್ನು ಅರಿತವನಿಗೆ ಒಂದು ಆರೋಪಣವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅದು ಸತ್ಯವೆಂದಾಗಲಿ, ಅಸತ್ಯವೆಂದಾಗಲಿ ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅದು ಸತ್ಯವೂ ಅಲ್ಲ, ಅಸತ್ಯವೂ ಅಲ್ಲ, ಅದು ಮಿಥ್ಯೆ. ಮಾಯೆಯ ಆವರಣದಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿದ ಅಜ್ಞಾನಿಯಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಈ ಸಂಸಾರವು ನಿತ್ಯವಾದದ್ದು, ಸುಖ ಸಂತೋಷಗಳಿಗೆ ಮೂಲವಾದದ್ದು ಎಂದು ನಂಬುತ್ತಾನೆ.

ದೇಹದೊಂದಿಗೆ ತಪ್ಪಾಗಿ ಸಮೀಕರಿಸಿಕೊಂಡು ಜನರು ತಮ್ಮ ತಾಯಿ, ತಂದೆ, ಪತ್ನಿ, ಮಕ್ಕಳು, ಬಂಧುಗಳು, ಮಿತ್ರರು ಎಂಬ ತೊಡರುಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡು ನರಳುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳದೆ (ಸಚ್ಚಿದಾನಂದವಾದ, ಬ್ರಹ್ಮವನ್ನು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಧ್ಯಾನ ಮಾಡುವುದರ ಮೂಲಕ, ಪರಿವರ್ತನರಹಿತ ಪರಿವರ್ತನಶೀಲವಾದವುಗಳ ವಿವೇ ಚನೆಯನ್ನು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಬಳಸುವುದರ ಮೂಲಕ, ಸತ್ಸಂಗದ ಮೂಲಕ, ಜ್ಞಾನಿಗಳ ಸೇವೆಯ ಮೂಲಕ ಹಾಗೂ ಪರಿಶುದ್ಧ ಬುದ್ಧಿಯ ಮೂಲಕ) ಅವರು ತಮಗೆ ದೇಹವಾಗಲಿ ಇಂದ್ರಿಯಗಳಾಗಲಿ ಇಲ್ಲ, ತಾವೇ ಬ್ರಹ್ಮ (ಮೂರು ತೆರನಾದ ದೇಹದ ಹಾಗೂ ಇತರ ಎಲ್ಲದರ ಅಧಿಷ್ಠಾನ, ಪಾಲಕ ಮತ್ತು ಪ್ರೋಷಕರ) ಎಂದು ಈ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಬೆಳೆಯುವುದೇ ನಿಜವಾದ ದೇಹ ಮತ್ತು ಇಂದ್ರಿಯಗಳ ವೈರಾಗ್ಯ. ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದಂತೆ ಯಮ ಎಂಬ ಪದದಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿರುವುದು ಇದು. ಜ್ಞಾನಯೋಗದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಯಮ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಸುಖದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹಿಗ್ಗುವುದು, ದುಃಖದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕುಗ್ಗುವುದು, ದೇಹ ಮತ್ತು ಇಂದ್ರಿಯಗಳ ನೋವನ್ನು ತನ್ನ ನೋವೆಂದು ತಪ್ಪಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು, ಈ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಗೆಲ್ಲಬೇಕು. ದೇಹ ಮತ್ತು ಇಂದ್ರಿಯಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಮೀಕರಣ

ವನ್ನು ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ತೊರೆಯಬೇಕು. ಯಮದ ಅಂಗವನ್ನು ಗಳಿಸಿಕೊಂಡ ದೃಕ್ಕೆ ಇದೇ ಕುರುಹು. ಈ ಅಂಗವೇ ಜ್ಞಾನಯೋಗದ ತಳಹದಿ.

ನಿಯಮ: ನಿಯಮ ಎಂದರೆ ಪರಿಶುದ್ಧಿ, ಸದಾ ಕಾಲವೂ ತಪೋನಿರತನಾಗಿ ಅಥವಾ ಜಪನಿರತನಾಗಿ ಸಂತೋಷ ತುಂಬಿರುವುದು. ರಾಜಯೋಗವು ಉಲ್ಲೇಖಿಸುವುದು ಇದನ್ನೇ. ಶೌಚ, ಸಂತೋಷ, ತಪಸ್ಸು, ಸ್ವಾಧ್ಯಾಯ, ಈಶ್ವರ ಪ್ರಣಿಧಾನ—ಇವು ನಿಯಮದ ಅಂಗಗಳು.

ಆದರೆ ಇದನ್ನು ನಾನು ಹೀಗೆ ವಿವರಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಿಯಮವೆನ್ನುವುದು ಎಲ್ಲಾ ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಎಲ್ಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳಲ್ಲೂ ಪರಮಾತ್ಮನಲ್ಲಿ ಇಡುವ ಸ್ಥಿರವಾದ ಪ್ರೇಮ. “ಸಾ ಪರಮ ಪ್ರೇಮ ರೂಪಾ,” ಎಂದು ನಾರದ ಭಕ್ತಿಸೂತ್ರವು ವರ್ಣಿಸುತ್ತದೆ. ಅದು ಪ್ರೇಮದ ಪರಮೋನ್ನತ ಸ್ವರೂಪ. ಪರವಸ್ತುವನ್ನು ಕುರಿತು ಆ ಬಗೆಯ ಉನ್ನತವಾದ ಪ್ರೇಮವನ್ನು ಹೊಂದಿದಾಗ ಶೌಚ ಅಥವಾ ಪರಿಶುದ್ಧಿ, ಸಂತೋಷ, ತಪಸ್ಸು, ಸ್ವಾಧ್ಯಾಯ ಅಥವಾ ಅಧ್ಯಯನ, ಈಶ್ವರ ಪ್ರಣಿಧಾನ ಅಥವಾ ಭಗವಂತನಲ್ಲಿ ಶರಣಾಗತಿ ಇವುಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು ಸಾಧ್ಯ. ಯಮವನ್ನು ಗಳಿಸಿದಾಗ ಎಲ್ಲ ಆನಂದ ಮತ್ತು ಶಾಂತಿಗಳ ಮೂಲ ಸೆಲೆಯಾದ ಸತ್ ಚಿತ್ ಆನಂದ, ಪರಬ್ರಹ್ಮ ವಸ್ತುವಿನ ಮೂಲಕವಾಗಿ ಮನುಷ್ಯನು ಆನಂದವನ್ನು ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಗಳಿಸುತ್ತಾನೆ.

ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಎರಡೂ ಬಂದಿರುವುದು ಶುಷ್ಕವಾದ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ವಸ್ತುಗಳಿಂದ ಅಲ್ಲ. ‘ರಸೋ ವೈ ಸಃ’—ಅವನು ಸಿಹಿಯೇ ಆಗಿದ್ದಾನೆ; ‘ಆನಂದೋ ವೈ ಬ್ರಹ್ಮ’—ಬ್ರಹ್ಮವು ಆನಂದವೇ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳು ಸಾರುತ್ತವೆ. ಭೌತ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿನ ಆನಂದದ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಕಣವನ್ನು ಬ್ರಹ್ಮದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಬ್ರಹ್ಮದ ಮೂಲಕವೇ ಪಡೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅತ್ಯಂತ ಪೂರ್ಣವಾದ, ಅತ್ಯಂತ ಮಧುರವೂ ಆನಂದವೂ ಆದ ಮೂಲಾಧಾರವಾದ ಬ್ರಹ್ಮವಿಲ್ಲದೆ ಈ ಚಂಚಲವೂ ನಶ್ವರವೂ ಆದ ತೋರಿಕೆಯ ವಸ್ತುವು ಪ್ರಾಪಂಚಿಕರಿಗೆ ಅಷ್ಟು ಸಂತೋಷವನ್ನು ಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆ ಮೂಲರಸವಿಲ್ಲದೆ ಹೋಗಿದ್ದರೆ ಇದು ಭಯಂಕರ ಕಹಿಯಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಭೌತವಸ್ತುಗಳು ಕೊಡುವ ಈ ಅಲ್ಪ ಸಂತೋಷಕ್ಕೆ ಆ ಅಮೃತದ ಸಾಗರವು ಕಾರಣ. ಬ್ರಹ್ಮವನ್ನು ತಿಳಿದವರ ಸಹವಾಸದಲ್ಲಿರುವುದು, ಅವರೊಂದಿಗೆ ವಿನಯದಿಂದಲೂ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿಯೂ ಪರವಸ್ತುವಿನ ಸ್ವರೂಪ ವನ್ನು ಕುರಿತು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು, ಸತ್ಯವನ್ನು ಅರಿಯಲು ಹಂಬಲ, ಭಗವಂತನನ್ನು ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ಪ್ರೇಮಿಸುವುದು—ಇವು ನಿಯಮ ಸಾಧನೆಯಲ್ಲಿರುವ

ವನ ಲಕ್ಷಣಗಳು. ಅಂತಹ ಮಹಾಪುರುಷರು ತೆಗಳಿಕೆ ಹೊಗಳಿಕೆಗಳಿಂದಾಗಲಿ, ಗಾಳಿ ಬಿಸಿಲು ಮಳೆಗಳಿಂದಾಗಲಿ, ಗೌರವ ಅಗೌರವಗಳಿಂದಾಗಲಿ ಬಾಧಿತರಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮೂಲ ಬ್ರಹ್ಮದೊಂದಿಗೆ ಐಕ್ಯ ಹೊಂದುವ ಆನಂದವನ್ನು ಈಡೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದೊಂದೇ ಅವರಿಗೆ ಗುರಿ. ಮಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ಆಕರ್ಷಣೆಗಳಿಂದ ವಿಮುಕ್ತವಾದ ಮೋಕ್ಷ ಪಥವನ್ನು ಅವರು ಕ್ರಮಿಸುತ್ತಾರೆ.

ನಿಯಮದ ಹಂತವನ್ನು ಅರಿತವನು ಜ್ಞಾನದ ಸಂಪಾದನೆಗೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಸಮಸ್ತ ವನ್ನೂ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಲು ಸಿದ್ಧನಾಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಬ್ರಹ್ಮವನ್ನು ಕುರಿತ ವಾಗ್ವಾದವನ್ನು ಆಲಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಎಷ್ಟು ದೂರ ಬೇಕಾದರೂ ಅವನು ಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ಜ್ಞಾನಿಗಳು ಕೊಟ್ಟ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಉಪದೇಶವನ್ನೂ ವಿಧೇಯತೆಯಿಂದ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಅತೀತ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಅಥವಾ ಚಿನ್ಮಯ ತತ್ವವನ್ನು ಬೋಧಿಸುವವರ ಜೊತೆಗೆ, ಅವರು ಮಾತ್ರವೇ ತನ್ನ ಅತ್ಯಂತ ಆಪ್ತಮಿತ್ರರೆಂಬಂತೆ ನಂಟು ಬಳಸುತ್ತಾನೆ. ಅವರ ಅಪೇಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಲು ಯಾವ ಕಷ್ಟಪಡಲೂ ಅವನು ಸಿದ್ಧನಾಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಇವು ನಿಯಮಸ್ಥನ, ಅಂದರೆ ನಿಯಮವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿರುವವನ ಲಕ್ಷಣಗಳು.

ಆಸನ: ಸಾಧಕನು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದು ನಿಶ್ಚಿತವಾದ ಭಂಗಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರಬೇಕು. ಅಂದರೆ ಅಳ್ಳಾಡದೆ ಅಥವಾ ತೂರಾಡದೆ ಸ್ಥಿರವಾಗಿರಬೇಕು. ಆದರೆ ಬಂಡೆಯಂತೆ, ನಿಶ್ಚಲವಾಗಿ, ಕೀಲುಗಳೆಲ್ಲ ಬೀಗ ಹಾಕಿದ ಹಾಗೆ ಕುಳಿತರೆ ಅದು ಆಸನವೆನಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ನಿಜವಾದ ಆಸನದ ಲಕ್ಷಣವಲ್ಲ. ಆಸನವನ್ನು ವುದು ದೇಹದ ಸ್ಥಿರತೆಯನ್ನೂ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಅರಳುವ ಸಂತೋಷವನ್ನೂ ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಯೋಗ ಸಾಧಕನು ತಳೆಯುವ ಭಂಗಿಯು ಯಾವುದೇ ಇರಲಿ, ಅದು ಸ್ಥಿರವಾಗಿರಬೇಕು ಮತ್ತು ಸುಖಕರವಾಗಿರಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಪತಂಜಲಿಯು, “ಸ್ಥಿರಸುಖಮಾಸನಂ,” ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ಅದನ್ನೇ ನಾನು ಇನ್ನೊಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದ, ಅತ್ಯಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಯಶ ದೊರಕಿಸುವ ಆಸನ ಯಾವುದು? ಯಾವ ಭಂಗಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಾಗ ಬಾಹ್ಯ ಜಗತ್ತಿನಿಂದ ಬಾಧಿತನಾಗುವುದಿಲ್ಲವೋ ಆ ಭಂಗಿಯೇ ಸರಿಯಾದ ಆಸನ. ಅದು ನೀತಿಯುತವಾದ ಜೀವನವನ್ನು, ವೈದಿಕ ಮಾರ್ಗಾನುಸಾರವಾಗಿ ನಡೆಸಿದ ಅಭ್ಯಾಸದಿಂದ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದು ಪರಮಾತ್ಮನಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿಯು ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಇರದು. ನಿಮಗೆ ಇಷ್ಟವಾಗದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಯಾವನೋ ಒಬ್ಬನು ನಿಮ್ಮ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬಂದನೆಂದಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳೋಣ. ನೀವು ಅವನ ದೋಷವನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ; ಅವನನ್ನು ಕುರಿತು ತಿರಸ್ಕಾರದಿಂದ ನಗುವುದಾಗಲಿ, ಅವನಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ಅಸಮಾಧಾನ ತೋರಿಸುವುದಾ

ಗಲಿ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮಷ್ಟಕ್ಕೆ ನೀವು, ಅವನು ಬಂದಿದ್ದರಿಂದ ಎಳ್ಳಷ್ಟು ಚಲಿತರಾಗದೆ ನಿಮ್ಮ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತಿದ್ದರಾಯಿತು.

ನಿಮಗೆ ಹಿಡಿಸದ ನಡವಳಿಕೆಯ ಜನರು ತಮಗೆ ಸರಿಯನ್ನಿಸಿದಂತೆ ನಡೆದು ಕೊಳ್ಳಲಿ, ಅವರಷ್ಟಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಿ. ಅದೇ ಉದಾಸೀನಭಾವ. ಸಾಧಕನಿಗೆ ಪರವಸ್ತುವನ್ನು ಕುರಿತ ಪ್ರೇಮವು ಉದಿಸಿದಾಗ ಸಕಲ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ವಸ್ತುಗಳ ಬಗೆಗೆ ಈ ಭಾವವು ಅವನಲ್ಲಿ ಮೂಡುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೂ ಖಚಿತವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಸದಾ ತನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ, ಬ್ರಹ್ಮದ ಸತ್ಯವನ್ನೂ ಜಗತ್ತಿನ ಮಿಥ್ಯೆಯನ್ನೂ ಚಿಂತನ ಮಾಡುತ್ತಿರಬೇಕು. “ಬ್ರಹ್ಮ ಸತ್ಯ, ಜಗನ್ನಿರ್ಧ್ಯಾ.” ದುಷ್ಟ ಜನರ ಸಂಗವನ್ನು ನಿವಾರಿಸಬೇಕು, ಸಜ್ಜನರ ಸಂಗವನ್ನು ಅತಿಯಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಈ ಸ್ವಭಾವವು ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ನಿವೃತ್ತಿ ಮಾರ್ಗದಿಂದ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಮಾರ್ಗದ ಕಡೆಗೆ ಸೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಕ್ಷಣಿಕವಾದುದರ ಸಹವಾಸವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಿ. ಅವು ನಾಮ ಮತ್ತು ರೂಪಗಳ ಹೊದಿಕೆ ಧರಿಸಿವೆ. ಈ ಉದಾಸೀನತೆಯನ್ನು ಒಮ್ಮೆ ಸಾಧಿಸಿದರೆಂದರೆ, ನಿಮಗೆ ಅಚಂಚಲವಾದ, ಸ್ಥಿರವಾದ ಶಾಂತಿ, ಆತ್ಮಸಂಯಮಗಳೂ ಮನಶ್ಶುದ್ಧಿಯೂ ದೊರಕುತ್ತವೆ. ಆಗ ಸ್ಥಿರವಾದ ಸುಖವಾದ ಆಸನವು ಲಭ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

೧೨ ಅಧ್ಯಾಯ ಹನ್ನೆರಡು

ಪ್ರಾಣಾಯಾಮವೆಂದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಉಚ್ಚಾಸ ನಿಶ್ವಾಸಗಳ ನಿಯಂತ್ರಣ ಎಂದರ್ಥ. ಯೋಗಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ರೇಚಕ, ಪೂರಕ, ಕುಂಭಕ ಇತ್ಯಾದಿಯಾಗಿ ವಿವರಿಸುತ್ತಾರೆ. ನಾನಾದರೋ ಇದನ್ನು ಹೀಗೆ ವಿವರಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ: ಪ್ರಾಣಗಳ ನಿಯಂತ್ರಣ ಅಥವಾ ಪ್ರಾಣಸಂಯಮ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು. ಈ ಇಡೀ ವಿಶ್ವವು ಮಿಥ್ಯೆ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸುವವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ. ವಿವಿಧ ಆಕಾರದ ಶೈಲಿಯ ವಿನ್ಯಾಸದ ಚಿನ್ನದಾಭರಣಗಳನ್ನು ನಾವು ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ಅವೆಲ್ಲಾ ಒಂದೇ ಲೋಹದಿಂದ, ಚಿನ್ನದಿಂದ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಆದರೆ ಒಬ್ಬನು ಒಂದು ಆಭರಣವನ್ನು ಇನ್ನೊಂದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತಾನೆ; ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಸಮವಾಗಿಯಂತೂ ಅಲ್ಲ. ಅಗತ್ಯಗಳು, ಫ್ಯಾಷನ್ನುಗಳು, ಇಚ್ಛೆಗಳು, ಬಯಕೆಗಳು ಇವಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಆಭರಣಗಳಿಗೆ ನಾವು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಹೆಸರುಗಳನ್ನೂ ರೂಪಗಳನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೂ ನಾವು ಅರ್ಥರಹಿತವಾದ ಭ್ರಮೆಯಿಂದ ಬಂಧಿತರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಅದು ನಮ್ಮನ್ನು ವಾಸ್ತವತೆಗೆ ಕುರುಡರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದೆ. ಆ ವಿವಿಧ ಆಭರಣಗಳನ್ನು

ಕಲ್ಪಿಸಿದಾಗ, ಅವು ತಯಾರಾಗುತ್ತಿದ್ದಾಗ, ಅವು ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತಿರುವಾಗ, ಕೊನೆಗೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಕರಗಿಸಿ ಒಂದು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿದಾಗ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ಚಿನ್ನವಾಗಿಯೇ ಉಳಿದಿರುತ್ತದಲ್ಲವೆ?

ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕಾನೇಕ ನಾಮಗಳು ರೂಪಗಳು ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ, ಕಣ್ಮರೆಯಾಗಿ ಮತ್ತೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತವೆ, ಬೆಳೆಯುತ್ತವೆ, ನಾಶವಾಗುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಮೂಲಾಧಾರವಾದ ವಸ್ತುವು, ನಿತ್ಯವಾದ ಪರವಸ್ತುವು ಈ ಎಲ್ಲ ಬದಲಾ ವಣೆಗಳ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಉಳಿದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಅಸಂಖ್ಯ ವೈವಿಧ್ಯವುಳ್ಳ ರೂಪಗಳು ಭ್ರಮೆಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿ ದ್ವೇಷ ಪ್ರೇಮ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಚೋದಿಸುವ ಹಾಗೆ ನಾಮ ರೂಪಗಳು ಮರುಳುಗೊಳಿಸಿ ಮೋಹವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತವೆ. ಅವೂ ತಾವೇ ಆನಂದದ ಮೂಲ ಎಂದು ನಾವು ನಂಬುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ವಿಶ್ವವು ಅನಾದಿ, ಅನಂತ, ನಿಷ್ಕಳಂಕ, ನಿತ್ಯಶುದ್ಧ ಬ್ರಹ್ಮವಲ್ಲದೆ ಬೇರೇನೂ ಅಲ್ಲ ಎಂದು ಶ್ರುತಿಗಳು ಸಾರಿಲ್ಲವೆ? ಆಭರಣಗಳು ಕ್ಷಣಿಕವಾದವು, ಚಿನ್ನವು ಮಾತ್ರ ಶಾಶ್ವತ, ಸತ್ಯ ಎಂದು ಅವು ಹೇಳುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನೀವು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಬ್ರಹ್ಮಕ್ಕೆ ಒಯ್ಯಬೇಕು. ತೋರಿಕೆಯಿಲ್ಲವೂ ಮಾಯೆಯ ಸೃಷ್ಟಿ ಎಂದು ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳಿರಿ. ವಿವೇಚನೆಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಸತ್ಯವನ್ನು ಅರಿಯಲು ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಿ; ಸಕಲವೂ ಬ್ರಹ್ಮವೇ ಎಂಬ ಸತ್ಯವನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ಸದಾ ಎಚ್ಚರವಾಗಿರಿ.

ನಿಜ, ಮಾಯಾವೃತ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಜಗತ್ತು ಸತ್ಯವೆಂದೂ ಬ್ರಹ್ಮವೆನ್ನುವುದು ಅರ್ಥ ಶೂನ್ಯ ಕಟ್ಟು ಕತೆ ಎಂದೂ ತೋರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಬುದ್ಧಿಯುಕ್ತವಾದ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಜಗತ್ತನ್ನು ಅದರ ನಿಜವಾದ ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿ ಅಸತ್ಯವೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಮಾಯೆಯೆಂಬ ಆಕರ್ಷಕ ತರುಣಿಯು ತನ್ನ ಸೌಂದರ್ಯದಿಂದಲೂ ಮಿಥ್ಯೆ ಮತ್ತು ಥಳಕುಗಳ ಬಾಣಗಳಿಂದಲೂ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಗೆಲ್ಲುತ್ತಾಳೆ. ವಿಶ್ವ ಬ್ರಹ್ಮದರ್ಶನವನ್ನು ಪಡೆದಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಮಾತ್ರ ಅವಳ ಮೋಹಪಾಶಗಳಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲನು. ಅಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಈ ನಾಮಗಳು ಮತ್ತು ರೂಪಗಳು ಸ್ವಲ್ಪವೇ ಸಮಯದ ಹಿಂದೆ ಹುಟ್ಟಿದವು, ಮುಂದೆ ಸ್ವಲ್ಪವೇ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಮಾಯವಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತವೆ ಎಂದು ತಿಳಿದಿರುತ್ತದೆ. ಗೀತೆಯಲ್ಲಿಯೂ “ಓ ಭರತನೆ, ಇವು ನಡುವೆ ತೋರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ.” (೨:೨೮) ಜಗತ್ತು ವಿಕಾಸಕ್ಕೂ ವಿನಾಶಕ್ಕೂ ಒಳಗಾಗುವಂಥದು. ಇದನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಜಗತ್ತಿನ ಅಂತ್ಯದವರೆಗೂ ಕಾಯಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ; ದೃಷ್ಟಿ ಕೋನವನ್ನು ತಿದ್ದಿಕೊಂಡರೆ ಸಾಕು. ಅದೇ ನಿಜವಾದ ಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಹೆಜ್ಜೆಗಳು. ಅದೇ ಪ್ರಾಣಗಳ ನಿಯಂತ್ರಣ, ಜಗತ್ತು ಅಸತ್ಯ ಅಥವಾ ಮಿಥ್ಯೆ ಎಂಬ ಅರಿವು.

ಪ್ರಾಣಾಯಾಮವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕರಗತಗೊಳಿಸಿಕೊಂಡಿರುವವನು ಈ ಜಗತ್ತನ್ನು ಎಷ್ಟೋ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಪೆನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಬರೆದ ಅಕ್ಷರಗಳ ಹಾಗೆ ಮಸುಕು ಮಸುಕಾಗಿ, ಅಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ, ಮಬ್ಬಾಗಿರುವಂತೆ ಚಿತ್ರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಇದೆಲ್ಲವೂ ಬ್ರಹ್ಮ ಮಾತ್ರವೇ ಎಂದು ತಿಳಿದ ಅವನು ಎಷ್ಟೋ ಆಕರ್ಷಕವಾಗಿದ್ದರೂ ಪರಿಸರದ ಕಡೆಗೆ ಸೆಳೆಯಲ್ಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ವರಮಾನ, ಸಂಪತ್ತು, ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿ, ಎಲ್ಲವೂ ಅಸತ್ಯ, ಮೌಲ್ಯರಹಿತ, ಅರ್ಹವಾದದ್ದಲ್ಲವೇ ಅಲ್ಲ. ದೃಢವಾದ ಈ ನಂಬಿಕೆಯು ಪ್ರಾಣಾಯಾಮದ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದ ಕುರುಹು.

ನಾಲಗೆಯು ಸವಿಯುತ್ತದೆ, ಕಣ್ಣು ನೋಡುತ್ತದೆ, ಕಿವಿಯು ಕೇಳುತ್ತದೆ, ಚರ್ಮವು ಅನುಭವಿಸುತ್ತದೆ, ಮೂಗು ಫ್ರಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಇಂದ್ರಿಯವೂ ಜೀವನದಾದ್ಯಂತ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಇಂದ್ರಿಯಗಳನ್ನು ಬಾಹ್ಯವಸ್ತು ಜಗತ್ತಿನಿಂದ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಸೆಳೆದುಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಆಂತರಿಕವಾದ ಮಾನಸಿಕ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಅಥವಾ ಚಿತ್ತವೆಂದು ಕರೆಯಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಬುದ್ಧಿಯ ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗಿಸಬೇಕು. ಪತಂಜಲಿಯು ಯೋಗ ಸೂತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯಾಹಾರ ಎಂದು ಕರೆದಿರುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಇದು. ಆದರೂ ನಾನು ಅದನ್ನು ಇನ್ನೊಂದು ರೀತಿಯಾಗಿಯೂ ವಿವರಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಚಿತ್ತದ ಆಂತರಂಗಿಕವಾದ ವರ್ತನೆಯು, ಅಂದರೆ ಚಿತ್ತದ ನಿರಂತರ ಒಳನೋಟವು ಎಲ್ಲಾ ಇಂದ್ರಿಯಗಳ ಮುಖ್ಯ ಚಾಲಕ ಶಕ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಇದೇ ಪ್ರತ್ಯಾಹಾರ ಎಂಬುದರ ನಿಜವಾದ ಅರ್ಥ. ಚಿತ್ತವು ಇವೆಲ್ಲವೂ ಮಾಯೆಯಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದ್ದು, ಮಾಯೆಯ ಪಾಲನೆಯಲ್ಲಿರುವಂಥದು ಎಂದು ಅರಿತುಕೊಂಡಾಗ ಅದು ತನ್ನ ಸ್ಪರ್ಶಕಗಳನ್ನು ಇಂದ್ರಿಯ ಜಗತ್ತಿನಿಂದ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಸೆಳೆದುಕೊಂಡು ತನ್ನ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಸ್ವಾರ್ಥ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ತೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಚಿತ್ತದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸ್ವರೂಪವು ಚಂಚಲವಾಗಿರುವುದು, ಹಿಂದು ಮುಂದು ನೋಡುವುದು, ಸಂತೋಷ ಮತ್ತು ಶಾಂತಿಗಳನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತಾ ಅಲೆಯುವುದು. ತಾನು ಅದುವರೆಗೂ ಹಿಂಬಾಲಿಸುತ್ತಿದ್ದ ವಸ್ತುಗಳು ಕ್ಷಣಿಕವೂ ಅರ್ಥರಹಿತವೂ ಆದುವೆಂದು ತಿಳಿದಾಗ ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಅದು ನಾಚಿಕೆ ಪಡುತ್ತದೆ, ಅದರ ಭ್ರಮೆ ಹರಿಯುತ್ತದೆ. ಆಗ ಅದು ಆತ್ಮವನ್ನು ಬೆಳಗಿ ಅದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟ ಪಡಿಸತೊಡಗುತ್ತದೆ.

ಈ ಹಂತವನ್ನು ತಲುಪಿರುವ ಸಾಧಕನು ಬಾಹ್ಯ ಜಗತ್ತನ್ನು ಒಂದು ಭಾರೀ ಮೂಕಾಭಿನಯ ಎಂಬಂತೆ ಗಮನಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾನೆ; ಅವನ ಒಳ ನೋಟವು ಅವನಿಗೆ ಎಂತಹ ಸಂತೋಷವನ್ನೂ ತೃಪ್ತಿಯನ್ನೂ ಕೊಡುತ್ತದೆಂದರೆ, ಅದುವರೆಗೆ ಬಹಿರಂಗ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲೂ ಇಂದ್ರಿಯ ಸುಖಗಳನ್ನು ಅರಸುವುದರಲ್ಲೂ ಕಾಲ

ಕಳೆದು ಪೋಲು ಮಾಡಿದುದಕ್ಕಾಗಿ ಅವನು ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪಪಡುತ್ತಾನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆತ್ಮದ ಕಡೆಗೆ ನೇರವೂ ಹರಿತವೂ ಏಕಾಗ್ರವೂ ಆದ ಚಿತ್ತದ ನೋಟವೇ ನಿಜವಾದ ಪ್ರತ್ಯಾಹಾರ.

ಚಿತ್ತವನ್ನು ಒಂದು ಕಡೆ ನೆಲೆಗೊಳಿಸಿದಾಗ ಅದನ್ನು ಧಾರಣ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಪತಂಜಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ಅದು ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಚಿತ್ತದ ಅತಿಶ್ಚ ಅಲುಗದ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು, ಅಚಂಚಲವಾದ ಲಕ್ಷಣವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಇಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಚಿತ್ತವು ಬಾಹ್ಯವಸ್ತುಗಳ ಮೋಹವನ್ನು ತೊರೆದಾಗ, ಕಳೆದು ಹೋದ ಕಾಲದ ಅವಿವೇಕಕ್ಕಾಗಿ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪವು ಅವನಲ್ಲಿ ತುಂಬಿದಾಗ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ವ್ಯಥೆ, ವಿರಕ್ತಿ, ಅರಿವುಗಳು ಆವರಿಸಿದಾಗ, ನೇರವಾಗಿ ಬುದ್ಧಿಯ ಹಾಗೂ ಹೃದಯದ ಪ್ರಗತಿಪರ ಗುಣಗಳನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಪೋಷಿಸಿದಾಗ ಅದು ಆದರ್ಶವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅರ್ಹವಾಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ಅದು ಆದರ್ಶವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಚಿಂತನ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ನಿಶ್ಚಿತವಾಗಿ ನೆಲೆಗೊಂಡ ಗಮನವೇ ಧಾರಣ.

ಚಿತ್ತವು ಎಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದರೂ ಅಲೆಯಬಹುದು, ಅಲ್ಲಿ ಅದು ಬ್ರಹ್ಮವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕಾಣಲು ಅದಕ್ಕೆ ಆದೇಶ ನೀಡಿ. ಅದು ಯಾವುದೇ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು, ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಬಹುದು, ಆ ಮಾನಸಿಕ ಸೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಚಿತ್ರಿಸುವಂತೆ ಅದಕ್ಕೆ ಆದೇಶ ನೀಡಿರಿ.

ನಿಮ್ಮ ಚಿತ್ತವನ್ನು ಒಬ್ಬ ಪುಟ್ಟ ಬಾಲಕನಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಿ. ಅವನನ್ನು ಬೆಳೆಸಿ, ಬುದ್ಧಿವಂತನಾಗುವಂತೆ ತರಬೇತಿ ಕೊಡಿ, ಒಳ್ಳೆಯ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುವಂತೆ ಒಲಿಸಿ; ನೋಡುತ್ತಿರುವ ಎಲ್ಲ ವಸ್ತುಗಳೂ ತನ್ನದೇ ಭ್ರಮೆಯ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು ಎಂದು ಅವನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡಿ. ಅವನ ಎಲ್ಲಾ ಹೆದರಿಕೆಗಳನ್ನೂ ಸಂಕೋಚಗಳನ್ನೂ ತೆಗೆದು ಹಾಕಿ, ಅವನ ಗಮನವನ್ನು ಕೇವಲ ಲಕ್ಷ್ಯದ ಮೇಲೆ ದೃಢವಾಗಿ ನೆಲೆಗೊಳಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿ. ಚಿತ್ತದೊಂದಿಗೆ ಎಂದಿಗೂ ಬಲಾತ್ಕಾರವಾಗಿ ವರ್ತಿಸಬೇಡಿ. ಮಾರ್ದವತೆಗೆ, ತಾಳ್ಮೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ತರಬೇತಿಗೆ ಅದು ಸುಲಭವಾಗಿ ಒಲಿಯುತ್ತದೆ. ಅದರ ಚಂಚಲತೆಯನ್ನು ವಿರಕ್ತಿಯಿಂದ ತಿದ್ದಿರಿ. ಆತ್ಮಜ್ಞಾನವನ್ನು ಕುರಿತ ಬೋಧನೆಯಿಂದ ಅದರ ಅಜ್ಞಾನವನ್ನು ನಾಶಮಾಡಿ. ಈಗಾಗಲೇ ಅಲ್ಲಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರದತ್ತ ಮೂಡಿರುವ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಿ. ನಶ್ವರವೂ ಮಿಥ್ಯವೂ ಆದ, ಕಲ್ಪನೆಯು ಹುಟ್ಟಿಸಿದ ಮರೀಚಿಕೆಗಳ ಕಡೆಗೆ ಆಕರ್ಷಣೆಯನ್ನು ಅವನು ತೊರೆಯಲಿ. ತನ್ನ ನೋಟವನ್ನು ಬಾಹ್ಯ ಜಗತ್ತಿನಿಂದ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಸೆಳೆದು ಒಳಗಡೆಗೆ ತಿರುಗಿಸಲಿ. ಆಗ ಧಾರಣವು ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ.

ಜಾಗೃತ್ ಮತ್ತು ಸ್ವಪ್ನ ಸ್ಥಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಕಲ್ಪನೆಯು ವರ್ಣರಂಜಿತವಾದ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ನೂಲುವ, ನೇಯುವ ಮಾನಸಿಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಚಿತ್ತವನ್ನು ಗಮನಿಸುತ್ತಿದ್ದು ಅದಕ್ಕೆ ತರಬೇತಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಅದು ಒಂದೇ ಗುರಿಯಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬ್ರಹ್ಮದ ಕಡೆಗೆ, ತೂಬಿನಿಂದ ನೀರು ಹರಿಯುವ ಹಾಗೆ ಸ್ಥಿರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಹರಿಯುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದೇ ನಿಜವಾದ ಧಾರಣ.

ಒಂದು ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಹರಿಯುವ ಜ್ಞಾನವೇ ಧ್ಯಾನ. ಅದರ ಹಲವು ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಈ ಹಿಂದಿನ ಲೇಖನಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಸಂಕ್ಷೇಪವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಚಿತ್ತವು ಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ತಡೆಯಿಲ್ಲದೆ ನೆಲೆಸಿರುವುದು, ಚಿತ್ತವೇ ಆ ಮೂಲಕ ಜ್ಞಾನಸ್ವರೂಪವಾಗುವುದು ಇದೇ ಧ್ಯಾನ. ಇದಲ್ಲವೂ ಬ್ರಹ್ಮವೇ. ಅಮೃತಸಾಗರವು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಅಮೃತವೇ. ಬಾವಿಯಲ್ಲಾಗಲಿ, ಕೆರೆ ಕಟ್ಟಿಗಳಲ್ಲಾಗಲಿ, ನದೀ ಸಮುದ್ರಗಳಲ್ಲಾಗಲಿ ನೀರು ನೀರೇ. ಹಾಗೆಯೇ ಎಲ್ಲವೂ ಬ್ರಹ್ಮವೇ ಆದಾಗ, ಅಸಂಖ್ಯ ವೈವಿಧ್ಯಪೂರ್ಣ ನಾಮ ರೂಪಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿರುವ ಏಕೈಕ ವಸ್ತು ಬ್ರಹ್ಮವೇ. ಆಕಾಶವು ಮಡಕೆಯ ಒಳಗೂ ಇದೆ, ಮಡಕೆಯ ಹೊರಗೂ ಇದೆ. ಒಳಗಿನ ಆಕಾಶ, ಹೊರಗಿನ ಆಕಾಶ ಎಂದು ಎರಡಾಗಿ ತೋರಿದರೂ ಅದು ಒಂದೇ ಆಕಾಶವೇ. ಬಿಡಿ ಬಿಡಿ ಲಕ್ಷಣಗಳಿಂದ ಕೂಡದ ಹಲವು ಕಾರ್ಯಗಳಾಗಿ ತೋರಿದರೂ ಬ್ರಹ್ಮವು ಒಂದು, ಒಂದೇ ಒಂದು. ಮಡಕೆಯ ಒಳಗಿನ ಹಾಗೂ ಹೊರಗಿನ ಆಕಾಶ ಹೇಗೆಯೋ ಹಾಗೆಯೇ ಬ್ರಹ್ಮವು ಏಕೈಕ ವಸ್ತು. ಆ ಏಕೈಕ ಬ್ರಹ್ಮವನ್ನು ಅನುಭವಕ್ಕೆ ತಂದುಕೊಳ್ಳುವುದು, ಎಲ್ಲಾ ಬಗೆಯ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ನಿರ್ದಿಷ್ಟತೆಯ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವುದು ಧ್ಯಾನದ ಗುರುತು, ಧ್ಯಾನಾನುಭವದ ಸಾರ.

ರೂಪವನ್ನು ಅಲಕ್ಷಿಸಿ, ಅರ್ಥವನ್ನು ಮಾತ್ರವೇ ಪರಿಭಾವಿಸಿದಾಗ ಅದು ಸಮಾಧಿ ಎನಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ಪತಂಜಲಿಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಇದನ್ನು ಇನ್ನೊಂದು ರೀತಿಯಾಗಿ ಯೂ ವಿವರಿಸಬಹುದು. ಧ್ಯಾನನಿರತನಾಗಿರುವಾಗ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ತನ್ನನ್ನೂ ತಾನು ಧ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದೇನೆಂಬುದನ್ನೂ ಮರೆತುಬಿಡುತ್ತಾನೆ. ಆಗ ಅದು ಸಮಾಧಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಎಂದರೆ, ತಾನು ಯಾವ ವಸ್ತುವನ್ನು ಕುರಿತು ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತಿರುವನೋ ಆ ವಸ್ತುವಿನಲ್ಲಿ ಲೀನವಾದಾಗ ಸಮಾಧಿ ಎಂದು ಕರೆಯುವ ಹಂತವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸುತ್ತಾನೆ. ಧ್ಯಾನವು ಸಮಾಧಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗುತ್ತದೆ, ಪೂರ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಧ್ಯಾನವು ಪರಿಶ್ರಮದಿಂದ, ಪ್ರಯತ್ನಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತದೆ, ಆದರೆ ಸಮಾಧಿಯು ಯಾವುದೇ ಪ್ರಯತ್ನರಹಿತವಾಗಿ ಒದಗುತ್ತದೆ. ಅದು ಅಷ್ಟಮುಖ ಸಾಧನೆಯ, ಅಷ್ಟಾಂಗದ ಶಿಖರ ಸ್ಥಿತಿ.

ಜೀವಕ್ಕೂ ಆತ್ಮಕ್ಕೂ ಕಣ ಮಾತ್ರವೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿಲ್ಲ ಎಂದೂ ಅವು ಒಂದೇ ಎಂದೂ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಾಗ ಅದು ಅತ್ಯುನ್ನತವಾದ ಸಮಾಧಿ ಸ್ಥಿತಿ. ಅದು ಅತ್ಯಂತ ಪರಿಪಕ್ವ ಧ್ಯಾನದ ಫಲ; ಯೋಗಿಗಳಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಿಯವಾದ ಗಳಿಗೆ, ಅಜ್ಞಾನದ ನಾಶಕ, ಭಗವತ್ಪ್ರಪೆಯ ಸಂಕೇತ. ಆತ್ಮವೇ ಸರ್ವಸ್ವವೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಹಂಬಲಿಸುವುದನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಬೇಕು, ಸ್ವಾಗತಿಸಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಸಕಲ ಸಂದೇಹಗಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ದಾರಿ ಅದು.

ಸಮಾಧಿಯು ಎರಡು ಬಗೆ: ಸವಿಕಲ್ಪ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಿಕಲ್ಪ. ಮೊದಲನೆಯದಾದ ಸವಿಕಲ್ಪ ಸಮಾಧಿಯಲ್ಲಿ ತ್ರಿಪುಟಿಯು ಅಥವಾ ಜ್ಞಾತೃ, ಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಜ್ಞೇಯಗಳ ತ್ರಿವಳಿ ಸ್ವರೂಪವು ಇನ್ನೂ ಉಳಿದಿರುತ್ತದೆ. ಜ್ಞಾತೃವು (ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವವನು) ಬ್ರಹ್ಮ, ಜ್ಞಾನವೂ (ತಿಳಿಯುವುದು) ಬ್ರಹ್ಮ, ಜ್ಞೇಯವೂ (ತಿಳಿಯುವ ವಸ್ತು) ಬ್ರಹ್ಮ ಎಂಬುದನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡಾಗ ಅಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದಕ್ಕೆ ವಿಕಲ್ಪ ಅಥವಾ ತಳಮಳ ಅಥವಾ ಚಟುವಟಿಕೆ ಯಾವುದೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ನಿರ್ವಿಕಲ್ಪ ಸಮಾಧಿ.

ಸಮಾಧಿಯು ಸಕಲ ಸಾಧನೆಗಳೂ ಹರಿಯುವ ಸಾಗರವಿದ್ದ ಹಾಗೆ. ಯಮ, ನಿಯಮ, ಆಸನ, ಪ್ರಾಣಾಯಾಮ, ಪ್ರತ್ಯಾಹಾರ, ಧಾರಣ, ಧ್ಯಾನ—ಈ ಏಳೂ ನದಿಗಳು ಹರಿದು ಅದರಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಶಿಖರಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಲುಪುತ್ತವೆ. ನಾಮ ರೂಪಗಳ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಕುರುಹೂ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಆ ಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಮಾಯವಾಗಿಬಿಡುತ್ತವೆ. ಸೇವೆ ಮಾಡುವವನು, ಸೇವೆಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವವನು, ಧ್ಯಾನ ಮಾಡುವವನು ಧ್ಯಾನ ವಸ್ತುವಾಗಿರುವವನು ಎಂಬ ದ್ವಂದ್ವಗಳೆಲ್ಲ ಮಾಯವಾಗುತ್ತವೆ. ಅನುಭವವೂ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ಎಂದರೆ, ತಾನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂಬ ಅರಿವೂ ಅವನಿಗೆ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ತಾನೊಬ್ಬನೇ ಬೇರಾವುದೂ ಅಲ್ಲದ ಸಮಾಧಿಸ್ಥಿತಿಯಾಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಬೇರೊಂದಿರುವುದಾದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅದು ಸಮಾಧಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದೊಂದು ಕನಸಿನಂತೆ, ರಮ್ಯಾದ್ಭುತ ಕಲ್ಪನೆಯಂತೆ, ಹೆಚ್ಚೆಂದರೆ ಹರಿದು ಹೋಗುವ ದರ್ಶನದಂತೆ, ಸಮಾಧಿಯು ಬ್ರಹ್ಮವೊಂದಲ್ಲದೆ ಬೇರಾವುದನ್ನೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಸಾಯಿ ಪಬ್ಲಿಕೇಷನ್ಸ್ ಸೊಸೈಟಿ (ರೆ)

'ಸಾಯಿ ಗೀತಾಂಜಲಿ', ಜೇ.ಪೀ. ನಗರ, ಬೆಂಗಳೂರು ೫೬೦ ೦೭೮ ☎ +91 94488 08670

ಪ್ರಕಟಣೆಗಳು

#	ಶೀರ್ಷಿಕೆ	₹	#	ಶೀರ್ಷಿಕೆ	₹
1	ಸತ್ಯಂ ಶಿವಂ ಸುಂದರಂ - ಭಾಗ ೧	120	38	ಶ್ರೀ ಸಾಯಿ ಸಂಕೀರ್ತನ	10
2	ಸತ್ಯಂ ಶಿವಂ ಸುಂದರಂ - ಭಾಗ ೨	72	39	ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಸಾಯಿ ಎಜುಕೇರ್	10
3	ಸತ್ಯಂ ಶಿವಂ ಸುಂದರಂ - ಭಾಗ ೩	25	40	ಭಕ್ತರಿಗೆ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಸಾಯಿ ಎಜುಕೇರ್	10
4	ಸತ್ಯಂ ಶಿವಂ ಸುಂದರಂ - ಭಾಗ ೪	26	41	ಬಾಲ ವಿಕಾಸ - ೧	80
5	ಸತ್ಯಂ ಶಿವಂ ಸುಂದರಂ - ಭಾಗ ೫	65	42	ಬಾಲ ವಿಕಾಸ - ೨	55
6	ಸತ್ಯಂ ಶಿವಂ ಸುಂದರಂ - ಭಾಗ ೬	105	43	ಬಾಲ ವಿಕಾಸ - ೩	70
7	ಸತ್ಯಂ ಶಿವಂ ಸುಂದರಂ - ಭಾಗ ೭	130	44	ಬಾಲ ವಿಕಾಸ ೧-೩ರ ಅನುಬಂಧ	20
8	ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಸಾಯಿ ವಾಣಿ - ಭಾಗ ೧	35	45	ಬಾಲವಿಕಾಸ ಗುರುಗಳ ಕೈಪಿಡಿ	15
9	ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಸಾಯಿ ವಾಣಿ - ಭಾಗ ೨	35	46	ಈಶ್ವರಮ್ಮ	40
10	ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಸಾಯಿ ವಾಣಿ - ಭಾಗ ೩	30	47	ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ - ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಸಾಯಿ	40
11	ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಸಾಯಿ ವಾಣಿ - ಭಾಗ ೪	46	48	ಸಾಧನಾ, ಅಂತರ್ಮುಖಿ ಯಾತ್ರೆ	38
12	ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಸಾಯಿ ವಾಣಿ - ಭಾಗ ೫	53	49	ಭರವಸೆಯ ಹೊಂಗಿರಣ	32
13	ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಸಾಯಿ ವಾಣಿ - ಭಾಗ ೬	25	50	ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಸಾಯಿ ಹೃದಯಸ್ಥಾಯಿ	30
14	ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಸಾಯಿ ವಾಣಿ - ಭಾಗ ೭	30	51	ಪ್ರಶಾಂತಿ ನಿಲಯಂ	8
15	ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಸಾಯಿ ವಾಣಿ - ಭಾಗ ೮	35	52	ವಾಕ್ಯ-ವಿಭೂತಿ	10
16	ಸತ್ಯಸಾಯಿ ವಾಹಿನಿ	55	53	ಸ್ವಾಮಿಯೆಡೆಗೆ ತಡೆಯೋಟ	8
17	ವಿದ್ಯಾ ವಾಹಿನಿ	20	54	ಹೆತ್ತವರ-ಪಾಲಕತ್ವದ ಪಾತ್ರ	10
18	ಜ್ಞಾನ ವಾಹಿನಿ	15	55	ಶ್ರೀ ಗುರುಚರಣ	15
19	ಉಪನಿಷತ್ ವಾಹಿನಿ	20	56	ಸಾಯಿಶ್ರೀ	30
20	ಧ್ಯಾನ ವಾಹಿನಿ	20	57	ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಸಾಯಿ ಅಷ್ಟೋತ್ತರಶತ ರತ್ನಮಾಲೆ	18
21	ಪ್ರೇಮ ವಾಹಿನಿ	20	58	ಜ್ಯೋತಿರ್ಧ್ಯಾನ	13
22	ಪ್ರಶಾಂತಿ ವಾಹಿನಿ	20	59	ಭಗವಲ್ಲೀಲಾ	35
23	ಪ್ರಶೋತ್ತರ ವಾಹಿನಿ	20	60	ಚಮತ್ಕಾರ ವಾಣಿ	15
24	ಧರ್ಮ ವಾಹಿನಿ	25	61	ಕೋಟಹಂ ? ಸೋಟಹಂ!	15
25	ಸಂದೇಹ ನಿವಾರಿಣಿ	25	62	ನೀತಿ ಪಾಠಗಳು	30
26	ಸೂತ್ರ ವಾಹಿನಿ	20	63	ಸಂಧ್ಯಾವಂದನ ವಿಧಿ	10
27	ಲೀಲಾ ಕೈವಲ್ಯ ವಾಹಿನಿ	10	64	ಭಜನೆಗಳು	10
28	ಭಾಗವತ ವಾಹಿನಿ	60	65	ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಸಾಯಿ ಹೃದಯಸ್ಥಾಯಿ (ಸಾರ ಸಂಗ್ರಹ)	11
29	ಗೀತಾ ವಾಹಿನಿ	50	66	ಆತ್ಮವಲೋಕನ	10
30	ರಾಮಕಥಾರಸ ವಾಹಿನಿ	120	67	ಆವತಾರ ಘೋಷಣೆ	12
31	ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಸಾಯಿ ಆನಂದವಾಯಿ	50	68	ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಸಾಯಿ ಪೂಜಾ ವಿಧಿ	21
32	ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಸಾಯಿ ಆರಾಧನಾ ಸ್ತೋತ್ರ ಸೌರಭ	12	69	ರಸಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಸಾಯಿ ಬಾಬಾ	20
33	ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಸಾಯಿ ಸಂಸ್ಥೆ (ಭಾರತ) - ನಿಯಮ ಮತ್ತು ನಿಬಂಧನೆಗಳು	40	70	ರಸಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ರಾಮಾಯಣ	16
34	ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಸಾಯಿ ದೃಷ್ಟಾಂತ ಸೌರಭ	15	71	ರಸಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಮಹಾಭಾರತ	17
35	ಸೂಕ್ತ ಸೌರಭ - ಭಾಗ ೧	10	72	ರಸಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಭಾಗವತ	17
36	ಸೂಕ್ತ ಸೌರಭ - ಭಾಗ ೨	25	73	ರಸಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಭಗವದ್ಗೀತೆ	9
37	ಸಾಯಿ ಭಜನೆಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಸೂತ್ರಗಳು	10	74	ತ್ವಮೇವ ಮಾತಾ ಮುಂದುವರಿದಿದೆ ...	20

ಪ್ರತಿಗಳ ಲಭ್ಯತೆಯನ್ನು ಸೊಸೈಟಿಯ ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಿಸುವುದು.

ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಸಾಯಿ ಪಬ್ಲಿಕೇಷನ್ಸ್ ಸೊಸೈಟಿ (ರೆ)

'ಸಾಯಿ ಗೀತಾಂಜಲಿ', ಜೇ.ಪೀ. ನಗರ, ಬೆಂಗಳೂರು ೫೬೦ ೦೭೮ ☎ +91 94488 08670

ಪ್ರಕಟಣೆಗಳು

#	ಶೀರ್ಷಿಕೆ	₹	#	ಶೀರ್ಷಿಕೆ	₹
75	ನನ್ನ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ದಿನಚರಿ	10	97	Sri Sathya Sai,	
76	ಉತ್ಕೃಷ್ಟತೆಯೆಡೆಗೆ ನನ್ನ ವಿಕಾಸ	8		The Indweller	15
77	ಅಮರಪುರಿಯ ಆನಂದ ಯಾತ್ರೆ	10	98	Guidelines for Sai Bhajans	10
78	ಪರಮ ವೈದ್ಯ	28	99	Balavikas - 1	75
79	ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಸಾಯಿ ಪರಮಸುಖಿದಾಯಿ	45	100	Balavikas - 2	70
80	ಯುಗಾವತಾರಿ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಸಾಯಿ	60	101	Balavikas - 3	*
81	ನನ್ನ ನೆಚ್ಚಿನ ಬಾಬಾ	45	102	Supplement to Balavikas 1	10
82	ಸೇವೆಯೇ ಸಾಧನೆ	31	103	Supplement to Balavikas 2	10
83	ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಸಾಯಿ ಗೀತೆ	36	104	Supplement to Balavikas 3	10
84	ವಿದ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ನೈತಿಕ ವಿದ್ಯೆಯ ಅವಶ್ಯಕತೆ	10	105	Sri Sathya Sai Educare	10
85	ವೇದ ಮಂಜರಿ	60	106	Sai Educare for Devotees	10
86	ವೇದ ಮಂತ್ರಗಳು (ಬಾಲವಿಕಾಸ ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ)	30	107	Sandhyavandana Vidhi	10
87	ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಸಾಯಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಸೂತ್ರಗಳು	25	108	Sainama Kirtana	
88	ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಸಾಯಿ ಮಧುರ ಸ್ವಪ್ನ	60		Kaliyuga Sadhana	100
89	ಭಾರತದ ಸಂತರು	50	109	Educare, Veda of Twenty	
90	ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಸಾಯಿ ಮುರುಗನ ಕರುಣಾಮೃತ	40		First Century	60
91	ದಿವ್ಯ ಪಥ ಭಾಗ - ೧	50	110	Namo Namah Sri Guru	
92	ಹರಿ ಭಜನ ಬಿನಾ	30		Padukabyam	60
93	ಒಂದು ದಿವ್ಯ ಜೀವನ	63	111	Sri Sathya Sai Balvikas: The	
94	ದಿವ್ಯ ತಪ	40		Pathway to Excellence-2	*
95	ಬಾಲ ವಿಕಾಸ ಮಕ್ಕಳ ನಾಟಕಗಳು	65	112	Brindamrutam	225
96	ಸತ್ಯಸಾಯಿ ಈಗಲೂ ಇದ್ದಾರೆ	105	113	Sri Sathya Sai	
				Madhura Smrithi	90
			114	Bhagavallila	35

ಪ್ರತಿಗಳ ಲಭ್ಯತೆಯನ್ನು ಸೊಸೈಟಿಯ ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಿಸುವುದು.